

Gemeente Boekel

**Bestemmingsplan
Buitengebied 2005**

toelichting

Gemeente Boekel

**Bestemmingsplan
Buitengebied 2005**

toelichting

INHOUD

1.	INLEIDING	5
1.1.	Reden van de planherziening	5
1.2.	Doel en functie nieuw bestemmingsplan	6
1.3.	Begrenzing van het plangebied	6
1.4.	Onderdelen van het bestemmingsplan	6
1.5.	Opbouw van de toelichting	7
2.	RUIMTELIJK RELEVANT BELEIDSKADER	9
2.1.	Provinciaal beleid	9
2.1.1.	Streekplan 2002, eerste Partiële herziening (2004) en Beleidsnota Buitengebied in Ontwikkeling	9
2.1.2.	Koepelplan reconstructie Zandgronden	12
2.1.3.	Provinciaal Milieubeleidsplan	12
2.1.4.	Provinciaal Waterhuishoudingsplan	13
2.1.5.	Aardkundig Waardevolle Gebiedenkaart Noord-Brabant	13
2.2.	Regionaal beleid	13
2.2.1.	Landschapsbeleidsplan Boekel-Uden-Veghel	13
2.2.2.	Reconstructieplan Peel en Maas	14
2.2.3.	Uitwerkingsplan Uden-Veghel, Maashorst, Schijndel-Sint Oedenrode-Boekel Streekplan Noord-Brabant	16
2.2.4.	StructuurvisiePlus Uden-Veghel	16
2.2.5.	Waterbeheersplannen Waterschap Aa en Maas, deelstroomgebiedsvisie	17
2.3.	Gemeentelijk beleid	17
2.3.1.	Waterplan Boekel, Wijs(t) met water	17
2.3.2.	Milieubeleidsplan gemeente Boekel 2003-2007	18
2.3.3.	Landschapsbeleidsplan Boekel (uitvoeringsdeel)	19
2.3.4.	Structuurschets Boekel	19
3.	INVENTARISATIE EN ANALYSE BUITENGEBIED	21
3.1.	Inleiding	21
3.2.	Geomorfologie, bodem en water	21
3.3.	Flora en fauna	23
3.4.	Landbouw	24
3.5.	Agrarisch technische hulpbedrijven, agrarisch verwante bedrijven en paardenhouderijen	29
3.6.	Niet-agrarische bedrijven	30
3.7.	Burgerwoningen	32
3.8.	Recreatie en toerisme	32
3.9.	Infrastructuur en belemmeringszones	33
3.10.	Milieu	34
3.11.	Landschappelijk waardevolle gebieden	35
3.12.	Ruimtelijke ontwikkelingen	38
4.	GEMEENTELIJK BELEID	42
4.1.	Inleiding	42
4.2.	Beleidsruimte	42
4.3.	Hoofdpijnen van het gemeentelijk beleid	43
4.4.	Visie op het buitengebied	44

4.5.	Beleid natuur en landschap	45
4.5.1.	Inleiding	45
4.5.2.	Natuur	45
4.5.3.	Landschap	46
4.5.4.	Externe en interne bescherming van de GHS en AHS-landschap	47
4.5.5.	Aanlegvergunningen	49
4.6.	Beleid landbouw	52
4.6.1.	Inleiding	52
4.6.2.	Agrarisch vestigingsbeleid	53
4.6.3.	Agrarische bouwblokken	55
4.6.4.	Adviescommissie	60
4.6.5.	Nieuwbouw agrarische bedrijfswoningen	60
4.6.6.	Voormalige agrarische bedrijfslocaties	60
4.6.7.	Teeltondersteunende voorzieningen	62
4.6.8.	Mestbewerking	70
4.6.9.	Agrarisch-technisch hulpbedrijf, agrarisch verwante bedrijven en paardenhouderijen	70
4.7.	Beleid recreatie en toerisme	73
4.7.1.	Verblijfs- en dagrecreatie in de GHS en AHS	73
4.7.2.	Verblijfs- en dagrecreatie in het primair agrarisch gebied (AHS-landbouw)	75
4.7.3.	Lawaaisporten, attractieparken en recreatiewoningen	75
4.8.	Beleid milieu, water en lucht	75
4.8.1.	Inleiding	75
4.8.2.	Milieu	75
4.8.3.	Water	78
4.8.4.	Lucht	79
4.9.	Wonen en niet-agrarische bedrijven	79
4.9.1.	Burgerwoningen	79
4.9.2.	Niet-agrarische bedrijven	80
4.10.	Recreatieve voorzieningen	83
4.11.	Ruimte voor Ruimte	84
4.12.	Buitengebied in ontwikkeling	85
4.12.1.	Bebouwingslinten en clusters	85
4.12.2.	Cultuurhistorische waardevolle bebouwing	87
4.12.3.	Opslag	87
4.12.4.	Recreatie en Toerisme	88
5.	VERTALING BELEID IN BESTEMMINGSPANREGELING	89
5.1.	Inleiding	89
5.2.	Plankaarten	89
5.3.	Gebiedsbestemmingen	91
5.4.	Integrale zonering intensieve veehouderij	93
5.5.	Detailbestemmingen	93
5.6.	Ontwikkelingen	97
6.	UITVOERBAARHEID EN HANDHAVING VAN HET PLAN	99
6.1.	Inleiding	99
6.2.	Overleg maatschappelijke organisaties	99
6.3.	Financieel-economische uitvoerbaarheid	99
6.4.	Handhaving	100
7.	VOOROVERLEG, INSPRAAK EN VASTSTELLING PLAN	103
7.1.	Overleg	103

7.2.	Vooroverleg ex artikel 10 Besluit op de ruimtelijke ordening 1985	103
7.2.1.	Provinciale planologische commissie (reactie 19 juli 2005)	103
7.2.2.	Gemeente Veghel	116
7.2.3.	Gemeente St. Anthonis	116
7.2.4.	Gemeente Uden	116
7.2.5.	Waterschap Aa en Maas	117
7.3.	Inspraak	117
7.4.	Vaststelling	117
GERAADPLEEGDE BRONNEN		120
KAARTENBIJLAGE		122
Bijlagen		
Akoestisch onderzoek		
Natuurwaarden		

1. Inleiding

1.1. Reden van de planherziening

Het geldend bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Boekel is door de gemeenteraad vastgesteld op 19 juni 1978 en door Gedeputeerde Staten goedgekeurd op 17 oktober 1979. De herziening van het bestemmingsplan 'Buitengebied' is vastgesteld op 28 april 1988. Het goedkeuringsbesluit van Gedeputeerde Staten dateert van 28 november 1988. Daarnaast is in het voorliggend bestemmingsplan ook het bestemmingsplan "Recreatiegebied" dat onder meer betrekking heeft op het verblijfsrecreatieterrein Boekels Ven geïntegreerd. Het bestemmingsplan "Recreatiegebied" is door de gemeenteraad vastgesteld op 27 mei 1993 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 3 januari 1994.

Herziening van het bestemmingsplan voor het buitengebied van Boekel is om verschillende redenen noodzakelijk.

In de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) is de verplichting opgenomen dat gemeenten voor de gebieden buiten de bebouwde kom een bestemmingsplan vaststellen. Hierbij geldt dat deze plannen in beginsel eens in de tien jaar moeten worden herzien. Gelet op de ouderdom van de vigerende plannen is herziening dus noodzakelijk.

Daarnaast is in de loop van de tijd sprake geweest van een behoorlijk aantal wijzigingen en herzieningen van het vigerende bestemmingsplan. Een integrale herziening van het vigerende plan maakt het mogelijk om te komen tot een uniforme regeling en een actuele plankaart.

Vervolgens is van groot belang dat nieuwe ontwikkelingen binnen het geldende bestemmingsplan onvoldoende kunnen worden gereguleerd. Dit komt o.a. door: veranderingen in het ruimtegebruik gedurende de afgelopen jaren en te verwachten toekomstige ontwikkelingen in het ruimtegebruik;

- door een andere visie op de waarden en functies van het buitengebied;
- het feit dat bepaalde bestemmingsregelingen niet of te weinig houvast bieden om:
 - een op nieuwe inzichten gebaseerd beleid uit te voeren;
 - adequaat in te spelen op concrete bouwaanvragen, functieverandering van bebouwing e.d.

Veranderingen in het ruimtegebruik hebben zich de afgelopen jaren vooral voorgedaan in de agrarische sector. Ook in de toekomst zijn in deze sector ruimtelijke ontwikkelingen te verwachten, die belangrijke gevolgen (kunnen) hebben, zoals de reconstructie zandgronden, het toenemend gebruik van kassen en plastic tunnels of functieverandering bij vrijkomende bedrijfsbebouwing.

Ook in andere sectoren doen zich belangrijke ontwikkelingen voor die om goede gemeentelijke planologische regelgeving vragen, bijvoorbeeld de ontwikkeling van ecologische verbindingzones en de versterking van de wijstgronden.

Daarnaast dienen verschillende op rijks- en provinciaal niveau verschenen nota's en plannen een vertaling te krijgen in een -voor de burgers bindend- bestemmingsplan. Met name het Streekplan 2002 "Brabant in Balans" en het Reconstructieplan Peel en Maas zijn daarbij belangrijke beleidskaders. Tenslotte vragen ook de regionale en gemeentelijke beleidsnota's en -plannen om een vertaling in het bestemmingsplan.

1.2. Doel en functie nieuw bestemmingsplan

De overheid dient richting te geven aan de ruimtelijke ordening. De provincie doet dit via streekplannen, de gemeente via bestemmingsplannen.

De Wet op de Ruimtelijke Ordening zegt ten aanzien van het gemeentelijk bestemmingsplan in artikel 10.1.:

"Voor het gebied van de gemeente, dat niet tot de bebouwde kom behoort, stelt de gemeenteraad een bestemmingsplan vast, waarbij - voorzover dit ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening nodig is - de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en zo nodig, in verband met de bestemming, voorschriften worden gegeven omtrent het gebruik van de in het plan begrepen grond en de zich daarop bevindende opstallen. Deze voorschriften mogen slechts om dringende redenen een beperking van het meest doelmatige gebruik inhouden en mogen geen eisen bevatten met betrekking tot de structuur van agrarische bedrijven. Onder grond wordt water mede begrepen."

Het doel van de integrale herziening van het bestemmingsplan buitengebied is kort samengevat:

- het vastleggen van de bestaande functies;
- het bieden van ruimte aan gewenste ontwikkelingen;
- het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen.

1.3. Begrenzing van het plangebied

De herziening heeft grotendeels betrekking op hetzelfde gebied als opgenomen in het plan 'Buitengebied' met toevoeging van het recreatiegebied "Boekels Ven" en enige correcties bij de begrenzing van de bebouwde kommen van Boekel en Venhorst alsmede enkele grenscorrecties met Uden ten opzichte van het geldend plan. De bebouwde kommen vallen buiten het plan. Toelichtende Kaart 1 (zie de kaartbijlage achter in deze toelichting) geeft de ligging van het plangebied in een wijder verband weer¹.

1.4. Onderdelen van het bestemmingsplan

Dit bestemmingsplan bestaat uit de volgende onderdelen:

kaarten:

- plankaart 1 (schaal 1:10.000) met daarop aangegeven de hoofdstructuren en de gebiedsbestemmingen;
- plankaart 1a (schaal 1:10.000) met daarop aangegeven de integrale zonering voor de intensieve veehouderij;
- plankaart 1b (schaal 1:10.000) met daarop aangegeven de natuur- en landschapswaarden;

¹ Alle toelichtende kaarten zijn in de kaartbijlage achterin deze toelichting opgenomen.

- plankaart 2 bestaande uit drie bladen (schaal 1:5.000) met daarop de detailbestemmingen, zoals agrarische bouwvlakken, niet-agrarische bedrijven, woondoeleinden, bijzondere doeleinden etc.;
- plankaart 3 (schaal 1:10.000) met daarop de gebieden waar binnen de planperiode ontwikkelingen zijn te verwachten;

voorschriften met daarin de in juridische zin bindende bebouwings- en gebruiksvoorschriften;

toelichting met daarin de resultaten van de onderzoeken die voorafgaand aan de opstelling van het bestemmingsplan zijn uitgevoerd en de beleidsdoelstellingen.

1.5. Opbouw van de toelichting

Deze toelichting is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt allereerst ingegaan op de belangrijkste beleidskaders; het beleid zoals dat door de provincie Noord-Brabant, de regio en de gemeente is geformuleerd komt daarbij aan bod. Daarna wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de actuele functies, waarden en kenmerken van het buitengebied. Deze functies, waarden en kenmerken zijn niet statisch, zij zullen in de loop van de tijd veranderen. Aan het eind van hoofdstuk 3 wordt daarom een overzicht gegeven van mogelijke veranderingen die in het buitengebied van Boekel kunnen plaatsvinden. Het gemeentelijk beleid komt in hoofdstuk 4 aan de orde. Dit beleid is mede bepaald met behulp van gegevens uit de inventarisatie en analyse van het gebied en de ontwikkelingen die zich mogelijk zullen voordoen (hoofdstuk 3) en de aanknopingspunten en beperkingen die er zijn vanwege het provinciaal en regionaal beleid (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 5 worden de gemeentelijke doeleinden vertaald in de bestemmingsplanregeling. Tenslotte wordt in deze toelichting ingegaan op de uitvoerbaarheid van het plan (hoofdstuk 6) en worden de resultaten beschreven van het vooroverleg en de inspraak (hoofdstuk 7).

2. Ruimtelijk relevant beleidskader

2.1. Provinciaal beleid

2.1.1. Streekplan 2002, eerste Partiële herziening (2004) en Beleidsnota Buitengebied in Ontwikkeling

De hoofdlijnen voor het provinciaal ruimtelijk beleid zijn vastgelegd in het Streekplan Noord-Brabant 2002 'Brabant in Balans'. Dit plan is op 22 februari 2002 door Provinciale Staten van Noord-Brabant vastgesteld. Op 29 juni 2004 hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant het ontwerp-partiële herziening vastgesteld. Dit ontwerp dat met name een technische wijziging omvat, is in onderstaande tekst verwerkt. Het ontwikkelingsprogramma is daarmee onlosmakelijk verbonden. Hierin staan concrete bijdragen, om het ruimtelijk toekomstbeeld zoals dat wordt geschetst in het streekplan ook echt te bereiken.

Op 20 juni 2004 is de Beleidsnota Buitengebied in Ontwikkeling door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Met de beleidsnota hebben Gedeputeerde Staten invulling gegeven aan de wens vanuit de praktijk om de mogelijkheden te verkennen om te komen tot een verbetering van het platteland en hiervoor ruimte te geven.

De kern van het streekplan bestaat uit de visie op de ruimtelijke ontwikkeling van Noord-Brabant en de beleidslijnen voor het provinciale planologische beleid. In het hoofdstuk over de visie wordt aan de hand van de volgende leidende principes een beeld gegeven van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen in Brabant tot 2020:

- meer aandacht voor de onderste lagen;
- zuinig ruimtegebruik;
- concentratie van verstedelijking;
- zonering van het buitengebied;
- grensoverschrijdend denken en handelen.

In het hoofdstuk over de beleidslijnen wordt de visie geconcretiseerd in beleidslijnen voor het provinciale handelen gedurende de looptijd van het plan (tot 2012). Deze beleidslijnen vormen tevens het toetsingskader op grond waarvan gemeentelijke ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen en zelfstandige projectprocedures, en regionale ruimtelijke plannen worden beoordeeld.

Bij het streekplan hoort een ontwikkelingsprogramma. Dit is een zelfstandig document dat echter onlosmakelijk met het streekplan is verbonden. Het ontwikkelingsprogramma heeft een voortschrijdend karakter en draagt er, via ontwikkelings- en uitvoeringsgerichte projecten, toe bij dat het ruimtelijk beleid ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

Het buitengebied blijft in hoofdzaak bestemd voor landbouw, natuur en recreatie. De onderlinge verhouding tussen deze drie hoofdfuncties verandert echter. Dit komt onder meer door de toenemende waardering voor natuur, landschap, rust en ruimte en door de ingrijpende veranderingen in de landbouw. Daarnaast wordt recreatie een steeds belangrijkere activiteit. Om de drie hoofdfuncties maximaal tot hun recht te laten komen vindt een **zonering** van het buitengebied plaats in de vorm van een groene hoofdstructuur (GHS) en een

agrarische hoofdstructuur (AHS). Samen omvatten ze het gehele buitengebied van de provincie Noord-Brabant.

De GHS is een samenhangend netwerk van alle natuur- en bosgebieden, landbouwgebieden en andere gebieden met bijzondere natuurwaarden, en landbouwgebieden die bijzondere potenties hebben voor de ontwikkeling van natuurwaarden. Het beleid in de GHS is er op gericht om de (potentiële) natuurwaarden en de hiermee samenhangende landschappelijke waarden in de GHS planologisch te beschermen.

De AHS omvat het gebied buiten de GHS en de bebouwde kernen en infrastructuur. In de AHS staat de instandhouding en de versterking van de landbouw voorop. Landbouwbedrijven hebben er in beginsel de ruimte om zich te ontwikkelen in de door hen gewenste richting. Naast de landbouw biedt het streekplan in de AHS volop mogelijkheden voor toerisme en recreatie. Voorwaarde is wel dat agrarische bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt en dat adequate landschappelijke inpassing plaatsvindt.

Zowel binnen de GHS als de AHS zijn verschillende hoofdzones en subzones te onderscheiden met een eigen planologisch regime (zie tabel 1). Zo verschillen de mogelijkheden die de verschillende landbouwsectoren hebben voor bijvoorbeeld uitbreiding, nieuwvestiging of omschakeling per gebiedscategorie. In kader 1 is een beschrijving van de verschillende subcategorieën opgenomen. Op de kaarten 2 en 3 die in de kaartbijlage van deze toelichting zijn opgenomen is het bovenstaande (indicatief) ruimtelijk weergegeven. Kaart 2 geeft de "Ruimtelijke Hoofdstructuur" van het streekplan weer. Op kaart 3 zijn de "Elementen van de onderste laag" weergegeven.

Tabel 1. Hoofdzones en subzones van GHS en AHS

Hoofdzone	Subzone
GHS-natuur	1. Natuurparel
	2. Overig bos- en natuurgebied
	3. Ecologische verbindingszone
GHS-landbouw	4. Leefgebied kwetsbare soorten
	5. Leefgebied struweelvogels
	6. Natuurontwikkelingsgebied
AHS-Landschap	7. Leefgebied dassen
	8. Waterpotentiegebied
	9. RNLE-landschapsdeel
AHS-landbouw	10. Zoekgebied veeverdichtingsgebieden
	11. Vestigingsgebied glastuinbouw
	12. Mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw
	13. Glasboomteeltgebied
	14. AHS-overig

1. Natuurparel

De natuurparels zijn alle begeleid natuurlijke eenheden en de daarbuiten gelegen bos- en natuurgebieden die bijzondere natuurwaarden hebben vanwege specifieke omstandigheden van de bodem of het (grond)water. In de natuurparels moet worden gezorgd voor maximale rust en ruimte voor de ontwikkeling van de natuur- en landschapswaarden.

2. Overig bos- en natuurgebied

De overige bos- en natuurgebieden bevatten minder hoge natuurwaarden dan de natuurparels of zijn in de inatuuorgebiedsplannen voorzien van minder hoge streefbeeld- en landschapswaarden. Het zijn grotendeels (productie)bossen op droge gronden en graslanden, en voor een klein gedeelte landbouwgronden. Ook in de overige bos- en natuurgebieden moet worden gezorgd voor maximale rust en ruimte voor de ontwikkeling van de natuur- en landschapswaarden.

3. Ecologische verbindingszone

Ecologische verbindingszones zijn veelal langgerekte landschapselementen langs dijken, waterlopen, wegen, spoor- en vaarwegen, door middel waarvan natuurgebieden met elkaar kunnen worden verbonden. Ecologische verbindingszones kunnen ook bestaan uit een reeks van kleine landschapselementen zoals bosjes, struwelen, houtsingels, ruigten, poelen of moerasjes. Zij moeten zodanig zijn of kunnen worden ingericht, dat planten- of diersoorten zich van het ene naar het andere natuurgebied kunnen verplaatsen. De breedte en de inrichting van de ecologische verbindingszones is afhankelijk van de natuurfunctie die zij moeten vervullen.

4. Leefgebied kwetsbare soorten

Het leefgebied kwetsbare soorten omvat landbouwgronden en andere gronden – met name defensieterrainen – waarop zeldzame planten of dieren voorkomen, die hoge eisen stellen aan de inrichting en het gebruik van hun omgeving, of waarop het voorkomen van zulke planten of dieren wordt nagestreefd overeenkomstig het provinciaal beheers- en landschapswaardenplan. Het gaat hier onder meer om weidevogels, ganzen en zwanen, om amfibieën en reptielen en om bijzondere planten. Rust, beslotenheid, hoge waterpeilen en stabiliteit in de inrichting en het beheer van het gebied zijn belangrijke bestaansvoorwaarden voor deze dieren en planten. In het leefgebied kwetsbare soorten moeten landbouw, recreatie en andere activiteiten worden uitgeoefend met respect voor deze voorwaarden.

5. Leefgebied struweelvogels

Het leefgebied struweelvogels omvat landbouwgronden en andere gronden – met name defensieterrainen – waarop struweelvogels kunnen gedijen, zoals de roodborst-tapuit en de geelgors. Deze vogels hebben wel rust en ruimte nodig, maar zijn minder gevoelig voor ruimtelijke ingrepen door de landbouw, de recreatie en andere in het buitengebied voorkomende functies dan de kwetsbare planten- en diersoorten. Ook in het leefgebied struweelvogels moeten activiteiten worden uitgeoefend met voldoende respect voor de bestaansvoorwaarden van de betreffende diersoorten. Het gaat dan met name om de handhaving van een besloten of halfopen landschapsstructuur met een kleinschalige percelering, houtwallen, ruige perceelsranden en slootkanten, overhoekjes, solitaire bomen, dijken en onverharde wegen en paden.

6. Natuurontwikkelingsgebied

Het natuurontwikkelingsgebied bestaat uit landbouwgronden (vooral in beekdalen en uiterwaarden), die bijzonder geschikt zijn voor het ontwikkelen van nieuwe natuur. In de natuurontwikkelingsgebieden gaat het erom dat ruimtelijke ingrepen achterwege blijven, die natuurontwikkeling in de nabije of verdere toekomst kunnen frustreren.

7. Leefgebied dassen

Het leefgebied dassen omvat landbouwgronden en andere gronden – met name defensieterrainen – waarop dassen kunnen gedijen. Het leefgebied dassen wordt tot de AHS gerekend, omdat dassen minder hoge eisen stellen aan hun leefomgeving dan struweelvogels en de kwetsbaardere dieren- en plantensoorten. De meeste vormen van landbouw zijn dan ook prima verenigbaar met de aanwezigheid van een dassengebied. In het leefgebied dassen moeten activiteiten worden uitgeoefend met voldoende respect voor de bestaansvoorwaarden van de das. Het gaat er dan met name om dat de burchten met rust worden gelaten, dat de dassen kunnen foerageren in het gebied en dat er voldoende landschappelijke structuren als houtwallen, begroeide slootkanten en dergelijke aanwezig zijn.

8. Waterpotentiegebied

De waterpotentiegebieden zijn landbouwgronden gelegen buiten de beekdalen en de uiterwaarden die vanwege de (grond)watersituatie uitstekend geschikt zijn voor de ontwikkeling van nieuwe natuur. Er is in deze gebieden veel schoon, kalkrijk en voedselarm kwelwater voorhanden. Ze zijn echter, mits goede waterbeheersingsmaatregelen worden getroffen, ook uitstekend geschikt voor de landbouw, met name voor de grondgebonden veehouderij. Voor de waterpotentiegebieden bestaat geen concreet uitzicht op daadwerkelijke natuurontwikkeling. Het gaat erom dat deze gebieden hun geschiktheid behouden voor mogelijke natuurontwikkeling in de verre toekomst.

9. RNLE-landschapsdeel

Onder RNLE-landschapsdeel vallen landbouwgronden die op zichzelf genomen geen bijzondere (potentiële) natuurwaarden bezitten, maar tot een regionale natuur- en landschapseenheid worden gerekend vanwege hun ligging ten opzichte van belangrijke bos- en natuurgebieden en landbouwgronden met bijzondere natuurwaarden binnen een RNLE. In het RNLE-landschapsdeel gaat het erom dat de ontwikkeling van natuur en landschap in de regionale eenheid als geheel wordt ondersteund.

10. Zoekgebied veeverdichtingsgebieden

De provincie streeft naar de totstandkoming van veeverdichtingsgebieden, waarin intensieve veebedrijven die moeten worden verplaatst kunnen worden opgevangen. Het moet dan gaan om gebieden van ten hoogste enkele honderden hectaren binnen het op de plankaart aangegeven zoekgebied in Oost-Brabant. In deze gebieden moet reeds sprake zijn van een grote concentratie van intensieve veebedrijven. Provinciale Staten zullen mogelijk veeverdichtingsgebieden aanwijzen in het kader van het project *Revitalisering Landelijk Gebied*.

11. Vestigingsgebied glastuinbouw

De vestigingsgebieden voor de glastuinbouw zijn bedoeld voor de concentratie van glastuinbouwbedrijven. In de meeste vestigingsgebieden bevindt zich al een aanzienlijk aantal van deze bedrijven. Door de gemeenten moet nader worden bepaald welke gedeelten van de vestigingsgebieden in aanmerking komen voor de bouw van clusters van nieuwe bedrijven of clusters van nieuwe en bestaande bedrijven, en tot welke omvang individuele bedrijven mogen groeien. Hierbij geldt dat de omvang van glastuinbouwbedrijven in de vestigingsgebieden in beginsel alleen mag worden beperkt, voor zover dat noodzakelijk is in verband met ter plaatse aanwezige waarden en belangen van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige, of milieuhygiënische aard.

12. Mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw

In de mogelijke doorgroeigebieden voor de glastuinbouw is een zekere concentratie van glastuinbouwbedrijven aanwezig. Deze gebieden zijn echter om uiteenlopende redenen niet geschikt voor uitgroei tot een vestigingsgebied voor de glastuinbouw. Een mogelijk doorgroeigebied kan de status van doorgroeigebied krijgen op grond van een door de gemeente in overleg met belanghebbende partijen op te stellen duurzaam en strak begrensd bestemmings- en inrichtingsplan. In dit plan worden de mogelijkheden tot voortzetting of uitbreiding van de bestaande – positief bestemde – glastuinbouwbedrijven beschreven in relatie tot de in het gebied aanwezige waarden en belangen van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige, milieuhygiënische of recreatieve aard, alsmede de wijze waarop het gebied wordt ingericht en synergievoordelen kunnen worden behaald. Nieuwvestiging van of omschakeling naar een glastuinbouwbedrijf is niet toegestaan in een (mogelijk) doorgroeigebied.

13. Glasboomteeltgebied

Op de plankaart is in de gemeente Zundert een glasboomteeltgebied aangewezen. In dit gebied mogen kassen worden uitgebreid tot ten hoogste de maxima die zijn vastgelegd in het bestemmingsplan buitengebied 1997 van de gemeente Zundert. In de rest van Brabant mogen kassen voor de boomteelt alleen als teeltondersteunen- de voorziening worden gebouwd.

14. AHS-overig

In de overige gedeelten van de AHS krijgt de landbouw in beginsel de ruimte om zich in de door haar gewenste richting te ontwikkelen, zonder dat daarbij in het kader van de provinciale ruimtelijke ordening een voorkeur geldt voor bepaalde vormen van landbouw.

Kader 1. Korte beschrijving subzones Streekplan Noord-Brabant

Naast de Groene en Agrarische Hoofdstructuur is voor Boekel ook de begrensde Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van belang. De voor Boekel relevante gebieden en (lijn)elementen zijn op kaart 4 in de kaartbijlage van deze toelichting weergegeven.

De zonering in het streekplan is een belangrijk uitgangspunt bij de Integrale Zonering in het project "Revitalisering van het landelijk gebied" geweest. In het reconstructieplan Peel en Maas worden de extensiverings-, verwevings- en landbouwontwikkelingsgebieden voor de intensieve veehouderij ruimtelijk begrensd. In dit bestemmingsplan is deze begrenzing overgenomen.

Niet aan het buitengebied gebonden bebouwing en functies worden geweerd uit het buitengebied. In bepaalde situaties zijn echter uitzonderingen op deze regel denkbaar. Woon- of werkfuncties kunnen bij wijze van uitzondering in het buitengebied worden toegestaan, als dit tegelijkertijd een duidelijke kwalitatieve meerwaarde betekent op het vlak van natuur, landschap of recreatie. Mogelijkheden hiertoe liggen er bij nieuwe landgoederen en buitenplaatsen en bij specifieke rood-voor-groen-projecten. Ook biedt het streekplan mogelijkheden voor hergebruik van karakteristieke gebouwen die niet meer worden gebruikt voor zorg of religieuze doeleinden.

In de partiële herziening van het streekplan (ontwerp juni 2004) worden naast een aantal technische wijzigingen (o.a. definities met betrekking tot het agrarisch vestigingsbeleid) er ook meer mogelijkheden gegeven voor het hergebruik van vrijkomende agrarische bedrijfslocaties.

2.1.2. Koepelplan reconstructie Zandgronden

In juni 2001 hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant de nota 'Reconstructie aan zet; Koepelplan reconstructie Zandgronden' vastgesteld.

Doel van de reconstructie is het bevorderen van een goede ruimtelijke structuur voor landbouw, natuur, bos, landschap, recreatie, water, milieu en infrastructuur, de verbetering van het woon-, werk- en leefklimaat en de verbetering van de economische structuur. Met de reconstructie wil de provincie een duurzame inrichting en ontwikkeling van het Brabantse platteland bewerkstelligen. Dat betekent dat binnen de planvorming niet alleen ecologische aspecten moeten worden meegenomen, maar ook economische en sociaal-culturele. Duurzame ontwikkeling is alleen mogelijk als er dynamiek is, met name in de economische activiteiten. Belangrijke uitgangspunten voor het realiseren van duurzame ontwikkeling zijn de laagbenadering en meervoudig grondgebruik.

Op basis van deze algemene doelstellingen en uitgangspunten stellen Brabantse reconstructiecommissies ieder een Reconstructieplan op. Voor Boekel is het reconstructieplan Peel en Maas van belang (zie paragraaf 2.2.2.).

2.1.3. Provinciaal Milieubeleidsplan

Het Provinciaal milieubeleidsplan schetst de hoofdlijnen van het milieubeleid van de provincie Noord-Brabant voor de korte en middellange termijn (2000-2004). Provinciale Staten hebben in 2003 de looptijd verlengd tot maart 2006. Het milieubeleidsplan is een nadere uitwerking van het Nationaal milieubeleidsplan en vertaalt daarin het rijksbeleid naar de provinciespecifieke omstandigheden. In het plan wordt ingegaan op de verschillende milieuthema's en doelgroepen.

In Boekel liggen geen milieubeschermingsgebieden (stiltegebieden en grondwaterbeschermingsgebieden).

2.1.4. Provinciaal Waterhuishoudingsplan

Het Waterhuishoudingsplan 2003 – 2006 is door Provinciale Staten van Noord-Brabant in december 2002 vastgesteld. Het plan heeft voor het waterbeleid de volgende hoofddoelstelling:

"Het beleid richt zich op het bereiken en in stand houden van watersystemen die ruimte bieden aan een gezond leefmilieu voor mens, dier en plant. Daarbij zijn economische en ecologische ontwikkelingen met elkaar in evenwicht, met als randvoorwaarde een veilige en bewoonbare provincie".

In het plan zijn de volgende vijf kernthema's opgenomen:

- realiseren van een duurzame watervoorziening;
- verbetering van waterhuishoudkundige voorwaarden;
- verbeteren van de waterkwaliteit;
- inrichten van waterlopen in het buitengebied;
- omgaan met water in bebouwd gebied.

Kaart 5 die in de kaartbijlage van deze toelichting is opgenomen, geeft de voor Boekel relevante beleidscategorieën weer. Daarbij valt op dat dezelfde zonering is gehanteerd als bij het streekplan.

2.1.5. Aardkundig Waardevolle Gebiedenkaart Noord-Brabant

Op 30 november 2004 is door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant de Aardkundig Waardevolle Gebiedenkaart Noord-Brabant vastgesteld.

De Provincie Noord-Brabant wil haar aardkundige waarden behouden. Aardkundige verschijnselen zijn van grote betekenis voor zowel de belevingswaarde als de natuurpotentie van het landschap.

De Aardkundig Waardevolle Gebiedenkaart is bedoeld als hulpmiddel en toetssteen voor alle partijen die een rol spelen bij ontwikkeling en uitvoering van beleid en regelgeving in Noord-Brabant.

2.2. Regionaal beleid

Paraplunota Boekel-Uden-Veghel

De Paraplunota Boekel-Uden-Veghel uit 1997/1998 geeft inzicht in de visie die de streek heeft op het gebied en het beleid dat de regio wil voeren met betrekking tot het buitengebied. De nota is een belangrijke bouwsteen geweest voor de beschrijving in dit bestemmingsplan van de landschapsecologische opbouw van het buitengebied van Boekel.

2.2.1. Landschapsbeleidsplan Boekel-Uden-Veghel

Het landschapsbeleidsplan is een voortzetting van de gezamenlijke aanpak van de gemeenten Boekel, Uden en Veghel voor het ontwikkelen en uitvoeren van beleid voor het buitengebied. Het doel van het landschapsbeleidsplan is vierledig:

- op planmatige wijze zorgdragen voor herstel en onderhoud van bestaande en aanleg van nieuwe landschapselementen ter verbetering van de natuurlijke en landschappelijke

kwaliteiten en ter verhoging van de recreatieve medegebruiksfunctie van het buitengebied;

- fungeren als uitvoeringskader voor de uitvoeringsgerichte onderdelen van het buitengebiedbeleid;
- fungeren als inspiratiebron en toetsingskader voor nieuwe ideeën en activiteiten;
- fungeren als kader voor het bestemmingsplan buitengebied.

Het landschapsbeleidsplan geeft een analyse van de samenhang tussen de verschillende functies, kenmerken en waarden in het buitengebied. Daarnaast wordt een streefbeeld gepresenteerd voor de onderscheiden deelgebieden. In paragraaf 2.3.3 wordt verder ingegaan op het uitvoeringsdeel van dit landschapsbeleidsplan.

2.2.2. Reconstructieplan Peel en Maas

Het eerste concept Reconstructieplan/MER Peel en Maas is op 25 maart 2004 in de gemeente gepresenteerd. Op 1 juli 2004 is het tweede concept door de reconstructiecommissie vastgesteld. Op 20 juli 2004 is het ontwerp reconstructieplan door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Dit ontwerp reconstructieplan is in de periode 30 september – 28 oktober 2004 ter visie gelegd. Aansluitend hebben Provinciale Staten op 22 april 2005 het reconstructieplan vastgesteld. Op basis van de Reconstructiewet is vervolgens goedkeuring van de betrokken ministers verleend en is op 29 juli 2005 het reconstructieplan in werking getreden. Dit bestemmingsplan is op het reconstructieplan afgestemd.

In het reconstructieplan wordt voor de gemeenten Boekel, Uden, Veghel en de gemeenten in het Land van Cuijk een aantal belangrijke keuzes gemaakt ten aanzien van het buitengebied. Voor Boekel zijn met name de volgende zaken van belang:

1. het concept beekbuurtboeren langs de Leijgraaf (en de Aa). In dit concept, dat ook is opgenomen in het Uitwerkingsplan Uden-Veghel en omstreken (zie volgende paragraaf) worden de ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van de beekdalen versterkt en de sociaal-economische kansen benut. Allereerst wordt het beekdal van de Leijgraaf hersteld. Hierbij wordt aangesloten bij de mogelijkheden voor regionale waterberging en wordt middels een project extensieve grondgebonden melkveehouderij gestimuleerd. Op de randen van de beekdalen ligt een aantal dorpen en buurtschappen. Voor de dorpen en buurtschappen zullen de kansen die het concept beekbuurtboeren biedt verder worden uitgewerkt. Hierbij kan worden aangesloten bij de projecten die de reconstructiecommissie zal starten ten aanzien van verbrede landbouw en recreatie en toerisme (bijvoorbeeld verkoop streek eigen producten, agrarisch natuurbeheer en aanbieden van groen-blauwe diensten). Hierbij stimuleert de reconstructiecommissie het oprichten van samenwerkingsverbanden die het concept beekbuurtboeren verder ontwikkelen. De landschappelijke kwaliteiten van het gebied (open beekdal en de meer besloten randen) zullen worden versterkt door het uitvoeren van een aantal landschapsprojecten dat in het kader van de reconstructie zal worden gestart.
2. het concept 'woon-werklandschap'. In dit concept, dat ook is opgenomen in het Uitwerkingsplan Uden-Veghel en omstreken (zie volgende paragraaf), wordt binnen een duidelijk landschap raamwerk (casco) ruimte geboden voor nieuwe woon- en werkfuncties. Een voorbeeld van een gebied waar dit concept kan worden toegepast is volgens het reconstructieplan het gebied tussen Uden en Boekel. Hier wordt het landschappelijk

raamwerk gevormd door de gegraven zijtakken van de Leijgraaf met beplanting (oost-west oriëntatie) en de wijstgronden (noord-zuid oriëntatie). Binnen dit landschappelijke raamwerk kunnen volgens het reconstructieplan verschillende woon-werkaccenten worden onderscheiden; dorpen waar in de dorpsranden nieuwe woningen worden gebouwd, grondgebonden landbouw (rundveehouderij, vollegrondstuinbouw), clusters van glastuinbouwbedrijven en champignonbedrijven. Ook zijn er in de randen van sommige dorpen nieuwe kleine ambachtelijke bedrijven gevestigd.

In het reconstructieplan wordt aangegeven dat met verschillende uitvoeringsprojecten dit casco wordt versterkt. Zo zal voor de wijstgronden worden nagegaan op welke wijze deze kunnen worden beschermd en ontwikkeld. Daarnaast zullen projecten worden gestart die gericht zijn op het ontwikkelen van het doorgroeigebied glastuinbouw en het stimuleren van champignonteelt.

3. het gebied ten westen van de Midden-Peelweg. Voor dit gebied zal een project worden gestart waarin intensieve veehouderijbedrijven, water en groen een belangrijke plaats krijgen. Hierbij wordt aangesloten bij de bestaande landschappelijke verschijningsvorm. In dit gebied worden, zowel om de verdroging van zowel de natuur- als landbouwgebieden tegen te gaan, in de eerste vier jaar een waterconserveringsproject gestart. Voor de Voskuilenheuvel wordt een project gestart om zowel de ammoniakdepositie te verminderen als de hydrologische situatie te herstellen (wijst). Ook zullen er op drie plaatsen landbouwontwikkelingsgebieden voor de intensieve veehouderij worden ontwikkeld. Het betreft de gebieden ten zuiden van Venhorst (maximaal 6 nieuwe bedrijven), ten noorden van Venhorst tot vliegveld Volkel (maximaal 12 bedrijven) en een gebied ter hoogte van de Waterdelweg (maximaal 2 nieuwe bedrijven). Deze landbouwontwikkelingsgebieden worden pas gerealiseerd nadat er beeldkwaliteitplannen zijn opgesteld.
4. de Integrale Zonering voor de intensieve veehouderij. Er is daarbij onderscheid gemaakt tussen landbouwontwikkelingsgebieden, extensiveringsgebieden en verwevingsgebieden.

In landbouwontwikkelingsgebieden zijn ruime mogelijkheden voor de ontwikkeling van intensieve veehouderijbedrijven. Bij bepaalde (delen van) landbouwontwikkelingsgebieden is sprake van overlap met kwetsbare functies. Deze (delen van) landbouwontwikkelingsgebieden zijn aangeduid als primair landbouwontwikkelingsgebied, aandachtsgebied voor struweelvogels/dassen en als secundair landbouwontwikkelingsgebied. Waar geen overlap is met kwetsbare functies is sprake van primair landbouwontwikkelingsgebied. Hier dienen in eerste instantie de nieuwvestigingen plaats te vinden. Indien de Brabantbrede balans van in- en uitplaatsing daarom vraagt kan via een bestemmingsplanwijziging het verbod op nieuwvestiging in het secundaire landbouwontwikkelingsgebied worden opgeheven. Bij het toekennen van het bouwblok in zowel primaire als secundaire landbouwontwikkelingsgebieden staat maatwerk centraal. Daarbij geldt dat op duurzame locaties een vergroting van het bouwblok tot een omvang van 2,5 hectare aan de gemeenten wordt overgelaten. Goedkeuring door Gedeputeerde Staten is dan niet nodig. Voor vergroting van het bouwblok boven de 2,5 hectare en bij nieuwvestiging blijft het goedkeuringsvereiste gelden.

In verwevingsgebieden komen verschillende functies (natuur, landschap, cultuurhistorie, wonen, werken, recreatie en landbouw) naast elkaar voor. In deze gebieden kunnen intensieve veehouderijbedrijven, mits de omgeving dit toestaat, zich duurzaam ontwikkelen. Het bouwblok mag door toepassing van een wijzigingsbevoegdheid door Burge-

meester en Wethouders worden vergroot tot maximaal 1,5 hectare zonder dat daarvoor goedkeuring van Gedeputeerde Staten voor nodig is. Voor vergroting van het bouwblok van 1,5 hectare tot 2,5 hectare blijft een goedkeuringsvereiste van Gedeputeerde Staten gelden.

In extensiveringsgebieden hebben intensieve veehouderijen geen duurzaam perspectief. Er zijn twee typen extensiveringsgebieden. In de extensiveringsgebieden met primaat natuur geldt, net als bij verwevings- en landbouwontwikkelingsgebieden een lager beschermingsniveau van stankgevoelige objecten dan in de huidige situatie. Voor de overige extensiveringsgebieden blijft het huidige beschermingsniveau ten aanzien van stank gehandhaafd.

5. leefbaarheid. Voor Boekel en Venhorst zal door de gemeente worden nagegaan op welke manier (opstellen van dorpsontwikkelingsplannen of op andere wijze) de leefbaarheid van deze dorpen kan worden versterkt.

2.2.3. Uitwerkingsplan Uden-Veghel, Maashorst, Schijndel-Sint Oedenrode-Boekel Streekplan Noord-Brabant

In het kader van de uitwerking van het Streekplan Noord-Brabant vindt momenteel in regionaal verband de planvorming plaats voor de thema's wonen en werken. Voor de gemeente Boekel is in dat verband de landelijke regio Schijndel, Sint Oedenrode en Boekel van belang, waar de gemeente samen met de gemeenten Bernheze, Veghel, Landerd, Sint Oedenrode, Schijndel, Uden en Boekel een visie voor deze thema's ontwikkelt. Het gaat hierbij om één uitwerkingsplan voor twee landelijke regio's en één stedelijke regio:

1. landelijke regio Maashorst;
2. landelijke regio Schijndel, Sint Oedenrode, Boekel;
3. stedelijke regio Uden, Veghel.

In het uitwerkingsplan wordt voor Boekel de noord-zuid gerichte lintstructuur als sturend beschouwd voor toekomstige ontwikkelingen. De afwisseling die op de peeland aanwezig is met de open akkercomplexen moet daarbij uitgangspunt zijn, evenals de dalvormige laagten loodrecht hierop. Voor Venhorst wordt aangegeven dat het bedrijventerrein aan de oostzijde van het dorp relatief groot is met enkele grootschalige bedrijven richting Midden-Peelweg. Verdere uitbreiding van het bedrijventerrein richting Midden-Peelweg is ongewenst, aangezien de kern zou vastgroeien aan de Midden-Peelweg. Verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de rand van het bedrijventerrein naar het landschap is wel gewenst.

Inmiddels hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant op 21 december 2004 het uitwerkingsplan vastgesteld.

2.2.4. StructuurvisiePlus Uden-Veghel

In de structuurvisie Uden-Veghel is het grondgebied van de gemeente Boekel bij de analyse en planvorming meegenomen. Specifiek wordt daarbij de zone tussen Uden en Boekel genoemd in relatie met een geleidelijke en goed geregisseerde verstedelijking van delen van de zone, die de motor zou kunnen vormen achter de reconstructie van de intensieve veehouderij. De transformatie die voor de zone wordt voorgesteld zou moeten worden opgepakt met de herstructurering van de landbouw, omdat daar de grootste kansen liggen voor het gebied.

2.2.5. Waterbeheersplannen Waterschap Aa en Maas, deelstroomgebiedsvisie

De waterbeheersplannen geven naast een strategische visie inzicht in de waterhuishoudkundige functies in de gemeente Boekel. Voor de gemeente Boekel zijn twee waterbeheersplannen van belang. Deze zijn opgesteld door de waterschappen de Aa en de Maaskant die per 1 januari 2004 zijn samengevoegd. Voor het buitengebied van de gemeente Boekel zijn onder andere de volgende aspecten van belang:

- De aanduiding van de wijstgronden;
- De aanduiding van de zoekgebieden voor regionale waterberging langs de Leijgraaf;
- De aanduiding watersysteembeek voor de Leijgraaf;
- De aanduiding water voor landnatuur en deelfunctie water voor de overige Groene Hoofdstructuur;
- De aanduiding ecologische verbindingszone langs de waterlopen de Leijgraaf en de Bieshoekse Loop;
- De aanduiding zwemwater ten zuiden van Boekel.

Door de provincie Noord-Brabant is daarnaast de deelstroomgebiedsvisie Brabant-Oost opgesteld. Deze informatie is onder andere gebruikt bij het opstellen van het reconstructieplan Peel en Maas. In paragraaf 2.2.2 zijn de relevante aspecten al beschreven.

2.3. Gemeentelijk beleid

2.3.1. Waterplan Boekel, Wijs(t) met water

Dit beleidsplan van november 2002 is opgesteld om actuele ontwikkelingen op het gebied van water, zoals de basisinspanning, het afkoppelen van verhard oppervlak en het ontwikkelen van (water-) natuur, in een integraal kader te plaatsen. Het Waterplan is in samenwerking tussen de gemeente Boekel, Waterschap De Aa en Waterschap De Maaskant en andere belanghebbenden tot stand gekomen.

De gewenste toekomstige situatie met betrekking tot water is verwoord aan de hand van een zestal thema's waarvoor streefbeelden zijn geformuleerd. Het betreft thema's als waterketen, waterkwantiteit, waterkwaliteit en recreatie- en belevingswaarde. Op basis van een analyse van kansen en knelpunten en de doorwerking van bestaand beleid is een veelheid aan mogelijke projecten geformuleerd, waaruit vervolgens door middel van een prioritering een selectie is gemaakt.

Belangrijk voor het bestemmingsplan "Buitengebied" zijn onder meer de volgende uitgangspunten:

- Gebieden die van nature inunderen moeten voor de middellange termijn ingericht worden als inundatie en retentiegebied. Het betreft in ieder geval de gebieden rond de Leijgraaf, bij Handel/Huize Padua en nabij de Statenweg.
- De riolering dient gescheiden te zijn.
- In gebieden met hoge grondwaterstanden moet op een dusdanige wijze worden gebouwd dat grondwateroverlast wordt voorkomen.
- In meer algemene zin moet nieuwe bebouwing zodanig plaatsvinden dat het watersysteem niet negatief beïnvloed wordt.

- Waterlopen met natuurfuncties en ecologische verbindingzones moeten worden beveiligd tegen vervuiling. Hier wordt de natuurlijke en ecologische waarde ontwikkeld. Van de streefbeelden voor de middellange termijn kan worden genoemd dat kwelgebieden, inundatiezones en wijstgronden moeten worden gevrijwaard van bebouwing.

Voor dit bestemmingsplan zijn o.a. de volgende concrete projecten van belang:

- de ontwikkeling van een ecologische verbindingzone langs de Aa, de Leigraaf, Meerkensloop en Biesthoeksloop;
- het herstellen van het watersysteem in de Voskuilenheuvel;
- aanpassing oevers Zandhoeksloop.

2.3.2. Milieubeleidsplan gemeente Boekel 2003-2007

In het milieubeleidsplan, vastgesteld op 19 februari 2004, van de gemeente Boekel "Samen vooruit voor een goed milieu" wordt het gemeentelijk beleid voor de periode 2003 tot en met 2007 beschreven. Hierbij worden de volgende gemeentebrede milieuaspecten onderscheiden:

- ruimtelijke ordening;
- waterbeheer;
- bodembeheer;
- natuur en landschap (o.a. uitvoering van het landschapsbeleidsplan);
- geluid en lucht;
- energie;
- mobiliteit.

Middels het beschrijven van concrete acties worden deze gemeentebrede milieu-aspecten verder uitgewerkt. Ten aanzien van de ruimtelijke ordening wordt opgemerkt dat behalve de milieuaspecten die gelet op het wettelijke kader hun weerslag moeten krijgen in het bestemmingsplan (bijvoorbeeld geluid), er ook andere milieuzones zijn die relevant zijn (zoals de zones rondom verzuringsgevoelige bos- en natuurgebieden, stankcirkels en de staat van inrichtingen van bedrijven).

Daarnaast wordt specifiek ingegaan op de inrichting van het buitengebied. Daarbij wordt ingegaan op het bestemmingsplan buitengebied, de reconstructie en stank en ammoniak. De volgende actiepunten zijn van belang voor het buitengebied:

Bestemmingsplan buitengebied (doelstelling: "het in stand houden en waar mogelijk verbeteren van de ecologische en landschappelijke waarden van het buitengebied"):

- het samen met belangenpartijen het bestemmingsplan buitengebied actualiseren, rekening houdend met de reconstructie;
- het integraal handhaven van het bestemmingsplan buitengebied op basis van het Beleidsplan integrale handhaving gemeente Boekel 2002 e.v.;
- het communiceren met bewoners en gebruikers van het buitengebied over het bestemmingsplan buitengebied.

Reconstructie (doelstelling: het gezamenlijk vormgeven aan een duurzaam platteland):

- het ontwikkelen van een integrale gebiedsgerichte aanpak met alle partijen;

- het communiceren met bewoners en gebruikers van het buitengebied over de reconstructie en (de relatie met) andere ontwikkelingen;
- het initiëren en uitvoeren van concrete projecten waaronder een onderzoek naar de mogelijkheden voor ecologische land- en tuinbouw binnen de gemeente;
- indien mogelijk zal gemeentelijk beleid worden ontwikkeld voor vrijkomende agrarische gebouwen. De uitgangspunten worden ingepast in het bestemmingsplan buitengebied.

Stank en ammoniak (doelstelling: "het op een juiste wijze omgaan met stank- en ammoniakproblematiek en mestverwerking):

- het ontwikkelen van standaard formulieren en teksten ten behoeve van de vergunningverlening voor agrarische bedrijven;
- agrarische bedrijven voorlichten over (toekomstige) wettelijke verplichtingen;
- het verlenen van kwalitatief goede bouwvergunningen rekening houdend met het ammoniak- en stankbeleid en andere milieu-aspecten.

2.3.3. Landschapsbeleidsplan Boekel (uitvoeringsdeel)

In het uitvoeringsdeel van het landschapsbeleidsplan wordt de landschapsvisie uit het gezamenlijke landschapsbeleidsplan Boekel-Uden-Veghel nader geconcretiseerd. Hierbij wordt een zestal deelgebieden onderscheiden. Voor deze deelgebieden wordt een pakket van concrete maatregelen beschreven die genomen kunnen worden om de landschappelijke kwaliteit van het buitengebied van Boekel te verhogen.

2.3.4. Structuurschets Boekel

In de Structuurschets uit 2000 wordt ingegaan op de gewenste ontwikkelingen ten aanzien van wonen en werken in de kernen Boekel en Venhorst. Voor het buitengebied is de volgende tekstpassage over uitbreidingslocaties van belang: "Gezien de gewenste voortgang van het woningbouwprogramma en het risico van stagnatie bij het ontwikkelen van de (complexe) inbreidingsgebieden zal op niet te lange termijn verder gedacht moeten worden aan nieuwe uitbreidingslocaties. Hiervoor komen zowel de gebieden aansluitend aan het in ontwikkeling zijnde woongebied Lage Schoense, als de oostflank van Boekel (de Donk) in aanmerking."

3. Inventarisatie en analyse buitengebied

3.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het buitengebied thematisch beschreven. Allereerst wordt ingegaan op de geomorfologische en bodemkundige opbouw van het gebied en wordt een korte beschrijving gegeven van het watersysteem (paragraaf 3.2). Het voorkomen van planten- en diersoorten is vaak sterk gekoppeld aan deze zogenaamde abiotische kenmerken. In paragraaf 3.3 wordt nader ingegaan op de aanwezige natuurwaarden.

Daarna wordt de menselijke invloed op het landschap gekarakteriseerd aan de hand van de landbouw, de agrarische hulp- en nevenbedrijven, de semi-agrarische bedrijven, de niet-agrarische bedrijven, de burgerwoningen, de recreatie en de infrastructurele werken. Tevens wordt kort ingegaan op de milieu-aspecten die van belang zijn voor het buitengebied van Boekel (paragraaf 3.4 tot en met 3.9). Tenslotte wordt in paragraaf 3.10 ingegaan op de landschappelijk waardevolle gebieden. Dit zijn gebieden die specifieke aardkundige, cultuur-historische of ruimtelijk-visuele kwaliteiten bevatten.

3.2. Geomorfologie, bodem en water

Geomorfologie (zie kaart 6 in de kaartbijlage van deze toelichting)

Kenmerkend voor de geomorfologie is de Peelrandbreuk die van noord naar zuid door de gemeente Boekel loopt. Deze breuk, de scheiding tussen de hooggelegen Peelhorst in het oosten en de lager gelegen Centrale Slenk in het westen, is ontstaan door bewegingen in de aardkorst in het verre verleden. Ook nu nog beweegt de aardkorst rond deze breuk; de aardbeving van 1992 bij Roermond wordt hieraan toegeschreven. Als gevolg van de verplaatsingen langs de breuken zijn in het buitengebied van Boekel op sommige plaatsen duidelijke hoogteverschillen ontstaan.

In de laatste IJstijd, toen door de droogte en de kou veel vegetatie was verdwenen, konden in heel Noord-Brabant grote hoeveelheden zand verstuiven. Overal werden dekzanden afgezet; in de luwte van de laaggelegen Centrale Slenk was dit een dik pakket, op de Peelhorst een veel dunner pakket (soms maar 1 tot 2 meter). De dekzandafzettingen verbergen grotendeels het hoogteverschil tussen horst en slenk.

Op de Peelhorst liggen de onderliggende kleilagen nagenoeg aan het oppervlak. Deze kleilagen belemmeren de waterafvoer, waardoor hier op sommige plaatsen veen kon ontstaan (bijvoorbeeld bij Odiliapeel). Waterstromen vanaf de Peelhorst naar de Centrale Slenk hebben in de breukrand stroomgeulen doen ontstaan.

Bodem (zie kaart 7 in de kaartbijlage van deze toelichting)

Het hele buitengebied van Boekel bestaat uit zandige afzettingen. In grote lijnen zijn er drie typen zandgronden te onderscheiden, samenhangend met het menselijk gebruik in het verleden en de hoogte boven NAP.

Op de Peelhorst, zoals bij Venhorst, komen fijnzandige humuspodzolgronden voor met leemarm zand. In de ondergrond van de Peelhorst bevindt zich op een groot aantal plekken grind.

Op de overgang van de Peelhorst en de Centrale Slenk –waar bijvoorbeeld Boekel ligt– komen de enkeerdgronden en de gronden die bij het beekdallandschap passen voor. De enkeerdgronden liggen bij oude nederzettingen en zijn ontstaan door het eeuwenlang opbrengen van potstalmest. Hierdoor is een vruchtbare, humeuze bovenlaag ontstaan.

De beekdalgronden zijn ontstaan in de beken van de Centrale Slenk (zoals in het beekdal van de Leijgraaf) en langs de waterlopen die dwars op de Peelrandbreuk staan. In deze gebieden bleef het grondgebruik in het verleden in de meeste gevallen beperkt tot grasland. Alleen in de omgeving van de dorpen zijn deze bodems vroeger bemest met potstalmest. De bodems die hier voorkomen zijn de beekeerdgronden.

Hydrologie (zie kaart 8 in de kaartbijlage van deze toelichting)

Via het grondwater en het oppervlaktewater staan gebieden met elkaar in verbinding. Deze relaties zijn van groot belang voor de waarden en functies van gebieden. De aanwezigheid van een groot aantal breuken en kleilagen in de ondergrond maken het watersysteem in het plangebied nogal gecompliceerd. Hieronder wordt bij de beschrijving van het watersysteem onderscheid gemaakt tussen het grondwater- en oppervlaktewatersysteem. Daarna worden de hydrologische relaties tussen de verschillende gebieden beschreven.

Grondwater

De Peelrandbreuk deelt het grondwatersysteem van Boekel in twee delen; de Peelhorst en de Centrale Slenk. Op de relatief hooggelegen Peelhorst komen op geringe diepte ondoorlatende lagen voor, waardoor het water niet in de ondergrond kan wegzakken (infiltreren). Het water stroomt daardoor als het ware langs de randen van de Peelhorst af. Gebieden waar nauwelijks of wisselend infiltratie en kwel voorkomen, worden intermediaire gebieden genoemd.

In de Centrale Slenk is het dekzandgebied dikker dan op de Peelhorst; de ondoorlatende lagen liggen hier veel dieper. Met name op de dekzandruggen kan het water diep wegzakken, waardoor een diepe grondwaterstand ontstaat (grondwaterstand VI of VII). De dekzandruggen kunnen in de meeste gevallen worden beschouwd als infiltratiegebieden. In de dekzanddalen is de afstand tot de slechtdoorlatende grond klein. Hierdoor kan het water minder diep in de grond trekken en ontstaat van nature een hogere grondwaterstand.

Een deel van het grondwater dat op hogere delen is geïnfilteerd, komt in de dalen als kwel aan het oppervlak. Dit is vooral het geval in het beekdal van de Leijgraaf.

Wijst

In het westelijk deel van het plangebied doet zich een zeer zeldzaam verschijnsel voor, namelijk wijst. Dit is het verschijnsel waarbij hoger gelegen gronden aanzienlijk natter zijn dan de direct ernaast gelegen lagere gronden. Het komt voor bij de Peelrandbreuk en enkele kleinere breuken ten oosten daarvan.

Wijst ontstaat door een opstuwing van het grondwater aan de oostzijde van de breukrand. Op de Peelhorst stroomt het ondiepe grondwater door een goed doorlatende laag van grof zand. Bij de breuk stuit dit water op een laag fijn dekzand, die veel minder doorlatend is. Hierdoor ontstaat er een opstuwing in de hogere gronden, waardoor de grondwaterstand daar permanent veel hoger is dan in de enkele meters lager gelegen gronden vlak ernaast. Het voormalige waterschap de Aa heeft in samenwerking met de Brabantse Milieu Federatie onderzocht waar de wijst in het veld waarneembaar is. Dit betreft een concretisering van het

op de streekplankaart aangegeven aardkundig waardevolle gebied ten noordwesten van Boekel (zie kaart 3 in de kaartbijlage van deze toelichting). Ook hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant op 30 november 2004 de Aardkundig Waardevolle Gebiedenkaart vastgesteld. Het gebied wordt daarin beschreven als een lange smalle strook aan beide zijden van de breuk die hier ongeveer noordnoordwest - zuidzuidoost verloopt. De Peelrandbreuk vormt een opvallende terreintrede die plaatselijk tot meer dan 5 meter hoog kan zijn (bv. ten westen van Uden). De breuk vormt de scheiding tussen de grote landschappelijke eenheden van Midden-Brabant, de Roerdalslenk (ook wel Centrale Slenk) en de Peelhorst. Ze is nog steeds actief, getuige de aardbeving van 1932 in Uden en die bij Roermond in 1992 langs dezelfde breuk. Aan de hoge (oost-) kant van de breuk komen plaatselijk de zgn. natte wijstgronden voor, ontstaan door kwel van ijzerrijk grondwater dat van de Peelhorst afstroomt maar door het breukvlak gehinderd wordt en naar het oppervlak wordt gestuwd. Het grootste deel van het deelgebied van de Maashorst ligt op het plateau-achtige horstlandschap van de Peelhorst.

Oppervlaktewater

Het oppervlaktewater wordt met name in noordwestelijke richting via natuurlijk ontstane waterlopen afgevoerd naar de Leijgraaf.

Hydrologische relaties

Zowel via het grondwater als via het oppervlaktewater staan gebieden met elkaar in verbinding. De infiltratie op de hogere gronden op de Peelhorst, vormt de bron van de wijst. De wijst wordt afgevoerd door tal van kleine waterlopen die uiteindelijk samenkomen in de Leijgraaf. Via het grondwater bestaat dus een duidelijke hydrologische relatie tussen deze infiltratiegebieden en de meest westelijke rand van de Peelhorst. Via het oppervlaktewater loopt deze relatie verder door naar de lagere delen van de Centrale Slenk.

Grote delen van de Peelhorst bestaan uit intermediaire gebieden. Omdat hier weinig water diep infiltreert is de hydrologische relatie via het grondwater met andere gebieden gering. Er bestaat wel een duidelijke hydrologische relatie met de lagere delen van de Peelhorst via het oppervlaktewater.

GEA-objecten

In het plangebied komen geen objecten voor die een formele status hebben vanwege een bijzondere geologische, geomorfologische of bodemkundige waarde (de zogenaamde GEA-objecten).

3.3. Flora en fauna

Algemeen

De provincie Noord-Brabant heeft de natuurwaarden in de hele provincie onderzocht en aangegeven welke gebieden een bijzondere waarde hebben voor specifieke planten- of diersoorten. In deze gebieden staat het behoud van het leefmilieu van die karakteristieke soorten voorop. Naast deze leefgebieden zijn voor de gemeente Boekel de ecologische verbindingzones van belang.

Voor het opstellen van dit bestemmingsplan buitengebied zijn -naast de provinciale gegevens- onder andere ook de gegevens die in het kader van de paraplunota Boekel-Uden-Veghel, het landschapsbeleidsplan Boekel-Uden-Veghel en het waterplan Boekel zijn verzameld van belang. In deze paragraaf wordt aan de hand van deze gegevens kort ingegaan op de actuele en potentiële natuurwaarden in het buitengebied van Boekel. Voor meer informatie wordt verwezen naar de eerder genoemde rapporten.

Actuele natuurwaarden

De actuele natuurwaarden hangen sterk samen met het abiotische systeem zoals beschreven in de vorige paragrafen (o.a. geomorfologische opbouw, voorkomen van breuken en wijst en bodemkundige situatie). De natuurwaarden zijn in de gemeente Boekel met name gesitueerd in de volgende gebieden (zie kaart 9 in de kaartbijlage van deze toelichting):

- het gebied ten zuiden van Boekel: levensgemeenschappen van droge bossen;
- het landschapspark Voskuilenheuvel: dit park van circa 18 hectare ligt ten noordwesten van de kern Venhorst en omvat dennenbos, gemengd loofbos, heidevelden en enkele poelen;
- het noord-oostelijk deel en zuidwestelijk deel van de gemeente: aanwezigheid van dassen;
- het gebied in de omgeving van de Rietvenseloop, het gebied ten noordwesten en zuidwesten van Boekel en ten noordoosten van Venhorst: aanwezigheid van struweelvogels.

Potentiële natuurwaarden

Naast de actuele natuurwaarden liggen er ook goede kansen voor de verdere ontwikkeling van een samenhangende ecologische structuur. Naast herstel van de wijst is daarbij de ontwikkeling van de ecologische verbindingzones langs de Aa, de Leijgraaf, Meerkensloop en de Biesthoekse loop van belang.

Op kaart 9 zijn de actuele en potentiële natuurwaarden in de gemeente Boekel weergegeven.

3.4. Landbouw

Centraal in de landbouw staan de productiebedrijven of agrarische bedrijven. In het kader van de landbouw zal in deze paragraaf worden ingegaan op gegevens van metingen uit 2003 van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Voor meer informatie over de landbouw wordt verwezen naar het landbouwhoofdstuk uit de paraplunota.

De agrarische bedrijfsstructuur

Op basis van gegevens van de landbouwtellingen van mei 2003 van het CBS zijn gegevens verzameld over de agrarische bedrijfsstructuur.

Grondgebruik

In totaal is in de gemeente Boekel 2.615 ha. grond in agrarisch gebruik. Het agrarisch grondgebruik in Boekel kenmerkt zich door het hoge aandeel akker- en grasland (zie tabel 2). Bijna het gehele areaal is in gebruik van deze typen grondgebruik. Het percentage vollegroendstuijbouw is met 7,6% evenwel niet als ondergeschikt te beschouwen; braakliggende grond completeert de bemeten maat. In Boekel is circa 10 ha. aan te merken als glastuinbouw.

Tabel 2. Agrarisch grondgebruik (CBS, 2003)

Boekel 2003	Ha	Ha	%
Akkerbouw	1.627		62,2
Grasland w.v. tijdelijk blijvend	784	454 330	30,0
Tuinbouw w.v. opengrond glas	199	189 10	7,6
Braak	5		0,2
Totaal	2.615		100

De landbouwgronden in het gebied worden verschillend gebruikt. In 2003 wordt het overgrote deel in beslag genomen door de graasdiersector (46,3%). Naast dat dit bedrijfstype economisch gezien sterk vertegenwoordigd is, heeft de graasdiersector in vergelijking met de andere bedrijfstypes in de bedrijfsvoering de meeste grond nodig (zie tabel 3). Dit komt goed tot uiting in het aandeel cultuurgrond wat in gebruik is bij de andere bedrijfstypes. De hokdiersector vraagt minder ruimte met 22,4% dan de graasveehouderij. Het aandeel van de akkerbouw-, tuinbouwbedrijven en gecombineerde bedrijven is relatief laag te noemen (respectievelijk 12,9% , 9% en 9,4%).

De hoeveelheid in gebruik zijnde cultuurgrond per bedrijfstype zegt echter nog niets over het economisch aandeel van de diverse bedrijfstypes. Hoe de bedrijfstypes zich in economisch opzicht tot elkaar verhouden komt tevens in deze paragraaf aan de orde.

Tabel 3. Bedrijfsomvang naar hoofdtype (CBS, 2003)

Boekel 2003	Ha	%
Akkerbouwbedrijven	338	12,9
Tuinbouwbedrijven	234	9,0
Graasdierbedrijven	1.211	46,3
Hokdierbedrijven	586	22,4
Combinaties	246	9,4
Totaal	2.615	100

Aantal bedrijven en hoofdbedrijfstype (zie tabel 4)

In 2003 bedroeg het totaal aantal bedrijven op basis van de CBS-gegevens 250. Het aandeel hokdierbedrijven is het grootst (37,2%). Op kaart 10 in de kaartbijlage van deze toelichting is de ligging van de veehouderijbedrijven indicatief weergegeven.

Daarnaast valt het relatief grote aantal graasdierbedrijven en tuinbouwbedrijven op (respectievelijk 27,6% en 18,8%). Met een percentage van respectievelijk 8,4% en 8,0% nemen de akkerbouwbedrijven en combinaties een relatief bescheiden plaats in.

Tabel 4. Aantal bedrijven naar hoofdbedrijfstype (CBS, 2003)

Boekel 2003	Absoluut aantal hoofdactiviteit en nevenactiviteit	%
Akkerbouwbedrijven	21	8,4
Tuinbouwbedrijven	47	18,8
Graasdierbedrijven	69	27,6
Hokdierbedrijven	93	37,2
Combinaties	20	8,0
Totaal	250	100

Bedrijfsomvang in economisch opzicht

De agrarische sector is niet alleen van groot belang voor de lokale werkgelegenheid, ook levert ze een bijdrage aan de regionale economie. Om de bedrijven in economisch opzicht te kunnen typeren wordt de bedrijfsomvang uitgedrukt in Nge (Nederlandse grootte-eenheid). Hieronder wordt eerst een algemene typering gegeven van de economische omvang van de agrarische bedrijven van de gemeente Boekel, daarna wordt kort ingegaan op de economische omvang van de verschillende typen agrarische bedrijven.

Geconstateerd kan worden dat de bedrijven relatief groot zijn (gemiddeld 99 Nge per bedrijf: zie tabel 6). Een gemiddelde voor de hele sector geeft echter onvoldoende inzicht in de agrarische bedrijfsstructuur van een gebied. Zo blijkt uit tabel 6 dat de omvang van de bedrijven zeer verschillend is.

De paraplunota geeft aan dat bij een bedrijfsomvang van ca 50 Nge of meer wordt uitgegaan dat het een volwaardig bedrijf betreft. Een dergelijk bedrijf heeft een omvang van minimaal één volwaardige arbeidskracht en heeft voldoende omvang om ook de continuïteit op langere termijn te verzekeren. Tussen de 35 – 50 Nge worden bedrijven gezien als reële agrarische bedrijven, wat inhoudt dat hier de mogelijkheid bestaat tot een doorgroei naar een volwaardig bedrijf. Is de omvang minder dan 35 Nge, dan wordt er aangenomen dat de inkomsten uit het bedrijf worden aangevuld met andersoortige inkomsten.

De gegevens tonen een matige tot goede continuïteit (groter dan 32 Nge) voor 185 bedrijven (75%). Ter vergelijking zijn de gegevens voor de provincie Noord-Brabant aan de tabel toegevoegd.

Tabel 5. Aantal bedrijven naar Nge (CBS, 2003)

Boekel 2003	Absoluut aantal Boekel	%	ABSOLUUT AANTAL NOORD-BRABANT	%
24 Nge	49	19,6	5036	33,3
24 – 32 Nge	16	6,4	788	5,2
32 – 50 Nge	29	11,6	1386	9,2
>50 Nge	156	62,4	7899	52,3
Totaal	250	100	15136	100

Over de verschillende bedrijfstakken kan het volgende worden opgemerkt.

Akkerbouw is in het buitengebied van de gemeente Boekel een minder grote bedrijfstak. Minder dan 2% van het totale aantal Nge's bevindt zich op de 21 akkerbouwbedrijven.

Tuinbouw is in het buitengebied van Boekel, een belangrijke sector. Ongeveer 42% van het totale aantal Nge's bevindt zich op 47 tuinbouwbedrijven. Wat hierbij opvalt, is met name het zeer hoge aantal Nge's per bedrijf (gemiddeld 220 Nge per bedrijf).

In Boekel zijn 69 bedrijven met graasdieren. In het algemeen is de omvang van deze veehouderijbedrijven vrij groot (gemiddeld 70 Nge per bedrijf).

Gedurende de laatste dertig jaar heeft de intensieve veehouderij zich met name sterk ontwikkeld op de hoge zandgronden. In het plangebied waren in 2003 93 hokdierbedrijven. De gemiddelde economische omvang is groot (gemiddeld 87 Nge per bedrijf).

Bij de gecombineerde bedrijven gaat het om bedrijven met enkele bedrijfstakken die elk minimaal 20% van het totaal uitmaken en samen meer dan 60%. Dit zijn gewascombinaties, diercombinaties en diergewascombinaties.

In Boekel komen 20 combinatiebedrijven voor. In economisch opzicht gaat het met name om grotere bedrijven (53 Nge).

Tabel 6. Economische omvang naar hoofdbedrijfstype (CBS, 2003)

Boekel 2003 Bedrijfstaking	absoluut aantal	totaal	Nge %	gemiddeld per bedrijf
Akkerbouw	25	425	1,7	20,2
Tuinbouw	47	10.365	41,9	220
Graasdieren	70	4.814	19,4	69,7
Hokdieren	95	8.096	32,7	87
Combinaties	26	1.061	4,3	53
Totaal	263	24.760	100	99

Intensiteit (zie tabel 7)

De ontwikkeling van de landbouw is gericht op economische schaalvergroting. Hieronder wordt het verschijnsel verstaan dat landbouwbedrijven steeds meer productiemiddelen inzetten. Hierbij kunnen verschillende strategieën worden gevolgd. Zo kan men voor de agrarische productie meer grond in gebruik nemen (schaalvergroting). Een tweede mogelijkheid is om op de beschikbare grond meer productiemiddelen (kapitaal en/of arbeid) in te zetten (intensivering). Beide strategieën hebben tot doel de kosten per eenheid product te verlagen.

In Boekel zijn beide strategieën te herkennen. De akkerbouw, graasdierbedrijven en gecombineerde bedrijven gebruiken de grond relatief extensief (respectievelijk 1,25 Nge, 3,9 Nge en 4,3 Nge per hectare). Dit heeft te maken met de grote hoeveelheid grond die deze bedrijven in gebruik hebben. Door middel van grondaankoop kunnen deze bedrijven hun bedrijfsresultaat verbeteren.

De (glas)tuinbouw en de hokdiersector volgen de strategie van steeds verdere intensivering van het grondgebruik. Door de grond zeer intensief te gebruiken kan een volwaardig inkomen voor de medewerkers worden verkregen. De gemiddelde intensiteiten liggen dan ook zeer hoog voor de (glas)tuinbouw (44,3 Nge per hectare); dit geldt in mindere mate voor de hokdiersector (13,8 Nge per hectare). De combinatiebedrijven nemen over het algemeen een tussenpositie in. In sommige gevallen zijn deze bedrijven (lang geleden) ontstaan uit het traditionele gemengde bedrijf. Hierbij werd het vee gehouden voor onder andere de bemesting van de akkers. In andere gevallen zijn de bedrijven meer recent ontstaan. Zo valt bij kleinere bedrijven een tendens naar intensivering van het grondgebruik waar te nemen. Men neemt daarbij een meer intensieve bedrijfstak zoals tuinbouw, boomteelt, sierteelt of intensieve veehouderij om de inkomsten van het bedrijf te verhogen.

Tabel 7. Intensiteit van de verschillende bedrijfstypen (CBS, 2003)

Boekel 2003	totaal Nge	totaal ha	gemiddeld Nge per ha
Akkerbouw	425	338	1,25
Tuinbouw	10.365	234	44,3
Graasdieren	4.814	1.211	3,9
Hokdieren	8.096	586	13,8
Combinaties	1.061	246	4,3
Totaal	24.760	2.615	9,4

3.5. Agrarisch technische hulpbedrijven, agrarisch verwante bedrijven en paardenhouderijen

In het buitengebied van Boekel komt een aantal niet-landbouwbedrijven voor. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen bedrijven die al dan niet een functionele band hebben met het buitengebied (agrarisch-technisch hulpbedrijf) of qua activiteiten sterk te vergelijken zijn met agrarische activiteiten (agrarisch verwant bedrijf).

Een agrarisch-technisch hulpbedrijf is een bedrijf dat is gericht op het verlenen van diensten aan agrarische bedrijven door middel van het telen van gewassen, het houden van dieren, of de toepassing van andere landbouwkundige methoden, met uitzondering van mestbewerking (Streekplan Noord-Brabant 2002). Voorbeelden van agrarisch-technische hulpbedrijven zijn: grootveeklinieken, KI-stations, mestopslag- en mesthandelsbedrijven, loonwerkbedrijven (inclusief verhuurbedrijven voor landbouwwerktuigen), veetransportbedrijven, veehandelsbedrijven.

In tabel 8 zijn de agrarisch technische hulpbedrijven weergegeven.

Tabel 8. Agrarisch technische hulpbedrijven

Arendnest	14	Loonwerkbedrijf
Arendnest	5a	Loonwerkbedrijf
Daandelendennen	26	Loonwerkbedrijf
Logt	3	Loonwerkbedrijf
Molenbrand	7	Veetransportbedrijf
Runstraat	11	Agrarisch-technisch hulpbedrijf
Statenweg	16	Agrarisch-technisch hulpbedrijf
Statenweg	24	Varkenstransportbedrijf
Voskuilenweg	13	Veetransportbedrijf

Een agrarisch verwant bedrijf is een bedrijf of instelling gericht op het verlenen van diensten aan particulieren of niet-agrarische bedrijven door middel van het telen van gewassen, het houden van dieren of de toepassing van andere landbouwkundige methoden (Streekplan Noord-Brabant 2002).

Voorbeelden van agrarisch verwante bedrijven zijn: dierenasiels, dierenklinieken, groencomposteringsbedrijven, hondenkennels, hoveniersbedrijven, stalhouderijen, instellingen voor agrarisch praktijkonderwijs, proefbedrijven, volkstuinen.

In tabel 9 staan de agrarisch verwante bedrijven van het buitengebied van Boekel.

Tabel 9. Agrarisch verwant bedrijven

Statenweg	29	Bijenhoudery
Gemertseweg	16	Graszodenkwekerij en grindbedrijf (als nevenactiviteit van een agrarisch bedrijf)
Irenestraat	59	Dierenartspraktijk

Onder paardenhouderijen worden bedrijven verstaan waar de nadruk ligt op het africhten van paarden, paardenpensions e.d. Het fokken van paarden moet worden beschouwd als een agrarisch bedrijf. In beperkte mate is er sprake van een publieks- en verkeersaantrekkende werking waardoor de paardenhouderij zich onderscheidt van een manege.

In tabel 10 staan de paardenhouderijen vermeld.

Tabel 10. Paardenhouderijen

Berkhoek	5
De Bunders	4
De Bunders	11
Elzen	8a
Noordstraat	29
Peelstraat	22
Scheidingsweg	13

3.6. Niet-agrarische bedrijven

Naast bovengenoemde bedrijven komen in het plangebied van Boekel verschillende bedrijven voor die geen functionele binding met het buitengebied hebben; de zogenaamde niet-agrarische bedrijven. Deze staan in tabel 11.

Tabel 11. Niet-agrarische bedrijven

Bovenstehuis	1	Loodgietersbedrijf
Br. Hogardstraat	9	In- en verkoop van gebruikte wagens
Burgt	8	Timmerfabriek/meubelmakerij

Burgt	13	Verkoop en reparatie van tuin- en parkmachines
De Beemd	3	Electrotechnische engineering (als aan-huis-gebonden beroep bij een burgerwoning)
Dennenmark	2	Caravanhandel, propaan- en spuitinrichting
Dennenmark	3	Meubelmakerij
Elzen	7	Koeltechnisch bedrijf
Elzen	8b	Metaalbedrijf
Gagelstraat	5	Landbouwmechanisatiebedrijf
Gemertseweg	6	Reparatie en machine- en gereedschapsverhuur
Gewandhuis	4	Offset-/zeefdrukkerij
Leurke	2a	Houtbewerkingsbedrijf
Logt	7	Herstelinrichting motorvoertuigen/autospuiterij
Logt	9	Herstelinrichting motorvoertuigen/autospuiterij
Molenwijk	2	Herstelinrichting motorvoertuigen
Mutshoek	4	Dierenverblijf
Neerbroek	13a	Atelier (als aan-huis-gebonden beroep bij een burgerwoning)
Neerbroek	15	Installatiebedrijf
Runstraat	13	Electro-detailhandel
Statenweg	2	Bouwmaterialenopslag
Statenweg	31	Rioolreinigings- en inspectiebedrijf
Statenweg	54	Verhuur-, opslag-, overslag- en reparatiebedrijf voor groen- en kermisvoorzieningen, stalling- en expeditieruimte
Telefoonstraat	2	Herstelinrichting motorvoertuigen/tankstation
Telefoonstraat	39a	Rondhouthandel
Volkelseweg	3	Garagebedrijf
Volkelseweg	24	Taxibedrijf
Volkelseweg	36-38	Meubelfabriek/interieurbouw
Wanroijseweg	5	Verkoop en reparatie van pompen
Wanroijseweg	6a	Zand- en grindhandel
Waterval	4	Gemeentelijk opslagterrein
Zandhoek	12a	Loodgietersbedrijf
Zandhoek	12b	Tegelhandel
Zijp	2	In- en ompakbedrijf
Zijp	3	Palletbedrijf
Zijp	13a	Verkoop agrarische benodigdheden

Een aantal niet-agrarische bedrijven zijn gevestigd in gebouwen van voormalige champignonkwekerijen aan de Bergstraat en aan de Zandhoek. De gebouwen fungeren als een bedrijfsverzamelgebouw. Het betreft de volgende bedrijven:

Bergstraat	64a	Woninginrichting
Bergstraat	64b	Schildersbedrijf
Zandhoek	2	Camper in- en verbouw

Zandhoek	2	Cateringbedrijf
Zandhoek	2	Tegelzetbedrijf
Zandhoek	4	Houtwarenindustrie

3.7. Burgerwoningen

In het buitengebied van Boekel komt een groot aantal burgerwoningen voor. Hierbij zijn drie categorieën van gebieden te onderscheiden:

- gebieden waar de burgerwoningen zijn geconcentreerd, zoals bijvoorbeeld langs de weg het Arendnest en de Peelstraat en in aansluiting op de kern Boekel zelf;
- gebieden vrijwel zonder burgerwoningen, zoals in het noordwesten van de gemeente (bijvoorbeeld langs de weg het Goor);
- en tot slot de overige gebieden waar burgerwoningen verspreid staan in het landelijk gebied.

3.8. Recreatie en toerisme

Recreatie en toerisme in de gemeente Boekel speelt zich voornamelijk af ten zuiden van Boekel en ten westen van Huize Padua. Het betreft hier zowel verblijfs- als dagrecreatie.

Verblijfsrecreatie

De camping "Het Boekels Ven" is met 300 plaatsen de grootste verblijfsrecreatieve voorziening in de gemeente Boekel. Daarnaast zijn er nog twee minicampings (Millseweg 5 en Het Goor 10).

Dagrecreatieve voorzieningen en recreatief medegebruik

Vrijwel het gehele plangebied heeft een functie als wandel- en fietsgebied. Het gebied ten zuiden van Boekel en ten westen van Huize Padua is door de landschappelijke afwisseling (bos, agrarisch gebied) voor dagrecreatie extra aantrekkelijk. In het bos ligt bovendien een trimbaan. Daarnaast kunnen dagrecreanten gebruik maken van het Boekels Ven (zwemmen).

Verder bevindt zich in de gemeente het landschapspark "Voskuilenheuvel". In dit recreatief aantrekkelijke park is o.a. gelegenheid om te wandelen. Verder grenst een visvijver aan het gebied.

Sportaccommodatie

Ten oosten van Boekel ligt het sportpark "De Donk".

- handboogschietvereniging (Waterval (sportpark));
- voetbal;
- hockey;
- tennis;
- evenemententerrein;
- manege (Statenweg 5).

Overige recreatieve voorzieningen

In het buitengebied kunnen daarnaast nog de volgende recreatieve voorzieningen worden genoemd:

- schietaccommodatie Swinkels;
- hondensportterrein (Dennenmark);
- een ponyclub langs de Peelkensweg;
- een hondenoefenterrein (Putakker);
- paintballterrein;
- visvijver;
- scouting;
- motorcrossterrein;
- schaatsbaan.

3.9. Infrastructuur en belemmeringszones

Bij de infrastructuur wordt onderscheid gemaakt tussen land- en vaarwegen enerzijds en leidingen en straalpaden anderzijds. Daarnaast kunnen er belemmeringszones ten aanzien van militaire complexen worden onderscheiden.

In het plangebied komt een groot aantal plattelandswegen voor. Afhankelijk van de functie van de weg (ontsluiting van slechts agrarisch land of kleine nederzettingen) varieert de wegbreedte en de verkeersintensiteit. De belangrijkste wegen in het plangebied zijn: Volkelseweg, Erpseweg, Gemertseweg, Arendnest-Broeder Hogardstraat-Daniël de Brouwerstraat en de Statenvweg. Naast plattelandswegen loopt er aan de oostkant van het plangebied de N277; deze weg heeft meer dan een lokale ontsluitingsfunctie.

In Boekel liggen geen waterlopen met een functie als vaarweg.

De volgende typen leidingen in het plangebied zijn in verband met belemmeringszones vanuit ruimtelijk oogpunt van belang:

- bovengrondse hoogspanningslijn ten westen van Boekel. De bij de 150 kV-hoogspanningslijn behorende belemmeringszone bedraagt 25 m gemeten aan weerszijden uit het hart van de hoogspanningslijn;
- ondergrondse gastransportleiding, aanwezig zijn een leiding met een diameter van 42" met een werkdruk van 67 bar nabij Venhorst en een leiding met een diameter van 6" met een werkdruk van 40 bar in het westen van de gemeente. De voor veiligheid en bedrijfsvoering benodigde afstanden bedragen bij de 67 bar leiding 5 meter en voor de 40 bar leiding 4 meter uit de leiding;
- ondergrondse (riool)transportleidingen. De (riool)transportleidingen lopen van Venhorst naar Boekel (persleiding), om Boekel heen (vrij verval) en van Boekel naar Erp (vrij verval);
- straalverbindingen, aanwezig zijn twee straalverbindingen komende vanaf de straalverbindingstoren in de kern Mortel in de gemeente Gemert-Bakel. De verbindingen dienen vrijgehouden te worden van hoge objecten;

Naast bovengenoemde leidingen zijn er belemmeringszones aanwezig vanwege de belangen van defensie. Het betreft de volgende belemmeringen:

- invliegfunnel;
- zone ontvangstinstallatie Fixer 't Goor;
- KE-zonering.

3.10. Milieu

Verzuring

De gevoeligheid van de bodem voor verzuring is afhankelijk van de mate waarin buffermechanismen aanwezig zijn om veranderingen in de zuurbelasting op te vangen. Deze gevoeligheid wordt bepaald door het bodemtype en de waterhuishouding. Parameters die de gevoeligheid voor verzuring van bodems bepalen zijn textuur, kalkgehalte, verweerbare silica's, mineralen, aanvoer van kationen, hydrologische situatie, organisch stofgehalte en grondwaterstand. Alle bodems in Boekel zijn verzuringsgevoelig.

Als gevolg van verzuring spoelen essentiële voedingselementen uit naar grond- en oppervlaktewater. Hierdoor vermindert de bodemvruchtbaarheid en ontstaat schade aan landbouwgewassen en natuurlijke vegetaties. Onder andere door verzuring en ammoniak vermindert de vitaliteit van voedselarme ecosystemen.

In het kader van de reconstructie concentratiegebieden (Integrale Zonering intensieve veehouderij), zal de discussie over de verzuringsgevoelige status van de bos- en natuurgebieden worden gevoerd. Overigens dient te worden opgemerkt dat de wet- en regelgeving momenteel nog sterk in beweging is.

Vermesting en verspreiding

Vermesting vindt plaats wanneer meer voedingsstoffen aan de bodem worden toegevoegd dan het gewas kan opnemen, zodat een overschot aan voedingsstoffen ontstaat. Hierbij geldt dat de twee voornaamste meststoffen, nitraat en fosfaat, een verschillend gedrag vertonen. Verreweg het grootste deel van het plangebied is zeer gevoelig voor vermistening met nitraat. Het gaat daarbij om de drogere delen van het plangebied. De nattere delen, het betreft de beekdalen en aangrenzende natte (wijnst)gronden, zijn gevoelig voor de uitspoeling van fosfaat. Via kwelstromen wordt het uitgespoelde nitraat van de infiltratiegebieden naar de kwelgebieden getransporteerd. Zo ontvangen de kwelgebieden (o.a. de wijnstgronden) die zelf al gevoelig zijn voor fosfaat via de kwelstromen ook nog nitraatoverlast.

Naast dierlijke meststoffen is er ook sprake van eutrofiëring door rioolwaterzuiveringsinstallaties, overige ongezuiverde lozingen en riooloverstorten. In Boekel ligt geen rioolwaterzuiveringsinstallatie; wel is er een aantal riooloverstorten. Deze zullen echter op korte termijn worden gesaneerd (2005).

Verdroging

De wateraanvoer van de vegetatie is het resultaat van watertoevoer en waterafvoer. Water wordt toegevoegd door neerslag, kwelstromen en vanuit het grondwater (capillaire opstijging). De afvoer van water vindt plaats via het oppervlaktewatersysteem, het grondwatersysteem en verdamping. Verdroging vindt plaats door een daling van de wateraanvoer en/of stijging van de waterafvoer. De waterafvoer stijgt door ingrepen als drainage en ontwater-

ring. Door grondwateronttrekking vermindert de wateraanvoer; de kwelstromen bereiken de wortelzone niet meer en de grondwaterstand daalt. In Boekel vindt geen grondwateronttrekking ten behoeve van de drinkwaterwinning plaats.

In het plangebied is Peellandschap De Voskuilenheuvel een verdroogd natuurgebied. Daarnaast heeft in sommige delen van het plangebied de landbouw last van (enige mate) van verdroging. Ten slotte kan worden opgemerkt dat ook de wijst door het nemen van maatregelen weer versterkt kan worden. Ook heeft –o.a. door het plaatsen van stuwtjes door agrariërs- in de afgelopen periode al waterconservering plaatsgevonden.

Verstoring

Onder verstoring wordt de hinder in de directe woon- en leefomgeving verstaan: geluidhinder en stank. Hier wordt alleen aandacht besteed aan "wettelijk geregelde" aspecten die in het buitengebied van Boekel te verwachten zijn: geluidhinder door vlieg- en wegverkeer en stankhinder door agrarische bedrijven. Een verstorende factor waar geen specifieke aandacht aan wordt gegeven, maar die wel steeds meer optreedt, is lichthinder (assimilatieverlichting, overmatige wegverlichting).

Lucht

Op 20 juni 2005 is het Besluit luchtkwaliteit 2005 in werking getreden. Daarin is ondermeer bepaald dat gemeenten en provincies de lokale luchtkwaliteit in kaart moeten brengen. Dit besluit is gebaseerd op Europese richtlijnen voor de luchtkwaliteit, die voorschrijven dat lidstaten de kwaliteit van de buitenlucht moeten vaststellen en toetsen aan grenswaarden. Situaties waarin de grenswaarden worden overschreden, moeten worden gesaneerd.

Overig

In het plangebied liggen geen stiltegebieden maar wel voor een klein gedeelte in het noordwesten van de gemeente een officiële geluidszone van het vliegveld. In het buitengebied liggen een aantal geluidgevoelige objecten, zoals woningen en bebouwingsconcentraties. Hier moet aan de geluidsnormering van de Wet geluidhinder worden voldaan.

Ten aanzien van stank geldt dat de regelgeving recent is gewijzigd en wordt gekoppeld aan de Integrale Zonering intensieve veehouderij (extensiveringsgebied, verwevingsgebied en landbouwonwikkelingsgebied) zoals die is opgenomen in het Reconstructieplan Peel en Maas. Deze zonering is opgenomen in dit bestemmingsplan.

3.11. Landschappelijk waardevolle gebieden

Zowel in de Paraplunota Boekel–Uden-Veghel (deel A: paragraaf 3.3), de StructuurvisiePlus Uden-Veghel als in het landschapsbeleidsplan Boekel (deel 1: landschapsvisie en deel 2: uitvoeringsgedeelte) wordt uitvoerig ingegaan op de landschappelijk en cultuurhistorisch waardevolle gebieden in de gemeente Boekel. In deze paragraaf worden de cultuurhistorische en landschappelijke waarden kort besproken.

Cultuurhistorie

Het huidige cultuurlandschap is ontstaan door een wisselwerking tussen het fysieke milieu en het menselijk handelen. In het verleden waren de menselijke activiteiten sterk afhankelijk van de omstandigheden die door de natuurlijke situatie werden geboden. In de loop van de vorige eeuw werd men door de opkomst van de kunstmest en mechanisatie minder afhankelijk van de natuurlijke situatie. Het gebied werd in een hoog tempo ontgonnen. De rand van de Peelhorst en Centrale Slenk, waarop de kern Boekel zich bevindt, leende zich van oudsher voor bewoning. Dit vanwege:

- de aanwezigheid van voldoende droge zandgronden waar akkerbouw mogelijk was;
- de aanwezigheid van voldoende woeste grond (de heidegebieden), nodig voor de schapenteelt en de daarmee samenhangende plaggenbemesting;
- de natte hooilanden langs de beken.

Op kaart 11 in de kaartbijlage van deze toelichting zijn de historische groenstructuren en stedenbouwkundige waarden volgens de provinciale cultuurhistorische waardenkaart weergegeven. Uit deze kaart blijkt dat de historische stedenbouwkundige structuur rondom Huijze Padua waardevol is. Daarnaast blijkt uit deze kaart dat er in het buitengebied een aantal historische groenstructuren liggen.

Kaart 12 in de kaartbijlage van deze toelichting geeft de historisch waardevolle vlakken en lijnen weer. Tevens zijn de archeologisch waardevolle gebieden aangegeven. In het buitengebied van de gemeente Boekel liggen geen archeologische monumenten en waardevolle historisch landschappelijke vlakken. Wel ligt er een aantal waardevolle lijnelementen. Het betreft in de meeste gevallen (het patroon van oude) wegen.

Daarnaast ligt er in het buitengebied van Boekel nog een aantal waardevolle (open) oude open akkers. Het gaat hierbij om de volgende complexen:

- het gebied dat wordt omsloten door de Peelstraat (noorden), Gemertseweg (westen), Berkhoek (zuiden) en het boscomplex (oosten);
- het gebied dat wordt begrensd door de gemeentegrens (noorden), Biesthoek en Elzen (westen), Elzen (zuiden) en Volkelseweg (oosten).

Landschappelijke deelgebieden

Conform het landschapsbeleidsplan Boekel (deel 2: uitvoeringsgedeelte) worden de volgende vijf hoofdgebieden onderscheiden (zie kaart 13 in de kaartbijlage van deze toelichting):

- Oude Peelontginningen (deelgebieden 3a, b, c);
- Beekdal van de Leijgraaf (deelgebied 4);
- beekdal van de Aa (deelgebied 5);
- jonge Peelontginningen met bossen (deelgebieden 8a, b);
- jonge Peelontginningen rond Venhorst (deelgebied 9c).

Hieronder wordt kort ingegaan op de actuele landschappelijke kwaliteiten van deze deelgebieden.

Oude Peelontginningen (deelgebieden 3a, b, c)

Dit gebied kan worden opgesplitst in drie deelgebieden:

- het overgangsgedebied tussen het dal van de Leijgraaf en het coulissenlandschap ten noorden van Boekel (deelgebied 3a);

- het overgangsgebied tussen het dal van de Aa en het coulissenlandschap ten zuiden van Boekel (deelgebied 3b);
- het coulissenlandschap met oude akkers (deelgebied 3c).

De landschappelijke kwaliteiten van de beide overgangsgebieden (deelgebieden 3a en b) bestaan uit het patroon van noord-zuid gerichte singels en houtwallen en de oost-west gerichte wegbeplantingen en waterlopen vanaf de Peelhorst.

De landschappelijke kwaliteiten van deelgebied 3c bestaan uit het coulissenlandschap met plaatselijk oude open akkercomplexen (zonder beplantingen), enkele verspreide bosjes, boombeplantingen langs de wegen en de waterlopen vanaf de Peelhorst.

Beekdal van de Leijgraaf (deelgebied 4)

De kwaliteiten van het beekdal op het grondgebied van de gemeente Boekel bestaan uit de aanwezige geomorfologie, de houtsingels die loodrecht op de Leijgraaf staan. Er is hier sprake van een relatief open beekdallandschap.

Beekdal van de Aa (deelgebied 5)

De kwaliteiten van het beekdal zijn te vergelijken met het beekdal van de Leijgraaf. Het gaat om de aanwezige geomorfologie, de houtsingels loodrecht op de Aa in een verder relatief open landschap.

Jonge Peelontginning met bossen (deelgebieden 8a en b)

De jonge Peelontginning met bossen kan worden opgesplitst in de volgende twee deelgebieden:

- het landschap aansluitend aan de bebouwde kom van Boekel (deelgebied 8a);
- het "middengebied" tussen de bosgebieden in Uden, de Voskuilenheuvel en de bossen bij Huize Padua (deelgebied 8b).

Deelgebied 8a bestaat uit de oost-west gerichte boombeplantingen langs de doorgaande wegen. Daarnaast spelen in dit gebied erfbeplantingen een belangrijke rol. Met uitzondering van het sportpark is dit deelgebied relatief open.

Ook deelgebied 8b bestaat uit de oost-west gerichte boombeplantingen langs de doorgaande wegen en spelen erfbeplantingen een belangrijke rol. Het gebied is, mede door het voorkomen van de Voskuilenheuvel en Huize Padua, minder open dan deelgebied 8a.

Jonge Peelontginningen rond Venhorst (deelgebied 9c)

In de hele gemeente wordt het landschapsbeeld in belangrijke mate bepaald door de aanwezige bomenstructuur langs wegen. Ook in het gebied rond Venhorst is dit het geval. De wegbeplantingen zijn gekoppeld aan de grotendeels historische wegenstructuur. Binnen de wegbeplantingenstructuur is sprake van relatief grootschalige open ruimten.

3.12. Ruimtelijke ontwikkelingen

In de vorige paragrafen is ingegaan op de actuele functies, waarden en kenmerken van het landschap van Boekel. Deze functies, waarden en kenmerken zijn niet statisch; zij kunnen in de loop van de tijd veranderen.

Zo zijn in de agrarische sector veranderingen gaande, die een grote invloed hebben op natuur en landschap. In de landbouw is zowel een tendens naar schaalvergroting (meer nge per bedrijf) als differentiatie (verschillende bedrijfstakken per bedrijf) te herkennen. De landbouwbedrijven stellen hierdoor steeds meer eisen aan de ruimtelijke inrichting. Dit betekent een optimalisering van de verkaveling, de ontsluiting van bedrijfsbebouwing en de af- en aanvoer van water. De aanwezige landschappelijke en natuurwaarden zullen bij optimalisering van de externe omstandigheden voor de landbouw steeds verder in het gedrang komen. Op hun beurt kunnen landschapselementen de agrarische bedrijfsvoering hinderen. Het gaat hier bijvoorbeeld om ongunstige verkavelingsmogelijkheden door landschapselementen en de hinder die o.a. akkerbouw ondervindt van bouselementen. Uit het bovenstaande blijkt dat behoud en ontwikkeling van natuur en landschap én agrarische ontwikkeling soms moeilijk met elkaar te verenigen zijn. In deze paragraaf wordt een kort overzicht gegeven van veranderingen die van belang zijn voor het buitengebied van de gemeente Boekel voor zover deze reeds bekend zijn.

Natuur en Landschap

Voor de versterking van de natuur- en landschapswaarden in het buitengebied van Boekel is een aantal plannen van belang. Het betreft onder andere de volgende plannen:

- Reconstructieplan Peel en Maas;
- Landschapsbeleidsplan gemeente Boekel;
- Waterplan Boekel, Wijs(t) met water.

Deze plannen zijn in hoofdstuk 2 beschreven. Voor meer informatie over de maatregelen die worden voorgesteld wordt verwezen naar de desbetreffende plannen (zie literatuurlijst).

Landbouw

De algemene verwachting in de landbouw is dat het aantal bedrijven de komende jaren sterk zal afnemen. Hoeveel bedrijven de komende jaren beëindigd zullen worden is afhankelijk van een aantal factoren. Enerzijds kunnen dat externe factoren zijn, zoals marktontwikkelingen, anderzijds de situatie op het bedrijf zelf, bijvoorbeeld de bedrijfsomvang of de leeftijd van het bedrijfshoofd.

Het landbouwbeleid is gericht op het tot stand brengen van een concurrerende, veilige en duurzame landbouw. De landbouw moet op de internationale markt concurrerend zijn, op een verantwoorde wijze omgaan met bestrijdings- en bemestingsmiddelen en zó produceren dat de natuurlijke hulpbronnen hun functies kunnen blijven vervullen. Het realiseren van deze doelstellingen betekent dat de (economische) schaalvergroting binnen de agrarische sector de komende planperiode zeer waarschijnlijk verder zal gaan. Onder economische schaalvergroting verstaat men het verschijnsel dat landbouwbedrijven steeds meer productiemiddelen inzetten. Hierbij kan gekozen worden voor verschillende strategieën. Zo kan men voor de agrarische productie meer grond in gebruik nemen. Een tweede mogelijkheid is om op de beschikbare grond meer productiemiddelen (kapitaal en/of arbeid) in te zetten (intensivering). Beide strategieën hebben tot doel de kosten per eenheid product te verlagen. Afhankelijk van de be-

drijfstaking (zie paragraaf 3.4) en de specifieke bedrijfsomstandigheden zal een agrariër kiezen voor één van deze strategieën.

In de gemeente Boekel kunnen de volgende agrarische ontwikkelingen worden verwacht (autonome ontwikkeling):

- een aantal bedrijven zal uitbreiden. Hierbij kan verdere specialisatie van één specifieke bedrijfstak optreden of juist differentiatie (meerdere bedrijfstakken);
- een aantal bedrijven zal hun agrarische activiteit beëindigen;
- een aantal bedrijven zal hun agrarisch inkomen gaan aanvullen met andere (niet-agrarische) activiteiten;
- een aantal intensieve veehouderijbedrijven zal zich willen vestigen in de gemeente.

In de toekomst zal een aantal agrarische bedrijven zich verder willen ontwikkelen. Dit bestemmingsplan buitengebied biedt hiervoor voldoende mogelijkheden.

Naast uitbreiding zal een aantal bedrijven hun agrarische activiteiten beëindigen. Voor dergelijke gevallen is planologisch van belang wat er zal gebeuren met de vrijgekomen agrarische bebouwing. In lang niet alle gevallen zal er een ander agrarisch bedrijf voor in de plaats komen. In het geval dat een agrarisch bedrijf gelegen is in de nabijheid van 'kwetsbare functies' (woongebieden) kunnen geurcirkels een belemmering vormen.

Bij autonome ontwikkeling zullen zich in de vrijkomende agrarische gebouwen in sommige gevallen *niet-agrarische bedrijven* vestigen, die vanuit planologisch oogpunt niet gewenst zijn. Voorts is de trend zichtbaar dat veel voormalig agrarische gebouwen veranderen in één of meerdere *burgerwoningen*. Het gaat vaak om burgers met buitenhobby's als tuinieren en paarden of kleinschalige veehouderij.

Uit het bovenstaande blijkt het belang dat de gemeente duidelijk aangeeft welke functies in voormalige agrarische bedrijven aanvaardbaar zijn en welke niet. In hoofdstuk 4 wordt hier op teruggekomen.

Agrarische ondernemers die geen volwaardig inkomen (meer) uit de landbouw kunnen behalen, kunnen hun agrarisch inkomen aanvullen met andere (niet-agrarische) activiteiten. Hierbij kan gedacht worden aan kamperen bij de boer.

In Oost-Brabant heeft de milieubelasting zulke vormen aangenomen dat het voor een agrariër met intensieve veehouderij slechts mogelijk is om uit te breiden als hij hoge investeringen doet om extra uitstoot van ammoniak te voorkomen. Dit bestemmingsplan biedt –conform het reconstructieplan Peel en Maas- mogelijkheden voor nieuwvestiging van intensieve veehouderijbedrijven (in de landbouwonwikkelingsgebieden), mits daarbij rekening wordt gehouden met de geldende randvoorwaarden.

Recreatie en toerisme

Er kan, zoals elders in Nederland, ook in Boekel nog steeds een groei worden verwacht van het recreatief medegebruik van het buitengebied, zowel vanuit verblijfsrecreatieve concentratiepunten als vanuit de woonplaats. Een goede opvang en effectieve sturing van deze recreatieve

vraag is belangrijk. De gemeente Boekel wil in de toekomst de toeristische-recreatieve functie van Boekel en omgeving instandhouden en versterken.

Hierbij zijn ook de particuliere initiatieven die betrekking hebben op de camping "Het Boekels Ven" van belang.

Mogelijke uitbreidingslocaties woningbouw

In de Structuurschets uit 2000 wordt ingegaan op de gewenste ontwikkelingen ten aanzien van wonen en werken in de kernen Boekel en Venhorst. Voor het buitengebied is de volgende tekstpassage over uitbreidingslocaties van belang: "Gezien de gewenste voortgang van het woningbouwprogramma en het risico van stagnatie bij het ontwikkelen van de (complexe) inbreidingsgebieden zal op niet te lange termijn verder gedacht moeten worden aan nieuwe uitbreidingslocaties. Hiervoor komen zowel de gebieden aansluitend aan het in ontwikkeling zijnde woongebied Lage Schoense, als de oost- en westflank van Boekel (de Donk en de Morgens) in aanmerking.

Overige ontwikkelingen

Er zijn in Boekel momenteel andere ontwikkelingen bekend waarvan de invloed op het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan Buitengebied nog onvoldoende duidelijk is. Genoemd kunnen worden:

- randweg;
- windenergie;
- ruimte voor ruimte-ontwikkelingen;
- gebied De Drie Daagse;
- fiets- en ruiterspaden;
- recreatief gebied tussen Hemelrijk en Voskuilenheuvel;
- ontwikkelingen in de gemeentelijke bossen.

Strategie

Uit het voorgaande blijkt dat het buitengebied van Boekel de komende tien jaar zal veranderen. Uit de praktijk blijkt dat de strategie van het inpassen van nieuwe of sterk veranderende functies in bestaande patronen en structuren niet altijd een kwalitatief hoogwaardig landschap oplevert. Daarom is in navolging van het Streekplan van de Provincie Noord-Brabant in dit bestemmingsplan uitgegaan van een flexibele planningsbenadering. De kern van deze zogenaamde casco-benadering wordt gevormd door een aantal met elkaar samenhangende ordeningsprincipes:

- functies die afhankelijk zijn van een lange ontwikkelingstijd (de laagdynamische functies) worden zoveel mogelijk ruimtelijk gescheiden van functies, die voor wat betreft de inrichting van de ruimte snel op de markt en/of technologische ontwikkelingen moeten kunnen inspelen (de hoogdynamische functies);
- de laagdynamische functies (natuur en landschap, extensieve vormen van recreatie) worden zoveel mogelijk gebundeld, zodat deze samen een ruimtelijk stabiel geheel vormen en zich, ondanks veranderingen binnen de hoogdynamische functies, blijvend duurzaam kunnen ontwikkelen;

- voor de hoogdynamische functies (landbouw) wordt een zo groot mogelijke flexibiliteit ingebouwd, zodat deze functies wat betreft de inrichting van de ruimte adequaat kunnen inspelen op ontwikkelingen van technologische en markt-economische aard;
- bij het zoeken naar de meest geschikte plekken voor bepaalde functies zal zoveel mogelijk worden ingespeeld op kenmerken van het landschap (bodem, reliëf en waterhuishouding), de natuur en het milieu.

4. Gemeentelijk beleid

4.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het gemeentelijke beleid ten aanzien van het buitengebied geschetst. Hierbij wordt uitgegaan van:

- het ruimtelijk relevant beleidskader zoals dat door andere overheden en organisaties is geformuleerd (hoofdstuk 2);
- de kenmerken en waarden van het buitengebied van Boekel en de ruimtelijk relevante ontwikkelingen (hoofdstuk 3).

Dit hoofdstuk is als volgt opgebouwd. Allereerst wordt ingegaan op de ruimte die een gemeente heeft om beleid te formuleren (paragraaf 4.2). In paragraaf 4.3 worden de hoofdlijnen van het gemeentelijk beleid ten aanzien van het buitengebied beschreven. Bij het formuleren van het gemeentelijk beleid is het noodzakelijk om de verschillende belangen af te wegen. In paragraaf 4.4 wordt daarom een integrale landschapsvisie gegeven waarbij zoveel mogelijk belangen zijn afgewogen. Daarbij zijn als het ware de ontwikkelingen uit het vorige hoofdstuk over elkaar heen gelegd. Vervolgens wordt in de rest van dit hoofdstuk ingegaan op het gemeentelijk beleid ten aanzien van de volgende functies:

- natuur en landschap (paragraaf 4.5.);
- landbouw (paragraaf 4.6.);
- recreatie en toerisme (paragraaf 4.7.);
- milieu en water (paragraaf 4.8.);
- wonen en niet-agrarische bedrijven (paragraaf 4.9.).

In paragraaf 4.10 wordt tenslotte kort ingegaan op de regeling 'ruimte voor ruimte'.

4.2. Beleidsruimte

De mogelijkheden om een gewenst beleid ten aanzien van het buitengebied via een bestemmingsplan ten uitvoer te brengen zijn begrensd. Enerzijds zijn er aanknopingspunten, anderzijds zijn er beperkingen.

Aanknopingspunten:

- Uit de in hoofdstuk 2 beschreven plannen blijkt dat onder andere de provincie Noord-Brabant, de regio (o.a. de Reconstructiecommissie Peel en Maas), het waterschap Aa en Maas en de gemeente Boekel, op een aantal beleidsterreinen dezelfde doelstellingen nastreven. Door goede afstemming kan de uitvoering van het beleid een complementair karakter krijgen en tot een beter gezamenlijk eindresultaat leiden.
- Er zijn subsidieregelingen die betrekking hebben op natuur- en landschapsbouw, dan wel -beheer, aanleg en onderhoud van kleine landschapselementen, erfbeplanting, enzovoorts.
- De eigenaren en belanghebbenden in het buitengebied, zoals de terreinbeherende natuurorganisaties, het waterschap, de gemeente en individuele agrariërs zullen zelf ook in de toekomst plannen tot ontwikkeling brengen. Bij een goed overleg kunnen deze zonder extra kosten zodanig gestuurd worden, dat zij passen in, dan wel bijdragen tot het ten uitvoer brengen van het gemeentelijk beleid.

Beperkingen:

- Op de eerste plaats zijn de juridische mogelijkheden van het bestemmingsplan als instrument voor het ruimtelijke orderingsbeleid begrensd. Beoogde ontwikkelingen kunnen niet worden voorgeschreven, maar slechts mogelijk gemaakt.
- Ongewenste ontwikkelingen kunnen worden tegengegaan, maar het bestemmingsplan heeft pas effect bij een adequate controle op ontwikkelingen in het buitengebied, hetgeen gezien de omvang van het gebied niet eenvoudig is.
- Daarnaast heeft de gemeente in het buitengebied te maken met gevestigde belangen, toezeggingen en afspraken. Elke gewenste verandering dient in overleg met belanghebbende(n) plaats te vinden.
- Vervolgens kunnen de beschikbare financiële middelen een beperking zijn, bijvoorbeeld wanneer gewenste situaties alleen kunnen worden bewerkstelligd middels aankoop of financiële tegemoetkoming.
- Ten slotte heeft de gemeente Boekel te maken met beleid van hogere overheden en instanties zoals rijk, provincie, regio, waterschappen, landinrichting etc. Daar waar beleid wordt voorbereid, dan wel in gang is gezet, kan een gemeente bij het opstellen van een bestemmingsplan hier niet zonder meer omheen.
- Dit geldt in belangrijke mate voor het provinciale beleid, neergelegd in het Streekplan Noord-Brabant en de partiële herziening 2004 waaraan alle bestemmingsplannen buitengebied worden getoetst. Het Streekplan geeft aanwijzingen voor zowel de zonering en bestemming per gebied als voor de inhoud van de daarvoor op te stellen planregeling. Ook het Reconstructieplan Peel en Maas geeft nadrukkelijk richting aan het bestemmingsplan buitengebied. Zo is de Integrale Zonering voor de intensieve veehouderij uit dit reconstructieplan overgenomen in dit bestemmingsplan.

4.3. Hoofdpijnen van het gemeentelijk beleid

De gemeente wil een actief en stimulerend beleid ten aanzien van het buitengebied voeren. Hierbij zijn de volgende thema's en beleidspunten bepalend:

- ontwikkeling van een samenhangende ecologische structuur en veiligstelling van specifieke natuur- en landschapswaarden;
- behoud en ontwikkeling van de landschappelijke kwaliteit van de beekdalen, aardkundig en cultuurhistorisch waardevolle gebieden (o.a. oude open akkers) en van specifieke waardevolle samenhangen en elementen;
- versterking van de regionale agrarische structuur;
- ontwikkeling van recreatief-toeristische mogelijkheden;
- het verbeteren van de milieukwaliteit o.a. door het terugdringen van de ammoniakuitstoot en het verminderen van het aantal geurgehinderden;
- herstel van watersystemen door de verbetering van de waterkwaliteit en de terugdringing van de verdroging (vasthouden van water).

Uit bovengenoemde doelstellingen blijkt dat het buitengebied van Boekel een multifunctioneel karakter heeft vanwege het gebruik voor landbouw, natuur en recreatie. Bovengenoemde globale beleidsdoelstellingen worden in de paragrafen 4.5 tot en met 4.9 nader uitgewerkt. Hier-

onder wordt echter allereerst ingegaan op de integrale visie op het buitengebied voor de gemeente Boekel.

4.4. Visie op het buitengebied

Op grond van de analyse en inventarisatie van de functies en waarden, het (bestaande en toekomstige) beleid voor de toekomst is voor de gemeente Boekel een visie op hoofdlijnen op het buitengebied opgesteld.

Behoud en ontwikkeling van bestaand natuur- en bosgebied (zie plankaart 1 en 1b).

De bestaande natuur- en bosgebieden binnen de gemeente Boekel dienen te worden behouden en waar mogelijk versterkt. Het beleid voor de toekomst is dan ook gericht op de instandhouding en ontwikkeling van de specifieke natuurlijke kwaliteiten.

Te ontwikkelen (droge) ecologische verbindingszone (zie plankaart 3).

In het Streekplan en in de nadere uitwerking van de EHS-begrenzing is een aantal verbindingzones (De Aa, de Leijgraaf, Meerkensloop en de Biesthoeksloop) aangewezen in de gemeente Boekel. Deze mogelijk toekomstige verbindingzones staan weergegeven op plankaart 3. Nieuwe ontwikkelingen mogen niet ten koste gaan van deze verbindingzones.

Behoud natuurwaarden in agrarisch gebied (zie plankaarten 1 en 1b).

Naast de bestaande bos- en natuurgebieden en de ecologische verbindingzones kunnen nog een aantal gebieden aangewezen worden als 'agrarisch gebied met natuurwaarden'. In deze gebieden kunnen de normale agrarische activiteiten worden voortgezet, daarbij rekening houdend met de aanwezige natuurwaarden en de daaraan ten grondslag liggende milieuomstandigheden.

Behoud landschappelijke waarden in agrarisch gebied (plankaart 1 en 1b).

De verschillende landschappelijke waarden (beekdal, aardkundige waarde en oude open akkers) die in de gemeente Boekel zijn aangetroffen, zullen beschermd worden. De normale agrarische activiteiten kunnen worden voortgezet, mits er rekening wordt gehouden met deze landschapswaarden. Dit geldt tevens voor de waardevolle landschappelijke elementen, zoals houtwallen etc².

Naast bescherming van deze waarden is ook de ontwikkeling van een hoogwaardig landschap van groot belang met het oog op de beleving van de 'gebruiker'.

Primair agrarisch gebied (zie plankaart 1).

In deze gebieden wordt gestreefd naar versterking van de agrarische bedrijfsstructuur.

Verwevingsgebied intensieve veehouderij (zie plankaart 1a).

In verwevingsgebieden komen verschillende functies (natuur, landschap, cultuurhistorie, wonen, werken, recreatie en landbouw) naast elkaar voor. In deze gebieden kunnen de intensieve veehouderijbedrijven zich duurzaam ontwikkelen. De bouwblokken van intensieve veehouderijbedrijven kunnen – als er sprake is van een duurzame locatie conform de provinciale nota duurzame locaties en projectlocaties maximaal uitgroeien tot 2,5 hectare.

² De waardevolle landschapselementen zijn op detailkaarten als zodanig bestemd (plankaart 2)

Landbouwontwikkelingsgebied intensieve veehouderij (zie plankaart 1a).

In landbouwontwikkelingsgebieden biedt het plan ruime mogelijkheden voor de ontwikkeling van intensieve veehouderijbedrijven.

4.5. Beleid natuur en landschap

4.5.1. Inleiding

Voor natuur en landschap zijn in de afgelopen jaren door rijk en provincie belangrijke beleidslijnen voor het buitengebied uitgezet. Hierbij zijn twee doelstellingen van belang voor het buitengebied van Boekel:

1. behoud en de ontwikkeling van een samenhangende ecologische structuur en veiligstelling van specifieke natuurwaarden;
2. behoud en ontwikkeling van de landschappelijke kwaliteit van het landelijk gebied.

In onderstaande paragrafen wordt verder ingegaan op deze doelstellingen.

4.5.2. Natuur

Voor de ontwikkeling van een *samenhangende ecologische structuur*³ zijn de volgende gebieden en elementen van belang:

- de bestaande natuur- en bosgebieden;
- de agrarische gebieden met actuele natuurwaarden;
- de kleinere natuur- en landschapselementen.

Een adequate planologische bescherming is voor de instandhouding van deze structuur een voorwaarde. Hierbij wordt, in navolging van het Streekplan, een Groene Hoofdstructuur in het buitengebied van Boekel onderscheiden.

De mate van bescherming van de afzonderlijke gebieden is afhankelijk van de actuele natuurwaarden. Hierbij geldt het volgende:

- de grotere natuur- en bosgebieden krijgen een expliciete hoofdbestemming;
- agrarische gronden met actuele natuurwaarden binnen de Groene Hoofdstructuur krijgen de bestemming agrarisch gebied met natuurwaarden;
- natuur- en landschapselementen krijgen een specifieke bescherming.

In natuur- en bosgebieden is het beleid gericht op de instandhouding van de specifieke natuurlijke kwaliteiten. Om welke natuurwaarden het gaat, is op plankaart 1b aangegeven. Beheersmaatregelen en normale bosonderhoudswerkzaamheden (zuiveringen, dunningen, natuurlijke verjonging, bestrijding van ongewenste houtsoorten) zijn toegestaan voorzover geen aantasting van de natuurwaarden plaatsvindt. Voor eindvellingen groter dan twee hectare is een aanlegvergunningplicht opgenomen.

³. De volgende gebieden worden in dit bestemmingsplan tot de Groene Hoofdstructuur (GHS) gerekend:

- natuur- en bosgebieden (GHS-natuur);
- agrarische gebieden met natuurwaarden (GHS-landbouw).

Ten aanzien van agrarische gronden binnen de Groene Hoofdstructuur geldt dat de agrarische functie kan worden gecontinueerd. De (bijzondere) aanwezige natuur- en landschapswaarden (leefgebied struweelvogels) en de daaraan ten grondslag liggende milieumomstandigheden moeten worden gerespecteerd. De vestigingsregels voor agrarische bouwactiviteiten, gebruiksbepalingen en aanlegvergunningenstelsels zijn op dit beleidsuitgangspunt toegesneden. In het algemeen geldt dat landbouwkundige werkzaamheden/activiteiten die tot de normale agrarische bedrijfsvoering kunnen worden gerekend toelaatbaar zijn en niet onderhevig aan aanlegvergunningen. Uiteraard mogen die werkzaamheden of activiteiten niet leiden tot ernstige schade en/of onomkeerbare gevolgen voor de aanwezige kwaliteiten van natuur en landschap.

Het zorgdragen voor een goede kwaliteit van natuur en landschap omvat, naast het veiligstellen van grootschalige structuren (Groene Hoofdstructuur), ook voldoende aandacht voor kleine landschapselementen met natuur- en landschappelijke waarden. Deze kleine landschapselementen (houtsingels, bosjes etc.) dienen adequaat te worden beschermd. In dit bestemmingsplan worden de kleine landschapselementen op plankaart 2 aangegeven en als zodanig bestemd.

4.5.3. Landschap

Om de identiteit van en de diversiteit in landschappen in stand te houden wordt bij de bescherming van de *bestaande landschappelijke waarden*⁴ een bijzonder accent gelegd op:

- beekdalen;
- oude open akkers;
- kleine landschapselementen.

Deze waarden dienen in het bestemmingsplan, na afweging ten opzichte van andere belangen, zoveel mogelijk te worden beschermd.

Naast de bescherming van bestaande landschappelijke waarden is het beleid ook gericht op het *ontwikkelen* van een duurzaam en uit oogpunt van beleving hoogwaardig landschap. Hierbij staat het ontwikkelen van een duurzaam lokaal landschappelijk netwerk centraal. Dit lokaal landschappelijk raamwerk bestaat uit alle bestaande en geplande grotere en kleinere natuur- en bosgebieden aangevuld met de bestaande en geplande nieuwe kleine landschapselementen zoals bijvoorbeeld houtsingels, houtwallen, heggen, bosjes, poelen en overhoeken. Erfbeplantingen worden niet tot het lokaal landschappelijk raamwerk gerekend. Het lokaal landschappelijk raamwerk vormt een duurzaam en samenhangend skelet voor de kwaliteit van het gehele buitengebied. In het landschapsbeleidsplan van Boekel worden de maatregelen beschreven om het lokaal landschappelijk raamwerk te versterken.

In het buitengebied kan *tijdelijke beplanting* met (productie)bos plaatsvinden binnen de Agrarische Hoofdstructuur. Het beleid is erop gericht deze beplantingen zoveel mogelijk te doen aansluiten aan de Groene Hoofdstructuur, voorzover dit past binnen de natuurdoelstellingen van de aangrenzende Groene Hoofdstructuur. Een ruimtelijke randvoorwaarde is verder de landschappelijke kwaliteit van het gebied waar de aanplant is voorzien. Van belang hierbij zijn

⁴. De volgende gebieden worden in dit bestemmingsplan tot de Agrarische Hoofdstructuur (AHS) gerekend:

- agrarisch gebied met landschappelijke waarden (AHS-landschap);
- (primair) agrarische gebieden (AHS-landbouw).

de cultuurhistorische (oude open akkers) en aardkundige waarden (wijst). In deze gebieden wordt de aanleg van tijdelijke beplantingen aan een aanlegvergunning gebonden.

Beeldkwaliteitsplannen

De gemeente is van mening dat voor de landbouwontwikkelingsgebieden zoals die op plankaart 1a zijn aangegeven geen beeldkwaliteitsplannen opgesteld behoeven te worden. Beeldkwaliteitsplannen zijn een onderdeel van het welstandsbeleid. De gemeente Boekel acht een welstandsbeleid niet nodig en ziet daarom af van het opstellen van beeldkwaliteitsplannen.

Nieuwe landgoederen

De gemeente Boekel stelt zich op het standpunt dat particuliere initiatieven gebaseerd dienen te zijn op een ruimtelijk plan waarbij ten minste inzicht dient te worden gegeven in water, milieu en landschap. Daarbij dient in een dergelijk plan tenminste aandacht te worden besteed aan de gevolgen voor de ontwikkelingsmogelijkheden voor omliggende (agrarische) bedrijven. Een en ander kan door het gemeentebestuur via een partiële planherziening worden afgewogen.

4.5.4. Externe en interne bescherming van de GHS en AHS-landschap

De natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten van de GHS en AHS-landschap dienen beschermd te worden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen externe en interne bescherming.

In de eerste plaats moeten de zones worden beschermd tegen intensieve vormen van ruimtegebruik die in beginsel niet thuishoren in het buitengebied, met name verstedelijking. Dit wordt de “externe bescherming” genoemd. Uit de externe bescherming vloeit voort dat de ruimte voor uitbreiding van steden en dorpen, de aanleg en uitbreiding van bedrijventerreinen en de aanleg en (fysieke) aanpassing van niet-recreatieve infrastructuur in beginsel alleen kan worden gevonden in de AHS-landbouw.

In de tweede plaats moeten de natuur- en landschapswaarden binnen de zones worden beschermd tegen ruimtelijke ingrepen die thuishoren of thuis kunnen horen in het buitengebied, zoals agrarische bebouwing. Dit noemen we de “interne bescherming”. Voor de bescherming is een genuanceerde benadering nodig (per subzones een aparte regeling).

Hieronder wordt nader ingegaan op de externe en interne bescherming zoals opgenomen in dit bestemmingsplan.

Externe bescherming

De externe bescherming van de GHS en de AHS-landschap tegen de uitbreiding van steden en dorpen, de aanleg en uitbreiding van bedrijventerreinen en de aanleg en (fysieke) aanpassing van niet-recreatieve infrastructuur is als volgt vormgegeven.

Voor Boekel, waar geen regionale natuur- en landschapseenheden en natuurparels liggen, geldt in de GHS en de AHS-landschap het ‘nee, tenzij-principe’. Hier is uitbreiding van het stedelijk ruimtebeslag alleen toelaatbaar als daar zwaarwegende maatschappelijke belangen aan ten grondslag liggen en pas nadat een onderzoek heeft aangetoond dat er geen alterna-

tieve locaties voorhanden zijn buiten de GHS en de AHS-landschap of andere oplossingen waardoor de aantasting van de natuur- en de hiermee samenhangende landschapswaarden wordt voorkomen. In het geval van een dergelijke onontkoombaarheid moet verzekerd zijn dat de aantasting van de natuurwaarden en de daarmee samenhangende landschapswaarden tot het minimum wordt beperkt en wordt gecompenseerd.

Voor alle vormen van ruimtegebruik die niet kunnen worden beschouwd als een uitbreiding van het stedelijk ruimtebeslag en evenmin onder het hierna te beschrijven interne beschermingsregime vallen, geldt in de GHS en de AHS-landschap het 'nee, tenzij-principe'.

Zwaarwegende maatschappelijke belangen

Onder zwaarwegende maatschappelijke belangen moeten in dit verband in ieder geval openbare belangen worden verstaan, dus niet uitsluitend of overwegend particuliere belangen of belangen van bepaalde kleinere groepen van burgers. Veiligheids-, volksgezondheids- en wezenlijke milieubelangen zijn zonder meer zwaarwegend. Belangen die worden gediend door de aanleg van (inter)nationale, provinciale en regionale infrastructuur zijn dat ook, als nut en noodzaak daarvan zijn komen vast te staan. Sociale en economische belangen kunnen ook zwaarwegend zijn. Louter financiële belangen van een overheidslichaam zijn in het algemeen niet als een zwaarwegend maatschappelijk belang te beschouwen.

Alternatieve locaties of andere oplossingen

Men mag niet te gemakkelijk aannemen dat alternatieve locaties buiten de GHS en de AHS-landschap of andere oplossingen ontbreken. Hierbij gelden de volgende beleidslijnen:

- bij het zoeken van alternatieve locaties moet over de gemeentegrenzen heen worden gekeken, behoudens ingeval het gaat om locaties voor woningbouw in het landelijk gebied;
- een alternatieve locatie moet ongeveer dezelfde functie kunnen vervullen, maar enig functieverlies – bijvoorbeeld de bouw van een nieuw bedrijfspand op enige afstand van een bestaande hoofdvestiging van een bedrijf – kan geen reden zijn om het alternatief als niet-realistisch aan te merken;
- het enkele gegeven dat de ontwikkeling van een alternatieve oplossing tot tijdverlies leidt, kan zelden een reden zijn om het alternatief als niet-realistisch aan te merken;

Compensatie

De compensatie van natuur- en landschapswaarden, die bij aantasting van de groene hoofdstructuur of de AHS-landschap verloren gaan, moet voldoen aan de volgende vereisten:

- er moet een nieuwe gelijkwaardige ecologische samenhang worden bereikt;
- de nieuwe natuur- en landschapswaarden moeten van gelijke aard zijn;
- de functie die de GHS en de AHS-landschap vervullen voor de natuur moet in stand blijven;
- de compenserende maatregelen moeten een areaal beslaan dat ten minste even groot is als het gebied waarover de ingreep zich uitstrekt;
- de aard en de omvang van de compensatie worden mede bepaald door de invloeden die de ingreep uitoefent op zijn omgeving en de aard van het gebied waar compensatie plaatsvindt;

- de compenserende maatregelen moeten in beginsel plaatsvinden in de omgeving van de ingreep;
- de compenserende maatregelen moeten passen binnen (inter)gemeentelijke landschapsbeleidsplannen;
- een duurzame inrichting en beheer van het compensatiegebied moeten gewaarborgd zijn;
- er moet worden gestreefd naar robuustheid in groene structuren.

De compenserende maatregelen moeten worden zeker gesteld voorafgaand aan de instemming van de provincie met de ingreep, zowel op het punt van de planologische regeling als op het punt van de feitelijke uitvoering.

Interne bescherming van de GHS en de AHS-landschap

Voor de verhouding tussen enerzijds de GHS en de AHS-landschap en anderzijds ontwikkelingen binnen deze gebieden geldt specifiek beleid dat in de volgende paragrafen verder wordt uitgewerkt (agrarische bedrijvigheid, recreatie, ontwikkelingen in het kader van ruimte-voor-ruimte, mestbewerking en duurzame energievoorziening).

Bescherming van natuur- en landschapswaarden in de AHS-landbouw

In de AHS-landbouw bevinden zich geen belangrijke natuur- en landschapswaarden. Wel hebben de landschapselementen van het lokaal landschappelijke raamwerk een planologische bescherming gekregen. Zij zijn op de detailbestemmingenkaarten aangegeven. Bos, natuur en landschapselementen die niet in dit bestemmingsplan op plankaart 1 of 2 zijn bestemd zijn bestemd of zijn aangeduid op plankaart 3 en spontaan zullen ontstaan of zullen worden aangelegd, zullen pas na tien jaar als zodanig worden bestemd.

4.5.5. Aanlegvergunningen

Aan de op plankaart 1 aangewezen hoofdstructuren en gebiedsbestemmingen ligt een onderzoek ten grondslag naar de aanwezige waarden en kwaliteiten in het plangebied en de verdere ontwikkeling daarvan. Deze waarden en kwaliteiten zijn middels differentiaties op plankaart 1b aangegeven. Aangezien het beleid is gericht op behoud en versterking van de specifieke waarden zullen regels nodig zijn om dit beleid te kunnen realiseren.

Naast de bepalingen met betrekking tot het gebruik van de grond voor bebouwing zijn in dit verband met name voorschriften van belang ten aanzien van het gebruik van de grond anders dan voor het bouwen en het uitvoeren van werken en werkzaamheden. In het voorliggende plan zijn deze voorschriften uitgewerkt in de vorm van aanlegvergunningen en gebruiksverboden. Opgemerkt dient te worden dat er voor normaal agrarisch gebruik geen aanlegvergunningen nodig zijn.

Aanlegvergunningenstelsel

Het hanteren van een aanlegvergunningenstelsel is gebaseerd op de noodzaak voor een nadere afweging. In het algemeen geldt dat de typerende waarden en kwaliteiten in het gebied niet verloren mogen gaan, dan wel ernstig aangetast mogen worden als gevolg van het verrichten van bepaalde activiteiten. Deze activiteiten worden ook wel werken en werkzaamheden genoemd. Voor het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden is daarom een aanlegvergunning vereist van Burgemeester en Wethouders. Een aanlegvergunning kan alleen

worden verleend als voldaan wordt aan de in dit bestemmingsplan geformuleerde voorwaarden.

Gesteld kan worden dat de werken en werkzaamheden zijn toegestaan als zij passen binnen de doeleinden van de aan de grond gegeven bestemming en de aanwezige waarden en kwaliteiten niet onevenredig worden geschaad.

Gezamenlijke afspraken

Het doel van het aanlegvergunningstelsel kan ook bereikt worden middels het afsluiten van zogenaamde convenanten, waarbij de overheid, particulieren en eventuele andere belanghebbenden zijn betrokken. In deze convenanten worden afspraken gemaakt over het uitvoeren van werkzaamheden voor langere tijd. Hierbij geldt dat er indien er convenanten zijn afgesloten, het aanlegvergunningstelsel buiten toepassing wordt verklaard. Wel geldt dat de gemeente na beëindiging van het convenant moet kunnen terugvallen op beschermingsregelingen zoals die in dit bestemmingsplan zijn opgenomen.

Afstemming

De verplichting tot een aanlegvergunning vloeit voort uit een juiste omschrijving van de werken en werkzaamheden, mede afgestemd op de vergunningsplicht op basis van andere wet- of regelgeving. Voorkomen moet worden dat dubbele toetsingen plaatsvinden. In dit kader is vooral van belang de keur van het waterschap, waarin alle activiteiten die zich niet (zonder meer) met de belangen van het beheer van het oppervlaktewater verdragen uitputtend zijn geregeld. Bij beoordeling op grond van de keur toetst het waterschap met gebruikmaking van de bij de keur behorende beleidsnota aan het Waterbeheersplan dat als doelstelling heeft zowel bescherming van de waterhuishoudkundige waarden als de bijbehorende natuurwaarden. Voor Boekel is de keur van het Waterschap Aa en Maas (voorheen Waterschappen de Aa en Maaskant) van kracht. Dit bestemmingsplan geeft, aangezien de Keur is vastgesteld, daarom geen regels ter bescherming van actuele en potentiële natuurwaarden in waterlopen en potentiële grondwaterafhankelijke natuurwaarden binnen de functiegebieden. Buiten deze functiegebieden geldt voor ingrepen ten aanzien van het watersysteem die gevolgen kunnen hebben voor de natuurwaarden wel een aanlegvergunningplicht.

Om de landschappelijke waarden te beschermen geldt voor de functiegebieden naast een vergunning van het waterschap ook een aanlegvergunningplicht. Hiertoe zijn regels opgenomen met betrekking tot o.a. het dempen van sloten in de leefgebieden van dassen, de aardkundig waardevolle gebieden, de dalen van de Aa en Leijgraaf en de oude open akkers.

Afstemming met de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) heeft plaatsgevonden met betrekking tot het verwijderen van houtopstanden binnen agrarische bouwvlakken.

Afweging van belangen

De afweging of een aanlegvergunning al dan niet verleend kan worden, dient door het College van Burgemeester en Wethouders te geschieden. In verband hiermee zal duidelijk moeten zijn wat het belang van de activiteit is en welke mate van bedreiging van de activiteit uitgaat. Deze belangen zullen tegen elkaar moeten worden afgewogen. In deze afweging mag tevens worden betrokken in hoeverre enig verlies aan waarden kan worden opgevangen door middel van compensatie. In het algemeen kan gesteld worden dat werken en werkzaamheden die niet

passen binnen de omschrijving van de doeleinden dan wel onevenredige afbreuk doen aan de specifieke kwaliteiten in het gebied niet toelaatbaar zijn. Activiteiten die wel passen in de omschreven doeleinden zijn in het algemeen aanvaardbaar mits hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de overige doelstellingen van de bestemming.

Een voorwaarde voor een goede afweging is voorts het zo juist mogelijk lokaliseren en omschrijven van de actuele waarden. Hiertoe is op plankaart 1b aangegeven waar de betreffende waarden aanwezig zijn en is een omschrijving van de randvoorwaarden voor instandhouding van die specifieke waarden in tabel 4.1 aangegeven. Op grond hiervan dient beoordeeld te worden wanneer ingrepen wel of niet kunnen worden uitgevoerd gelet op het positief of negatief effect dat daarvan uitgaat. Bij deze beoordeling spelen de volgende zaken een rol:

1. de locatie van de geplande activiteit;
2. de omvang van de activiteit. Bij de omvang van de activiteit wordt gekeken naar het oppervlak waarop de activiteit wordt uitgeoefend en naar de reikwijdte van die activiteit binnen de differentiatie(s);
3. de aard van de activiteit. Met de aard van de activiteit wordt bedoeld dat de wijze waarop de werkzaamheden worden uitgeoefend en het beoogde effect ervan nauwkeurig omschreven dienen te zijn;
4. het tijdstip van de uitvoering van de activiteit. Daarmee kan zijn bedoeld dat een activiteit in sommige maanden van het jaar niet mogelijk is.

Tabel 4.1. Overzicht van te beschermen waarden en bedreigende werkzaamheden. Voor een compleet overzicht wordt verwezen naar de voorschriften.

Te beschermen waarden (zie plankaart 1b)	Bedreigende werkzaamheden
Levensgemeenschappen van bossen	- ingrepen in de bodemopbouw en reliëf - ingrepen in de waterhuishouding - ingrepen ten aanzien van beplantingen - aanleg van leidingen en infrastructuur
Struweelvogels	- ingrepen in de bodemopbouw en reliëf - ingrepen ten aanzien van beplantingen (verwijderen beplantingen) - aanleg teeltondersteunende voorzieningen
Dassen	- ingrepen in de bodemopbouw en reliëf - ingrepen in de waterhuishouding - ingrepen ten aanzien van beplantingen - aanleg van leidingen en infrastructuur - aanleg teeltondersteunende voorzieningen
Aardkundige waarden	- ingrepen in de bodemopbouw en reliëf - ingrepen in de waterhuishouding - ingrepen ten aanzien van beplantingen - aanleg van leidingen en infrastructuur - aanleg teeltondersteunende voorzieningen

Te beschermen waarden (zie plankaart 1b)	Bedreigende werkzaamheden
Beekdal van de Aa en Leijgraaf	- ingrepen in de bodemopbouw en reliëf - ingrepen in de waterhuishouding - ingrepen ten aanzien van beplantingen - aanleg van leidingen en infrastructuur - aanleg teeltondersteunende voorzieningen
Oude open akkers	- ingrepen in de bodemopbouw en reliëf - ingrepen in de waterhuishouding - ingrepen ten aanzien van beplantingen - aanleg van leidingen en infrastructuur - aanleg teeltondersteunende voorzieningen

4.6. Beleid landbouw

4.6.1. Inleiding

De agrarische sector, die zowel uit productiebedrijven als uit toeleverende en verwerkende bedrijven bestaat, is voor de regionale economie van groot belang. Daarnaast is de landbouw een belangrijke drager van de kwaliteit van het landschap, de natuur en het milieu in het buitengebied.

De structuur van de huidige landbouw in het buitengebied van Boekel kenmerkt zich door het gegeven dat de hokdiersector de belangrijkste agrarische activiteit vormt (ca. 37,2% van het totale aantal agrarische bedrijven). Daarnaast komt in Boekel een aanzienlijk aantal graasdierbedrijven voor (ca. 27,6%). Ook de champignonbedrijven en glastuinbouwbedrijven zijn in Boekel van groot belang.

Het gemeentelijk beleid is er op gericht de structuur van de landbouw waar mogelijk te versterken. Het versterken van de agrarische structuur betekent dat het beleid allereerst gericht is op het bieden van continuïteit aan de bestaande bedrijven.

Bestaande agrarische bedrijven

Het is wenselijk dat de bedrijfsvoering van de bestaande bedrijven is afgestemd op de kwaliteiten van het buitengebied, maar ook dat de kwaliteiten van het buitengebied zijn afgestemd op de landbouw. In veel gevallen gaan op dit moment deze twee samen: dit samengaan kan een goed vertrekpunt zijn voor de toekomst. Waar mogelijk kan dit verder worden gestimuleerd (bijv. door het afsluiten van beheersovereenkomsten). Voor de landbouw is een goede basisinrichting van groot belang. Landinrichtingsprojecten kunnen hiervoor zorgdragen, waarbij op inrichtingsniveau de bedoelde afstemming tussen de kwaliteiten van het gebied en de bedrijfsvoering van de bestaande bedrijven kan plaatsvinden.

Voor de continuïteit van de bestaande landbouwbedrijven is het eveneens van belang dat flexibiliteit in de bedrijfsvoering mogelijk is. Flexibiliteit, die nieuwe bouw mogelijkheden behoeft of zware ingrepen vereist zoals afgravingen of aanleg van verhardingen, dient afgestemd te worden op de kwaliteiten van het buitengebied.

Als toekomst voor de landbouw gaat het beleid uit van het begrip "duurzame landbouw" waarbij in dit verband ook concurrerend (flexibel) en veilig is begrepen. Dit begrip is een richtsnoer voor de gewenste ontwikkelingsrichting van de bestaande agrarische structuur.

Nieuwe agrarische bedrijven

Het beleid is er op gericht om verdere verstening van het buitengebied tegen te gaan. Daarom wordt het hergebruik van (duurzame) vrijkomende agrarische bedrijfslocaties gestimuleerd. Nieuwvestiging van agrarische bedrijven (nieuwe agrarische bouwblokken) is daarom uitgesloten, met uitzondering van intensieve veehouderijbedrijven in landbouwon ontwikkelingsgebieden (zie kaart 1a).

Verbrede landbouw

De ontwikkeling van verbrede landbouwactiviteiten is in beginsel op alle bestaande agrarische bouwblokken toelaatbaar, mits daarmee geen afbreuk wordt gedaan dan wel aantasting plaatsvindt van de direct in de omgeving aanwezige waarden, waaronder de landbouwon ontwikkeling. Voor de concrete inpasbaarheid van verbrede landbouwactiviteiten is een afweging noodzakelijk van de effecten van een dergelijke activiteit op de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorisch waardevolle kwaliteiten alsmede de mobiliteit die daarmee gepaard kan gaan. Aan het toelaten van verbrede landbouwactiviteiten op het bouwblok zal een bij de activiteit passende maximale maatvoering worden gesteld. In het plan wordt gestreefd naar een zuinig ruimtegebruik en het tegengaan van onnodige verstening (voorkomen van een vergroting van het bouwblok als gevolg van het opstarten van dergelijke activiteiten).

4.6.2. Agrarisch vestigingsbeleid

Algemeen

Voor het agrarisch vestigingsbeleid geldt dat de toelaatbaarheid van activiteiten mede moet worden gezien tegen de achtergrond van doeleinden van algemeen belang (natuur, landschap, milieu en water).

De vestigingsmogelijkheden zijn in de Groene Hoofdstructuur (GHS)⁵ en Agrarische Hoofdstructuur (AHS)⁶ gerelateerd aan de aard van de bedrijfsvoering: grondgebonden landbouw, niet-grondgebonden landbouw en glastuinbouw. Op basis van deze relatie en de relatie met de Integrale Zonering intensieve veehouderij (zie plankaart 1a) zijn in de tabellen 4.2 en 4.3 de vestigingsmogelijkheden weergegeven. Het beleid is gebaseerd op het streekplan Noord-Brabant 2002, de partiële herziening van het streekplan 2004 en het reconstructieplan Peel en Maas. In dit bestemmingsplan worden drie categorieën vestigingsmogelijkheden onderscheiden:

⁵. De volgende gebieden worden in dit bestemmingsplan tot de Groene Hoofdstructuur (GHS) gerekend:

- natuur- en bosgebieden (differentiatie levensgemeenschappen van bossen op plankaart 1b);
- agrarische gebieden met natuurwaarden (differentiatie leefgebied struweelvogels op plankaart 1b).

⁶. Tot de Agrarische Hoofdstructuur (AHS) worden in dit bestemmingsplan de volgende gebieden gerekend:

- agrarische gebieden met landschappelijke waarden (differentiaties: oude akker, aardkundige waarden, dal Leijgraaf/Aa en leefgebied dassen);
- agrarische gebieden.

- nieuwvestiging. Onder nieuwvestiging wordt verstaan de projectie van een agrarisch bouwblok op een locatie die volgens het ter plaatse geldende bestemmingsplan niet is voorzien van een bouwblok. Bij nieuwvestiging staat het tegengaan van verstening en verglazing van het buitengebied centraal. Deze doelstelling impliceert het zoveel mogelijk voorkomen van nieuwe bouwvlakken. Nieuwvestiging van intensieve veehouderijbedrijven is alleen mogelijk in de landbouwontwikkelingsgebieden zoals aangegeven op plankaart 1a, nadat er een beeldkwaliteitsplan voor deze gebieden is opgesteld. Nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven is slechts mogelijk in vestigingsgebieden glastuinbouw. In Boekel liggen deze vestigingsgebieden glastuinbouw echter niet.

- uitbreiding. Hieronder wordt in dit bestemmingsplan verstaan een vergroting van het bestaande bouwblok.

Met betrekking tot uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven gaat de gemeente ervan uit, dat het ruimtelijk beleid aan volwaardige goed renderende agrarische bedrijven voldoende mogelijkheden moet bieden om ook op termijn aan het volwaardigheids criterium (zie hierna) te kunnen blijven voldoen. Afhankelijk van de aard, omvang en ligging van het agrarisch bedrijf is het bouwblok verschillend van omvang. In de volgende paragraaf wordt hier kort op ingegaan.

- omschakeling. Omschakeling is het overstappen van de ene agrarische bedrijfsvorm in een andere agrarische bedrijfsvorm dan wel het overstappen van een niet-agrarisch gebruik in een agrarische bedrijfsvorm. Daarbij wordt onder andere agrarische bedrijfsvormen verstaan:

- een grondgebonden agrarisch bedrijf;
- een niet grondgebonden agrarisch bedrijf, anders dan een intensieve veehouderij. Het betreft een bedrijf dat zich richt “op teelten in gesloten gebouwen”, niet zijnde een glastuinbouwbedrijf;
- een intensief veehouderijbedrijf;
- een glastuinbouwbedrijf.

Bij omschakeling zal in veel gevallen geheel of gedeeltelijk gebruik worden gemaakt van de bestaande opstallen. Omschakeling naar de volgende bedrijfstypen is in dit bestemmingsplan uitgesloten:

- naar een glastuinbouwbedrijf buiten het doorgroeigebied;
- naar een intensief veehouderijbedrijf. Omschakeling is echter wel toegestaan in verwevingsgebieden mits er sprake is van een duurzame locatie conform de beleidsnotitie “duurzame locaties en duurzame projectlocaties” van de provincie Noord-Brabant (2003) en landbouwontwikkelingsgebieden voor de intensieve veehouderij (zie plankaart 1a)
- naar een ander niet-grondgebonden agrarisch bedrijf in de Groene Hoofdstructuur.

Integrale Zonering intensieve veehouderij

In het reconstructieplan Peel en Maas is specifiek beleid voor de intensieve veehouderij opgenomen. Dit beleid en de begrenzing van de extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden zijn één op één in dit bestemmingsplan vertaald.

4.6.3. Agrarische bouwblokken

Algemeen

Bij het bepalen van de bouwblokken is uitgegaan van het standpunt dat de continuïteit van volwaardige agrarische bedrijven moet worden veiliggesteld. Hierbij speelt het **criterium van volwaardigheid** een belangrijke rol. Het Streekplan definieert een volwaardig agrarisch bedrijf als "een agrarisch bedrijf dat de arbeidsomvang heeft van tenminste één volwaardige arbeidskracht en waarvan de continuïteit ook op langere termijn is verzekerd". Het criterium van volwaardigheid geldt allereerst als vestigingsvoorwaarde bij nieuwvestiging.

Bij het bestemmen van bestaande agrarische bedrijven is de mate van volwaardigheid bepalend voor de juridische kwalificering van het bedrijf en voor de omvang van het bouwvlak dat aan het bedrijf wordt toegekend. Om de volwaardigheid te bepalen wordt de Nederlandse Grootte Eenheid (verder NGE) gehanteerd. Bij het bepalen van het aantal NGE's spelen onder andere de volgende criteria een rol:

- de veebezetting;
- de aard van de teelt;
- de oppervlakte grond dat bij een bedrijf in gebruik is.

Daarnaast is bij het bepalen van de agrarische bouwblokken de **ligging** van het agrarisch bouwvlak van belang. Bij de toekenning van de omvang en begrenzing van de agrarische bouwblokken is nadrukkelijk rekening gehouden met de aanwezige natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden (zoals ecologische verbindingzones, wijstgronden, historische groenstructuren). Ook is rekening gehouden met de milieuraandoorwaarden (ligging ten opzichte van de kernen in verband met stankhinder en ten opzichte van A- en B-gebieden in verband met de ammoniakbelasting).

Met behulp van gegevens uit de milieuvergunningen en overleg met agrariërs, is voor elk bedrijf allereerst bepaald of er sprake was van een agrarisch bedrijf. Wanneer een bedrijf een productieomvang van minder dan 10 NGE had, werd het niet aangemerkt als een agrarisch bedrijf. In dat geval is het perceel met opstallen bestemd voor woondoeleinden.

Bedrijven met een omvang van meer dan 10 NGE komen wel in aanmerking voor een agrarische bouwvlak. Daarbij heeft elk agrarisch bedrijf in principe een "bouwvlak op maat" gekregen. Uitzonderingen hierop zijn:

- voor de intensieve veehouderijbedrijven die liggen in het extensiveringsgebied (zie plankaart 1a) en die geen aantoonbare concrete uitbreidingsplannen hebben, is –conform het provinciale beleid en het reconstructieplan- gekozen voor een eng begreemd bouwvlak (een strakke lijn om de bestaande bebouwing). Indien er op het tijdstip van de ter visie legging van het ontwerpconstructieplan bij de gemeente een (ontvankelijke) bouwvraag ingediend was, dan is het bouwvlak maximaal 15% vergroot.
- voor de intensieve veehouderijbedrijven die niet op een duurzame locatie (zie kader) liggen in het verwevingsgebied (zie plankaart 1a) en die geen aantoonbare concrete uitbreidingsplannen hebben, is –conform het provinciale beleid- gekozen voor een eng begreemd bouwvlak (een strakke lijn om de bestaande bebouwing). Indien er op het tijdstip van de ter visie legging van het ontwerpconstructieplan bij de gemeente een (ontvankelijke) bouwvraag ingediend was, dan is het bouwvlak maximaal 15% vergroot.

“Bouwblok op maat”

Het “bouwblok op maat” principe gaat uit van de normaal te voorziene ontwikkelingsmogelijkheden binnen een planperiode met een afweging naar de kwaliteiten van het omliggend gebied en de concrete bedrijfseconomische omstandigheden. Bij de begrenzing van het bouwblok op maat wordt ook bij het ontbreken van aantoonbare concrete initiatieven rekening gehouden met een uitbreiding van circa 15% van het (fictieve) nauw begrensde bouwblok, c.q. met een uitbreiding die het mogelijk maakt om binnen het bouwblok een extra stal op te richten. Bij concrete uitbreidingsplannen die meer ruimte vereisen kan ook een grotere uitbreiding dan 15% door middel van het “bouwblok op maat” principe worden vorm gegeven. In alle gevallen wordt uitgegaan van het principe van zuinig ruimtegebruik.

Duurzame locaties

Bij het toekennen van de agrarische bouwblokken voor de intensieve veehouderijbedrijven in verwevingsgebieden is nadrukkelijk rekening gehouden met de provinciale Handleiding duurzame (project)locaties (GS-besluit d.d. 2 december 2003). Voor Boekel zijn daarbij met name van belang:

- Leefgebied struweelvogels;
- Leefgebied dassen;
- Waterpotentiegebied;
- Stankgevoelige objecten;
- Voor verzuring gevoelige gebieden (ammoniak);
- Ligging ecologische verbindingzones;
- Cultuurhistorisch, aardkundig (wijkstraanden) en archeologisch waardevolle gebieden.

Bij het toekennen van het bouwvlak aan de bestaande agrarische bedrijven zijn tevens de volgende aspecten bij de beoordeling betrokken:

- de omvang van het bedrijf (aantal NGE's);
- de aard van de bedrijvigheid;
- de continuïteit van het bedrijf gedurende de planperiode;
- de ligging in het buitengebied (binnen de AHS of GHS);
- voor de intensieve veehouderijbedrijven: de ligging in landbouwonwikkelingsgebieden, verwevingsgebieden of extensiveringsgebieden.

Omvang

Bedrijven met een productieomvang kleiner dan 10 NGE zijn niet aangemerkt als agrarisch bedrijf (maar als burgerwoning). Bedrijven met meer dan 10 NGE zijn wel als agrarisch bedrijf bestemd.

Aard

Naar aard van bedrijvigheid is onderscheid te maken tussen grondgebonden en niet-grondgebonden bedrijven. Grondgebonden bedrijven zijn bedrijven waarbij 60% of meer van de inkomsten afkomstig is uit grondgebonden activiteiten. Bij niet-grondgebonden agrarische

bedrijven speelt de grond een beperkte rol als agrarisch productiemiddel. De aard van de bedrijvigheid speelt een belangrijke rol bij het bepalen van het bouwvlak.

Continuïteit en ligging

Bij het bepalen van het agrarisch bouwvlak is de ligging van het agrarisch bedrijf van groot belang. Uitgangspunt is dat agrarische bedrijven in de Agrarische Hoofdstructuur (AHS) zich zodanig moeten kunnen ontwikkelen dat zij ook in de toekomst blijven voldoen aan de volwaardigheidscriteria. Deze bedrijven hebben dan ook in het algemeen een ruim bouwvlak gekregen (in principe maximaal één hectare, daar waar nodig tot maximaal 1,5 hectare). Voor bedrijven in de Groene Hoofdstructuur (GHS) heeft als uitgangspunt gegolden dat het bouwvlak zodanige ruimte dient te bieden dat de continuïteit van het bedrijf gedurende de planperiode is verzekerd. Zowel binnen de AHS als GHS is steeds maatwerk geleverd; een bouwvlak op maat is steeds uitgangspunt geweest. Voor de intensieve veehouderij is de Integrale Zonering van belang; het agrarisch bouwvlak dat is toegekend was afhankelijk van de ligging in een extensiveringsgebied, verwervingsgebied of landbouwontwikkelingsgebied (zie hiervoor).

In de tabellen 4.2 en 4.3 staat in de voetnoten aangegeven hoe groot de bouwvlakken van de verschillende type agrarische bedrijven maximaal mogen zijn.

Tabel 4.2 Uitbreidings-, omschakelings- en vestigingsmogelijkheden agrarische bedrijven (m.u.v. intensieve veehouderijbedrijven)

Bedrijfstype		Agrarische Hoofdstructuur				Groene Hoofdstructuur
		landschappelijk waardevol: - Leefgebied dassen	Landschappelijk waardevol: - Oude open akkers - Dal Aa/Leijgraaf -Aardkundige waar- den	Geen Differentiatie	Doorgroeige- bied glastuin- bouw	Agrarisch gebied met Natuurwaarden (Leefgebied Stru- weelvogels)
Glastuinbouw	Nieuwvestiging	-	-	-	-	-
	uitbreiding bestaand	O ²⁾	O ²⁾	+ ²⁾	+ ³⁾	-
	omschakeling naar	-	-	-	O ⁵⁾	-
teelten in gesloten gebouwen niet zijnde glastuinbouw	Nieuwvestiging	-	-	-	-	-
	uitbreiding bestaand	O ⁴⁾	O ⁴⁾	+ ⁴⁾	O ⁴⁾	-
	omschakeling naar	-	-	+	O	-
Grondgebonden bedrijf	Nieuwvestiging	-	-	-	-	-
	uitbreiding bestaand	O ¹⁾	O ¹⁾	+ ¹⁾	+ ¹⁾	O ¹⁾
	omschakeling naar	+	+	+	+	+

Verklaring (zie voor de definities van "nieuwvestiging", "uitbreiding" en "omschakeling" de tekst aan het begin van deze paragraaf):

+ : in principe toegestaan;

- : in principe uitgesloten;

O : onder voorwaarden toegestaan.

1) : grondgebonden agrarische bedrijven mogen hun bouwblok uitbreiden met 15%, of tot een omvang van 1,5 hectare als het bouwblok na toepassing van dit uitbreidingspercentage kleiner zou zijn.

2) : glastuinbouwbedrijven buiten de doorgroeigebieden mogen hun bouwblok -rekening houdend met de eventuele landschappelijke waarden- uitbreiden tot een maximale netto glasopstand van 3 ha.

3) : glastuinbouwbedrijven in het doorgroeigebied mogen hun bouwblok uitbreiden tot een maximale netto glasopstand van 6 ha.

4) : tot maximaal 1,5ha.

5) : omschakeling naar een glastuinbouwbedrijf is op beperkte schaal mogelijk wanneer sprake is van sanering van een glastuinbouwbedrijf dat vanwege zijn ligging in een kwetsbaar gebied verplaatst dient te worden.

Tabel 4.3 Uitbreidings-, omschakelings- en vestigingsmogelijkheden intensieve veehouderijbedrijven

Bedrijfstype		INTEGRALE ZONERING			
		Extensiveringsgebied	Verwevingsgebied	Primair LOG	Primair LOG, aandachtsgebied
Intensieve veehouderij	Nieuwvestiging	-	-	+	+ ⁴⁾
	Uitbreiding bestaand	- ¹⁾	-/+ ²⁾	+ ³⁾	+ ³⁾
	omschakeling naar	-	O	+	+

Verklaring (zie voor de definities van "nieuwvestiging", "uitbreiding" en "omschakeling" de tekst aan het begin van deze paragraaf):

+ : in principe toegestaan;

- : in principe uitgesloten;

O : onder voorwaarden toegestaan;

1) : uitbreiding is alleen toegestaan voor uitbreiding van de bebouwing ten behoeve van het voldoen aan de wettelijke vereisten met betrekking tot het dierenwelzijn.

2) : indien er sprake is van een duurzame locatie –conform de provinciale notitie (duurzame locaties en projectlocaties intensieve veehouderij)- mag het bouwblok worden uitgebreid tot maximaal 2,5 ha. Voor wijzigingen tot 1,5 hectare geldt geen goedkeuringsvereiste van Gedeputeerde Staten. Boven 1,5 hectare is goedkeuring van Gedeputeerde Staten noodzakelijk.

Voor de overige situaties is uitbreiding van de bebouwing alleen toegestaan ten behoeve van het voldoen aan de wettelijke vereisten met betrekking tot het dierenwelzijn.

3) : het bouwblok mag in eerste instantie tot 2,5 ha worden vergroot. Voor uitbreidingen boven de 2,5 ha geldt een goedkeuringsvereiste van Gedeputeerde Staten.

4) : vestiging is alleen mogelijk op basis van een door de regionale reconstructiecommissie aan Gedeputeerde Staten aangeboden en geaccordeerd plan van aanpak.

Primair LOG : primair landbouwontwikkelingsgebied

Primair LOG, aandachtsgebied : primair landbouwontwikkelingsgebied, aandachtsgebied voor struweelvogels/dassen

4.6.4. Adviescommissie

Bij de toetsing op eisen van volwaardigheid, continuïteit en noodzakelijkheid zal door de gemeente de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen (AAB) worden ingeschakeld.

4.6.5. Nieuwbouw agrarische bedrijfswoningen

Het Streekplan geeft aan dat nieuwbouw van agrarische bedrijfswoningen slechts is toegestaan als dit noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering. Met een terughoudend beleid voor de tweede agrarische bedrijfswoning wordt beoogd te voorkomen dat niet-functioneel aan het buitengebied gebonden bebouwing ontstaat en om onnodige verstening te voorkomen. Gegeven dit algemeen uitgangspunt is het bouwen van een tweede bedrijfswoning alleen in bijzondere situaties geoorloofd. Van bijzondere situaties is sprake als:

- het een bedrijf met twee volwaardige arbeidskrachten betreft, waarvan de continuïteit op de langere termijn wordt gewaarborgd;
- en het bedrijf zonder een tweede agrarische bedrijfswoning redelijkerwijs ook op langere termijn niet is te exploiteren.

De noodzaak van een tweede agrarische bedrijfswoning moet kunnen worden afgeleid uit een actueel op het onderzoek daarvan betrekking hebbend advies van de AAB.

4.6.6. Voormalige agrarische bedrijfslocaties

Het beleid ten aanzien van het hergebruik van voormalige agrarische bedrijfslocaties (VAB's) is in dit bestemmingsplan gedifferentieerd. Daarbij wordt aangesloten bij het nieuwe beleid zoals dat in het reconstructieplan Peel en Maas en de provinciale beleidsnotitie "Buitengebied in ontwikkeling" is beschreven. In de partiële herziening van het streekplan is een en ander uitgewerkt.

Omtrent de meerdere mogelijkheden is de Visie Buitengebied in Ontwikkeling opgesteld. In de visie wordt aangegeven onder welke voorwaarden ruimere ontwikkelingen bij VAB's, kernrandzones en clusters en bebouwingslinten zijn toegestaan.

Er wordt in dit bestemmingsplan onderscheid gemaakt tussen VAB's in het buitengebied en kernrandzones.

Buitengebied

- Landbouw: waar mogelijk zullen de vrijkomende locaties worden hergebruikt door de landbouw (zie paragraaf 4.6.2).
- Recreatie en toerisme: hergebruik van VAB's voor recreatieve voorzieningen is toegestaan mits de landbouwkundige functie en de natuurlijke en landschappelijke waarden niet worden aangetast (zie paragraaf 4.7).
- Wonen: Het is toegestaan voormalige agrarische bedrijfswoningen voor burgerbewoning te gebruiken. Bij deze vorm van hergebruik moeten overtuillige stallen en andere voormalige bedrijfsgebouwen gesloopt worden, tenzij deze gebouwen een bijzondere cultuurhistorische waarde hebben. Zo niet, dan is er sprake van een handhavingszaak. Vrijstaande waardevolle bedrijfsbebouwing –waar thans nog geen sprake is van een

woning- kan omgezet worden naar een burgerwoning. Uitgangspunt hierbij is dat er slechts één woonfunctie binnen de bebouwing mogelijk is.

- Opslag: Hergebruik van VAB's in het buitengebied ten behoeve van statische opslag is onder voorwaarden toegestaan.
- Paardenhouderijen: Voor paardenhouderijen kan de vestiging op een VAB in het buitengebied worden overwogen: zie paragraaf 4.6.9.
- Agrarisch-technische hulpbedrijven: Agrarisch-technische hulpbedrijven mogen onder voorwaarden worden gevestigd op een VAB in het buitengebied: zie paragraaf 4.6.9.
- Verbrede landbouw: zie paragraaf 4.6.1

Kernrandzones en bebouwingsclusters en bebouwingslinten⁷

In de *kernrandzones* van Boekel en Venhorst, de *bebouwingsclusters* in de omgeving van Hui-ze Padua en daar waar de Wanroyseweg en de Statenweg elkaar kruisen en de *bebouwingslinten* langs het noordelijk deel van de Runstraat, het oostelijk deel van de weg Zandhoek, het zuidelijke gedeelte van de weg Bovenstehuis, de Molenstraat en het zuidelijke deel van de Volkelseweg is naast de hierboven genoemde hergebruiksmogelijkheden onder voorwaarden ook hergebruik van VAB's voor niet aan het buitengebied gebonden functies mogelijk. Het gaat hierbij om categorie 1 en 2 bedrijven uit de lijst "Bedrijven en milieuzone-ring" van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Indien er sprake is van verbetering van de ruimtelijke kwaliteit is een (beperkte) toevoeging van nieuw bouwvolume mogelijk.

Maatwerk staat centraal

Wij willen maatwerk leveren in specifieke situaties. Overwegingen die voor de gemeente Boekel tot maatwerk zouden kunnen leiden zijn:

- Het moet mogelijk zijn een integrale belangenafweging te maken tussen het belang om de locatie van de VAB te verbeteren en het "overtreden" van een ander belang.
- Maatwerk betekent dat we ook oog hebben voor alternatieven. Het kan hierbij gaan om:
 - het reserveren van de locatie ten behoeve van agrarisch hergebruik
 - een sloopregeling als ter plaatse niets anders wordt toegestaan (financiën)
 - het bieden van ruimte voor een andere economische activiteit (beleidsruimte)
 - het bieden van de mogelijkheid voor de bouw van een of meerdere woningen, als dit ruimtelijk aanvaardbaar is op de locatie zelf en anders wellicht in of aansluitend aan de kernen (beleidsruimte)
- Het invullen van VAB's is niet hetzelfde als invulling geven aan het begrip Nieuwe Economische Dragere (NED's). Toch kan wel gedacht worden aan het bieden van een startpositie voor (kleine) bedrijven in deze opstallen. De gemeente Boekel zal onder voorwaarden waar mogelijk hieraan meewerken. Er wordt naar gestreefd om een goede

⁷ Een *kernrandzone* is een overgangszone tussen de bebouwde kom en het buitengebied met daarin relatief veel bebouwing op korte afstand van elkaar en met een ondergeschikte en/of afnemende agrarische functie. Een *bebouwingscluster* is een vlakvormige verzameling van gebouwen in het buitengebied. Een *bebouwingslint* is een lijn-vormige verzameling van gebouwen langs een weg in het buitengebied, doorgaans dubbelzijdig aanwezig, met geringe afstanden tussen de bouwkvavels, veelal met een historisch gegroeide menging van kleinschalige buiten-gebied- en niet-buitengebiedfuncties.

doorstroming te regelen op grond van een inzicht in de bedrijfsontwikkeling en de reële plannen voor de toekomst. Duidelijk moet zijn dat de locatie tot een bepaald niveau ontwikkeld kan worden. Verdere groei ter plaatse is dan niet toegestaan, zodat het bedrijf zelf verantwoordelijk is voor de doorstroming naar een middelgroot of groot bedrijventerrein.

- In alle gevallen moet ervoor worden gewaakt om in een situatie te belanden waarin er problemen ontstaan ten aanzien van de handhaving. De provincie geeft aan dat er afspraken worden gemaakt en deze worden vastgelegd in een concrete overeenkomst. De volgende aspecten kunnen daar o.a. bij aan de orde zijn:
 - geen verdere doorgroei ter plaatse;
 - een actieve informatieplicht van de initiatiefnemer richting de gemeente als een grotere bedrijfsomvang op kortere termijn wenselijk gaat worden. Hierdoor kan tijdig worden gezocht naar doorgroeimogelijkheden elders.

4.6.7. Teeltondersteunende voorzieningen

De provinciale beleidsnotitie Teeltondersteunende voorzieningen (TOV) vormt het toetsingskader voor het gebruik van ondersteunende voorzieningen door bedrijven die inkomsten halen uit plantaardige teelten (zoals akkerbouw, tuinbouw, boom- en vaste plantenteelt). De beleidsnota is op 18 maart 2003 door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant vastgesteld. De beleidsnotitie geeft een nadere invulling en verduidelijking van het in het streekplan (februari 2002) geformuleerde beleid met betrekking tot TOV en geeft een aantal criteria die bij de afweging een rol spelen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in algemene criteria die overal gelden en aanvullende criteria die alleen voor dassenleefgebieden en struweelvogelgebieden gelden. Daarnaast bevat de beleidsnota in tabelvorm richtlijnen voor toepassing van teeltondersteunende voorzieningen.

Groene Hoofdstructuur

In de *GHS natuur* en *GHS landbouw* (in dit bestemmingsplan betreft het de bos- en natuurgebieden en het agrarisch gebied met natuurwaarden zoals weergegeven op plankaart 1) wordt gestreefd naar extensivering en afstemming van landbouwkundig gebruik op de natuurfuncties. Ook het beleid t.a.v. TOV dient aan deze extensivering bij te dragen. Dit betekent in principe geen uitbreiding en aanleg van nieuwe TOV in deze zone. Indien dit voor bestaande bedrijven betekent dat zij daardoor onevenredig in hun bedrijfsvoering worden belemmerd, is flankerend beleid aan de orde.

Alleen in de GHS ecologische verbindingszone en natuurontwikkelingsgebied (laatste niet van toepassing in Boekel), wordt enige ruimte geboden aan bestaande bedrijven voor de toepassing van TOV, die vallen in de categorieën “laag/tijdelijk” en “overig” met inachtneming van de algemene toetsingscriteria.

In de leefgebieden struweelvogels (zie plankaart 1b) wordt het “nee, tenzij” principe gehanteerd hetgeen betekent dat in geval van gebruik van enkele categorieën TOV mitigerende c.q. compenserende maatregelen vereist zijn. In deze gebieden is in enkele gevallen (vanwege vruchtwisselingseis of indien sprake is van “omkeerbare” TOV) en na toetsing aan de al-

gemene en aanvullende criteria uitbreiding van bestaand gebruik van TOV op/of aansluitend aan het bouwblok mogelijk.

Agrarische Hoofdstructuur

In de **AHS-Landschap** (in dit bestemmingsplan betreft het de agrarische gebieden met landschappelijke waarden zoals weergegeven op plankaart 1) wordt in het algemeen het "**ja, mits**" principe gehanteerd, hetgeen betekent dat gebruik van TOV is toegestaan onder voorwaarden. In de **AHS landbouw** (in dit bestemmingsplan betreft de bestemming agrarisch gebied zoals weergegeven op plankaart 1) zijn TOV toegestaan. In de AHS landschap en AHS landbouw zijn de categorieën laag/permanent, hoog/tijdelijk en hoog/permanent in principe alleen toegestaan op het bouwblok. In enkele gevallen (vanwege vruchtwisselings-eis of indien sprake is van "omkeerbare" voorzieningen) en na toetsing aan de algemene criteria is aanleg van TOV ook aansluitend aan het bouwblok mogelijk.

Indeling TOV in categorieën

De grote gevarieerdheid in TOV vraagt met het oog op het formuleren van beleid om een categorisering. Hierbij worden vijf categorieën TOV onderscheiden naar hoogte en mate van tijdelijkheid.

Onder *lage* TOV verstaan we TOV onder de 1,5 m; boven 1,5 m spreken we van *hoge* TOV.

Onder *tijdelijkheid* wordt verstaan dat tijdelijke TOV uitsluitend zijn toegestaan zolang de teelt het vereist met een maximum van 8 maanden.

a. Lage tijdelijke ondersteunende voorzieningen

Dit zijn voorzieningen die op of nabij de grond worden aangebracht en die na een (deel van) het teeltseizoen worden verwijderd. Ze worden gebruikt ter bescherming van zaaisels en planten, tegen onkruid en wildschade (vogelvraat e.d.) en tegen weersinvloeden.

Bij kwekerijen wordt **insectengaas** aangebracht om aantasting door luizen te voorkomen.

Afdekfolies en **acryldoek** worden ook aangebracht om wind- en vorstschade (aardbeien en prei, stekken bij de boomteelt) te voorkomen. **Vlakoveldsfolie** wordt met name ook toegepast vanwege oogstspreading (afvlakken van de arbeidspiek) en vervroeging en/of verlating van de oogst. Vooral in de aspergeteelt wordt steeds meer gebruik gemaakt van **zwarte** en ook van **zwart/wit folies** om de oogst te vervroegen en/of om arbeidspieken af te vlakken. Afdekfolies worden op enige schaal ook gebruikt bij de teelt van bladgewassen zoals sla en bij worteltjes. Op zeer beperkte schaal wordt zwarte plastic nog toegepast bij de teelt van augurken en aardbeien.

Bij de toepassing van acryldoek is in tegenstelling tot andere afdekfolies nog luchtuitwisseling mogelijk en kan nog regenwater doordringen.

In de boomteelt wordt voor het afharden van producten en het beschermen van pas geplante stekken afdek materiaal tegen de zon gebruikt.

Lage tunnels bestaan uit halfronde bogen tot circa 50 cm hoogte waarover plastic of gaasdoek wordt gespannen. Van deze lage tijdelijke tunnels wordt vooral in de boom- en de aardbeienteelt gebruik gemaakt. Het gebruik van lage tunnels neemt overigens af.

b. Lage ondersteunende voorzieningen met een meer permanent karakter

In de boomteelt, de vaste plantenteelt en de aardbeienplantenteelt wordt steeds vaker gebruik gemaakt van zogenaamde **containerteelt**. Daarin valt de volgende tweedeling te maken:

- containervelden op een geheel verharde ondergrond van beton
- containervelden via zgn. omkeerbare voorzieningen waarbij gebruik wordt gemaakt van anti-worteldoek met daartussen opneembare verhardingen vanwege de logistiek.

De grote voordelen van containerteelt zijn betere arbeidsomstandigheden, ontstaan van minder ziektes, beperking onkruidgroei en de mogelijkheid van recirculatie van water en meststoffen.

c. Hoge ondersteunende voorzieningen met een tijdelijk karakter

Bij de aardbeien-, bloemen- en boomteelt wordt gebruik gemaakt van **menstoegankelijke wandelkappen**. In verband met teelt- en oogsthandelingen hebben deze kappen een hoogte van minimaal 2 à 2,5 meter. Omdat bij de teelt in de volle grond een roulatieschema nodig is vanwege de vruchtwisseling hebben deze voorzieningen een tijdelijk karakter.

In de boomteelt en ook bij de ginsengteelt worden **schaduwhallen** toegepast voor het afharderen van producten en voor het beschermen van pas geplante stekken tegen scherpe zon. In de fruitteelt worden **hagelnetten** aangebracht om hagelschade te voorkomen.

d. Hoge ondersteunende voorzieningen met een permanent karakter

In de aardbeienteelt worden om arbeidstechnische redenen en ook om aantasting van de vrucht door schimmels te voorkomen, **bakken in stellingen** gehangen op ooghoogte. De stellingen kunnen voorzien worden van **regenkappen**. Bij deze techniek is vruchtwisseling niet nodig omdat er sprake is van substraatteelt. Stellingenteelt is in principe omkeerbaar. Regenkappen en bakken worden na de oogst verwijderd. De stellingen zelf worden in de praktijk niet na elk oogstseizoen geruimd, maar zijn in theorie vrij gemakkelijk verwijderbaar. De stellingenteelt heeft de laatste vijf jaar een enorme vlucht genomen.

Op vollegrondsgroenteteeltbedrijven worden **ondersteunende kassen** gebruikt voor de aardbeienteelt, voor aspergeteelt en voor kweekmateriaal. In de boomteelt worden permanente kassen gebruikt bij uitgangsmateriaal en overwintering van vorstgevoelige gewassen. Deze kassen bestaan vooral uit glas. De laatste jaren worden echter steeds meer kassen ook uit zogenaamde serrefolie, een transparante kunststof, opgebouwd.

Kappen/tunnels bij de teelt van perkplanten in tuincentra hebben een meer permanent karakter.

Bij de teelt van kleinfruit en pitvruchten wordt steeds vaker gebruik gemaakt van **regenkap-pen**. Daardoor wordt schimmelvorming, schade door vogelvraat en kwaliteitsverlies bij overvloedige regenval en hagel voorkomen.

e. Overige ondersteunende voorzieningen

Naast de hiervoor genoemde categorieën ondersteunende voorzieningen blijven er nog een aantal teeltondersteunende en teeltbeschermende maatregelen over die moeilijk in een van bovenstaande categorieën zijn onder te brengen. Vaak kunnen deze TOV tot de normale bedrijfsvoering gerekend worden zoals de toepassing van **vraatnetten**.

Ook **boomteelthekken** kunnen als een TOV worden beschouwd. Deze afrastering is nodig om wildvraat tegen te gaan. Gebruik van deze TOV kan echter ook leiden tot barrièrevorming en verstoring van leefgebieden (met name van de das).

Fruitboomgaarden worden vaak omringd door een **bomenrij die als windscherm** fungeert en die tevens als scherm fungeert tegen het overwaaien van gewasbeschermingsmiddelen.

Toetsingscriteria

Bij het toestaan van TOV dient een aantal criteria bij de afweging een rol te spelen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in **algemene** criteria die overal gelden en **aanvullende** criteria die alleen voor specifieke gebieden gelden.

De volgende algemene criteria dienen bij de afweging betrokken te worden:

1. Economisch belang. Een gezonde bedrijfsontwikkeling is van belang en daar kunnen TOV bijhoren. Het economisch belang dient onderdeel uit te maken van een integrale belangenafweging op gemeentelijk niveau.
2. Landschap. Landschappelijke en cultuurhistorische waarden (bijvoorbeeld openheid, beekdalen, bolle akkers, reliëf oude herkenbare (lijn)structuren etc.) mogen door gebruik van TOV niet geschaad worden. Aandacht moet er ook zijn voor de landschappelijke inpassing van de TOV.
3. Natuur. Natuurwaarden in de GHS mogen door gebruik van TOV niet geschaad worden. Ook buiten de GHS dient met natuurwaarden rekening gehouden te worden. Het behoud van biotopen is een randvoorwaarde bij de eventuele toepassing van TOV. Gebruik van TOV kan namelijk leiden tot mogelijke beperking van fourageergebieden, verstoring (frequente betreding, klapperen) en barrièrevorming.
4. Tijdsduur van toepassing. Afhankelijk van specifieke landschappelijke waarden kunnen TOV inbreuk maken op de beleving van het landschap. Zeker als het gaat om langdurige en telkens terugkerende voorzieningen dienen de esthetische gevolgen voor het landschap zwaarder meegewogen te worden.
5. Milieu en water. Indien gebruik van TOV positieve effecten heeft op milieu en water (bodembescherming, terugdringen onkruidbestrijding, effectief omgaan met water en dergelijke) dienen deze bij belangenafweging betrokken te worden. Hetzelfde geldt ook andersom nl. als het gebruik van TOV negatieve effecten heeft op milieu en water (meer emissies, meer wateronttrekking, minder inzijging).
6. Arbeidsomstandigheden. Indien gebruik van TOV van belang is om arbeidsomstandigheden te verbeteren dient dit als criterium bij afweging meegenomen te worden (in de aardbeienteelt levert de arbeidsvoorziening vanwege de moeilijke arbeidsomstandigheden steeds meer problemen op!).
7. Calamiteitenregeling. In geval er sprake is van calamiteiten is tijdelijk gebruik van TOV toegestaan.

Het toekennen van duidelijke gewichten aan deze criteria is niet haalbaar. Wel kan gesteld worden dat in de Groene Hoofdstructuur de criteria t.a.v. natuur en landschap het zwaarst zullen wegen. In de zone AHS-landbouw prevaleert het criterium economisch belang. De overige criteria dienen ter ondersteuning van het afwegingsproces.

Toestaan van TOV in de dassenleefgebieden en struweelvogelgebieden dient aanvullend nog getoetst te worden aan de volgende criteria

- Gebruik van TOV in dassenleefgebieden is toegestaan, mits de agrariër bij aantastingen van het leefgebied mitigerende en/of compenserende maatregelen treft op het perceel. In een af te sluiten convenant tussen agrariërs, belangenorganisaties en gemeenten kunnen nadere afspraken worden gemaakt over ruimere toepassing van TOV. Dit convenant is gericht op het behoud van gebiedskwaliteiten ten behoeve van natuur.
- In struweelvogelgebieden is uitbreiding van bestaand gebruik van TOV op een perceel niet toegestaan, tenzij de agrariër kan aantonen dat te verwachten nadelige effecten van uitbreiding van TOV worden beperkt door het nemen van specifieke mitigerende c.q. compenserende maatregelen en het foerageergebied van de struweelvogels daardoor voldoende in stand blijft. In een af te sluiten convenant tussen agrariërs, belangenorganisaties en gemeente dienen nadere afspraken gemaakt te worden over de voorwaarden waaronder gebruik van TOV is toegestaan.

In Tabel 4.4 is voor de verschillende gebieden in Boekel het beleid ten aanzien van TOV's weergegeven.

Tabel 4.4 **Beleid teeltondersteunende voorzieningen**

	Categorieën: a) Laag, tijdelijk (bij voorbeeld folies en lage tunnels) b) Laag, meer permanent (containerteelten) c) Hoog, tijdelijk (bijv. menstoegankelijke wandelkappen (tunnels) d) Hoog, permanent (bijv. ondersteunende kassen, stellingen) e) Overige (o.a. boomteelthekken en vraathekken)	Definities: Bestaand gebruik: onder bestaand gebruik wordt verstaan: het perceel is bestemd voor agrarisch gebruik en op het bedoelde perceel was voor 1 januari 2002 bedrijfsmatig TOV aanwezig. Onder bedrijfsmatig wordt verstaan dat het bedrijf waartoe het perceel behoort in de teelt(en) waarvoor de TOV worden gebruikt, een omvang in 2000 of 2001 kende van minimaal 10 NGE's. Teeltomvang en bestaand gebruik van TOV worden binnen hetzelfde referentiejaar getoetst. Onder uitbreiding van bestaand gebruik van TOV zal worden verstaan uitbreiding op het perceel waar in 2000 of 2001 reeds TOV werd toegepast of elders gelegen permanent of tijdelijk tot het bedrijf behorende percelen. Toepassingsmogelijkheden van TOV op basis van bestaand gebruik kunnen niet aan derden worden overgedragen via afzonderlijke percelen. Onder uitbreiding van bestaand gebruik van TOV zal ook omschakeling naar een andere categorie TOV worden verstaan. Nieuw gebruik: onder nieuw gebruik van TOV wordt verstaan: gebruik van TOV niet zijnde voortzetting of uitbreiding van bestaand gebruik.
GHS-natuur	<u>Alle categorieën TOV niet toegestaan</u>	
Levensgemeenschappen van bossen (plankaart 1b)		
Ecologische verbindingszone (plankaart 3)	TOV in toekomstige EVZ zijn in principe niet toegestaan; een uitzondering hierop wordt gemaakt voor de categorieën a) en e), zolang de toekomstige functie van de EVZ hierdoor niet in het geding komt. Voor wat betreft categorie e) (boomteelthekken) zal de gemeente Boekel in overleg met ondernemers en de lokale natuur- en milieuorganisatie tot een passende oplossing komen.	
GHS-landbouw		
Leefgebied struweelvogels (plankaart 1b)	<u>Bestaand gebruik:</u> <i>Uitbreiding van bestaand gebruik van TOV is niet toegestaan, tenzij de betreffende agrariër kan aantonen dat verwachte nadelige effecten van uitbreiding van TOV, worden beperkt door het nemen van specifieke mitigerende c.q. compenserende maatregelen en het foerageergebied van de struweelvogels daardoor voldoende in stand blijft.</i> <i>In een af te sluiten <u>convenant</u> tussen agrariërs, belangenorganisaties en gemeente dienen nadere afspraken gemaakt te worden over de voorwaarden waaronder gebruik van TOV wel is toegestaan. Overigens betekent het afsluiten van een convenant niet dat het aanlegvergunningstelsel van tafel is, maar deze wordt in sluimertoestand gehouden. Toetsing van deze convenanten zal plaatsvinden door de reconstructiecommissie Peel en Maas.</i> <i>Indien een <u>convenant</u> is afgesloten gelden voor het gebruik van enkele categorieën TOV op/of aansluitend aan het bouwblok de volgende aanvullende bepaling:</i> • Categorie b) Containervelden op verharde ondergrond op bouwblok. Containervelden via omkeerbare voorzieningen ook toegestaan aansluitend aan bouwblok tot een maximum van 4 ha. • Categorie c) Wandelkappen op bouwblok; alleen bij teelt in de grond ook aansluitend aan bouwblok mogelijk vanwege vruchtwisselingseis tot een maximum van 2 ha. • Categorie d) Teeltondersteunende kassen buiten de glastuinbouwvestigingsgebieden alleen op bouwblok; tot 1000 m² vrijlaten, van 1000 tot 2000 m² bij vrijstelling van B & W, van 2000 m² tot 5000 m² bij vrijstelling onder goedkeuring van GS. Stellingenteelt via omkeerbare voorzieningen toegestaan aansluitend aan bouwblok tot een maximum van 2 ha. <u>Nieuw gebruik:</u> <i>Nieuw gebruik van TOV is niet toegestaan.</i>	

AHS-landschap	
Leefgebied Dassen (plankaart 1b)	A) Gebruik van TOV in dassenleefgebieden is toegestaan, mits de agrariër bij aantastingen van het leefgebied mitigerende en/of compenserende maatregelen treft op het perceel. <i>Als hieraan voldaan wordt geldt het volgende voor de verschillende categorieën TOV:</i> <u>Algemeen:</u> Uitbreiding van bestaand gebruik en nieuw gebruik van TOV voor alle categorieën toegestaan onder voorwaarde van toetsing aan algemene criteria. <u>Specifiek:</u> • Categorie b) Containervelden op verharde ondergrond op bouwblok. Containervelden via omkeerbare voorzieningen ook toegestaan aansluitend aan bouwblok tot een maximum van 2 ha. • Categorie c) Wandelkappen op bouwblok; alleen bij teelt in de grond ook aansluitend aan bouwblok mogelijk vanwege vruchtwisselingseis tot een maximum van 1 ha. • Categorie d) Teeltondersteunende kassen buiten de glastuinbouwvestigingsgebieden alleen op bouwblok; tot 1000 m2 vrijlaten en van 1000 tot 2500m2 via vrijstelling onder goedkeuring van GS. Stellingenteelt via omkeerbare voorzieningen toegestaan aansluitend aan bouwblok tot een maximum van 1 ha. • Categorie e) Voor wat betreft boomteelthekken zal de gemeente Boekel in overleg met ondernemers en natuur- en milieuorganisaties tot een passende oplossing te komen. B) In een af te sluiten convenant tussen agrariërs, belangenorganisaties en gemeenten kunnen nadere afspraken worden gemaakt over ruimere toepassing van TOV. Toetsing van deze convenanten zal plaatsvinden door de reconstructiecommissie Peel en Maas..Overigens betekent het afsluiten van een convenant niet dat het aanlegvergunningstelsel van tafel is, maar deze wordt in sluimertoestand gehouden. Een dergelijk gebiedsconvenant is gericht op het behoud van gebiedskwaliteiten ten behoeve van natuur (m.n. behoud van de aanwezige dassenpopulatie) . Indien ruimere toepassing van TOV hiermee te verenigen blijkt en compenserende maatregelen worden getroffen gelden de volgende ruimere mogelijkheden voor gebruik van TOV: <u>Algemeen:</u> Alle categorieën toegestaan onder voorwaarde van toetsing aan algemene criteria. <u>Specifiek:</u> • Categorie b) Containervelden op verharde ondergrond op bouwblok. Containervelden via omkeerbare voorzieningen ook toegestaan aansluitend aan bouwblok tot een maximum van 4 ha. • Categorie c) Wandelkappen op bouwblok; alleen bij teelt in de grond ook aansluitend aan bouwblok mogelijk vanwege vruchtwisselingseis tot een maximum van 2 ha. • Categorie d) Teeltondersteunende kassen buiten de glastuinbouwvestigingsgebieden alleen op bouwblok; tot 1000 m2 vrijlaten, van 1000 tot 2000 m2 bij vrijstelling van B & W, van 2000 m2 tot 5000 m2 bij vrijstelling onder goedkeuring van GS. Stellingenteelt via omkeerbare voorzieningen toegestaan aansluitend aan bouwblok tot een maximum van 2 ha. • Categorie e) Voor wat betreft boomteelthekken zal de gemeente Boekel in overleg met ondernemers en natuur- en milieuorganisaties tot een passende oplossing te komen.

AHS-landbouw	
Agrarisch gebied met landschap- pelijke waarden (plankaart 1b): - oude open akker - dal Aa/Leijgraaf - Aardkundige waarden	<u>Algemeen:</u> alle categorieën toegestaan onder voorwaarde van toetsing aan algemene criteria <u>Specifiek:</u> • Categorie b) Containervelden op verharde ondergrond op bouwblok. Containervelden via omkeerbare voorzieningen ook toegestaan aansluitend aan bouwblok tot een maximum van 2 ha. • Categorie c) Wandelkappen op bouwblok; alleen bij teelt in de grond ook aansluitend aan bouwblok mogelijk vanwege vruchtwisselingseis tot een maximum van 1 ha. • Categorie d) Teeltondersteunende kassen buiten de glastuinbouwvestigingsgebieden alleen op bouwblok; tot 1000 m2 vrijlaten en van 1000 tot 2500m2 via vrijstelling onder goedkeuring van GS. Stellingenteelt via omkeerbare voorzieningen toegestaan aansluitend aan bouwblok tot een maximum van 1 ha. • Categorie e) Voor wat betreft boomteelthekken zal de gemeente Boekel in overleg met ondernemers en natuur- en milieuorganisaties tot een passende oplossing te komen.
Agrarisch gebied (plankaart 1)	<u>Algemeen:</u> alle categorieën toegestaan onder voorwaarde van toetsing aan algemene criteria <u>Specifiek:</u> • Categorie b) Containervelden op verharde ondergrond op bouwblok. Containervelden via omkeerbare voorzieningen ook toegestaan aansluitend aan bouwblok tot een maximum van 4 ha. • Categorie c) Wandelkappen op bouwblok; alleen bij teelt in de grond ook aansluitend aan bouwblok mogelijk vanwege vruchtwisselingseis tot een maximum van 2 ha. • Categorie d) Teeltondersteunende kassen buiten de glastuinbouwvestigingsgebieden alleen op bouwblok; tot 1000 m2 vrijlaten, van 1000 tot 2000 m2 bij vrijstelling van B & W, van 2000 m2 tot 5000 m2 bij vrijstelling onder goedkeuring van GS. Stellingenteelt via omkeerbare voorzieningen toegestaan aansluitend aan bouwblok tot een maximum van 2 ha. • Categorie e) Voor wat betreft boomteelthekken zal de gemeente Boekel in overleg met ondernemers en natuur- en milieuorganisaties tot een passende oplossing te komen.

4.6.8. Mestbewerking

Een aanzienlijk deel van de geproduceerde dierlijke mest zal naar verwachting in de (nabije) toekomst bewerkt worden. Uitgangspunt bij de planologische afweging van locaties voor mestbewerking is dat de gemeente Boekel in navolging van de provincie mestbewerking niet beschouwt als een agrarische activiteit. Mestbewerkingsinstallaties moeten daarom zoveel mogelijk op of bij bedrijventerreinen worden gebouwd.

In het onderhavige bestemmingsplan wordt niet voorzien in een dergelijke installatie. Mocht er in de toekomst sprake zijn van vestiging dan wordt een procedure op basis van artikel 19 WRO of een partiële van het bestemmingsplan toegepast.

4.6.9. Agrarisch-technisch hulpbedrijf, agrarisch verwante bedrijven en paardenhouderijen

In dit bestemmingsplan wordt onderscheid gemaakt tussen agrarisch-technische bedrijven en agrarisch verwante bedrijven.

Een agrarisch-technisch hulpbedrijf is een bedrijf dat gericht is op het verlenen van diensten aan agrarische bedrijven door middel van het telen van gewassen, het houden van dieren, of de toepassing van andere landbouwkundige methoden, met uitzondering van mestbewerking. Voorbeelden van agrarisch-technische hulpbedrijven zijn: grootveeklinieken, KI-stations, mestopslag- en mesthandelsbedrijven, loonwerkbedrijven (inclusief verhuurbedrijven voor landbouwwerktuigen), veetransportbedrijven en veehandelsbedrijven.

Agrarisch-technische hulpbedrijven mogen worden gevestigd op een voormalige agrarische bedrijfslocatie in het buitengebied, maar niet op locaties waarvan de agrarische bestemming kan worden gehandhaafd voor de opvang van te verplaatsen agrarische bedrijven en niet op locaties waar sloop van bedrijfsgebouwen heeft plaatsgevonden met gebruikmaking van de regeling 'ruimte-voor-ruimte' (zie paragraaf 4.10). Voorwaarde is dat deze bedrijven passen in de omgeving. Dit betekent in elk geval dat de groene hoofdstructuur (GHS) er van gevrijwaard moet blijven. Verder mag het bedrijf in beginsel niet meer ruimte in beslag nemen dan het voormalige agrarische bouwblok. Buitenopslag is niet toegestaan, tenzij deze rechtstreeks voortvloeit uit de aard van het bedrijf.

Een agrarisch verwant bedrijf is een bedrijf of instelling gericht op het verlenen van diensten aan particulieren of niet-agrarische bedrijven door middel van het telen van gewassen, het houden van dieren of de toepassing van andere landbouwkundige methoden. Voorbeelden van agrarisch verwante bedrijven zijn: dierenasiels, dierenklinieken, groencomposteringsbedrijven, hondenkennels, hoveniersbedrijven, stalhouderijen, instellingen voor agrarisch praktijkonderwijs, proefbedrijven en volkstuinen.

Agrarisch verwante bedrijven horen thuis in de kernrandzones van Boekel en Venhorst en de bebouwingsconcentratie in de omgeving van Huize Padua bij voorkeur op een voormalige agrarische bedrijfslocatie. Buiten deze locaties kan vestiging op een voormalige agrarische bedrijfslocatie worden overwogen, maar niet op locaties waarvan de agrarische bestemming kan worden gehandhaafd voor de opvang van te verplaatsen agrarische bedrijven en niet op locaties waar sloop van bedrijfsgebouwen heeft plaatsgevonden met gebruikmaking van de regeling 'ruimte-voor-ruimte' (zie paragraaf 4.10). Ook voor deze bedrijven geldt dat ze moeten passen in de omgeving en dat de GHS er dus in elk geval van gevrijwaard moet blij-

ven. Bij hergebruik van een voormalige agrarische bedrijfslocatie mag het bedrijf in beginsel niet meer ruimte innemen dan het voormalige agrarische bouwblok.

De ontwikkeling van paardenhouderijen kan een belangrijke bijdrage leveren aan de vitaliteit van het platteland. Deze verdienen in dit verband bijzondere aandacht vanwege de grote verscheidenheid aan bedrijfsvormen, al dan niet gemengd. Zo kan een paardenfokkerij worden beschouwd als een agrarisch bedrijf, indien het fokken van paarden hoofdonderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering. Voorts zijn er paardenhouderijen waarbij de nadruk ligt op het africhten van paarden, en zijn er paardentransportbedrijven, paardenhandelsbedrijven en paardenpensions. Daarnaast zijn er uiteraard de op het publiek gerichte maneges. Alle paardenhouderijen hebben gemeen dat er een bepaalde mate van grondgebondenheid vereist is. Onderscheidend voor de verschillende bedrijfsvormen zijn de omvang van de bebouwing, in het bijzonder de rijhallen, en de publieks- en verkeersaantrekkende werking.

Buiten de locaties waarvan de agrarische bestemming kan worden gehandhaafd voor de opvang van te verplaatsen agrarische bedrijven en buiten de locaties waar sloop van bedrijfsgebouwen heeft plaatsgevonden met gebruikmaking van de regeling 'ruimte-voor-ruimte' (zie paragraaf 4.10) is vestiging op een voormalige agrarische bedrijfslocatie toegestaan. Daarbij gelden de volgende voorwaarden:

- vestiging in de GHS-natuur is uitgesloten;
- vestiging in de GHS-landbouw is toegestaan, mits het hergebruik zich beperkt tot de voormalige agrarische bedrijfslocatie, de rijhal een beperkte oppervlakte heeft en er geen publieks- en/of verkeersaantrekkende voorzieningen worden gebouwd en/of aangelegd;
- in geval van vestiging in de AHS en in bebouwingsconcentraties kan bij gebleken noodzaak de voormalige agrarische bedrijfslocatie uitgebreid worden tot een maximum van 1,5 hectare;
- de vestiging van paardenhouderijen met publieks- en/of verkeersaantrekkende voorzieningen (maneges e.d.) dient bij voorkeur plaats te vinden binnen bebouwingsconcentraties;
- bij afweging van een voorgenomen vestiging dienen zich geen overwegende bezwaren van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige of milieuhygiënische aard voor te doen.

De bestaande agrarisch-technisch hulpbedrijven, agrarisch verwante bedrijven en paardenhouderijen zijn positief bestemd. Bovengenoemde bedrijven hebben in dit bestemmingsplan een bebouwingsvlak "op maat" gekregen. Hierbij geldt dat deze bedrijven in beginsel een uitbreidingsruimte krijgen van maximaal 25% van het bestemmingsvlak of de bebouwingsoppervlakte. De vraag of een bedrijf al dan niet mag uitbreiden hangt vooral samen met de vraag of de bestaande bebouwing op een legale wijze tot stand is gekomen en de vraag of het betreffende bedrijf is gelegen in een bebouwingscluster of –lint. Omtrent de werking van bebouwingsclusters en –linten is meer te lezen in paragraaf 4.11 van dit hoofdstuk.

In onderstaande tabellen is een en ander per bedrijf schematisch weergegeven.

Agrarisch-technische hulpbedrijven

Locatie bedrijf	Bedrijfsvorm	Oppervlakte volgens oud bestemmingsplan (in m ²)	Feitelijk bestaande oppervlakte (in m ²)	Nieuw toegestane oppervlakte (in m ²)
Arendnest 5a	Loonwerkbedrijf	1.065	470	1.225
Arendnest 14	Loonwerkbedrijf	4.000	2.370	4.000
Daandelendennen 26	Loonwerkbedrijf	n.v.t.	250	250
Logt 3	Loonwerkbedrijf		2.517	3.100
Molenbrand 7	Veetransportbedrijf	1.000	410	510
Runstraat 11	agrarisch-technisch hulpbedrijf		2.977	3.000
Statenweg 16	agrarisch-technisch hulpbedrijf		2.900	3.625
Statenweg 24	Varkenstransportbedrijf	7.020	5.424	8.775

Agrarisch verwante bedrijven

Locatie bedrijf	Bedrijfsvorm	Oppervlakte volgens oud bestemmingsplan (in m ²)	Feitelijk bestaande oppervlakte (in m ²)	Nieuw toegestane oppervlakte (in m ²)
Gemertseweg 15	Hoveniersbedrijf (graszoden)	agrarisch bouwblok	375	470
Gemertseweg 16	Graszodenkwekerij en grindbedrijf (als nevenactiviteit van een agrarisch bedrijf)	agrarisch bouwblok	400	400
Irenestraat 59	Dierenartspraktijk	400	76	400

4.7. Beleid recreatie en toerisme

De gemeente wil actief en stimulerend bijdragen aan het in stand houden en versterken van de toeristisch-recreatieve functie van Boekel, uitgaande van de cultuurhistorische, landschappelijke en natuurwaarden, die de pijlers vormen van het toeristisch-recreatief product. De beoogde instandhouding en versterking van de toeristisch-recreatieve functie dient vorm te krijgen door middel van het inhoud geven en uitvoeren van een stimulerend en voorwaarden-scheppend beleid op het terrein van recreatie en toerisme. Zowel in de beleids sfeer, als organisatorisch en in de sfeer van de voorzieningen dient deze doelstelling vorm te krijgen.

4.7.1. Verblifs- en dagrecreatie in de GHS en AHS

Algemeen

De gemeente Boekel is van mening dat toerisme en recreatie als nevensgeschikte activiteiten in het buitengebied een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de leefbaarheid van het platteland. Kansen voor de realisering van een goed toeristisch-recreatief product zullen ook optimaal worden benut. De mogelijkheden zijn echter wel sterk afhankelijk van de specifieke kenmerken van het gebied. Met name buiten- en bewegingsrecreatie, zoals wandelen, fietsen en picknicken, en natuurgerichte recreatie passen prima in de GHS. Naast de ontwikkeling van aan het buitengebied gebonden recreatie en toerisme, is hergebruik van voormalige agrarische bedrijfslocaties toegestaan voor overige recreatieve voorzieningen, mits deze passend zijn in en een versterking geven aan de in het reconstructieplan Peel en Maas opgenomen beleid.

Nieuwe locaties voor verblifsrecreatie in de GHS en AHS

De gemeente Boekel is van mening dat bij nieuwe verblifsrecreatieve voorzieningen in bestaande bos- en natuurgebieden alleen bestaande en voormalige (agrarische) bouwblokken als nieuwe locaties voor verblifsrecreatie in aanmerking komen. Ook in het agrarisch gebied met natuurwaarden en het agrarisch gebied met landschappelijke waarden zijn alleen binnen bestaande en voormalige (agrarische) bouwblokken nieuwe locaties voor verblifsrecreatie mogelijk. Daarnaast is het in het agrarisch gebied met natuurwaarden en het agrarisch gebied met landschappelijke waarden mogelijk om een verblifsrecreatiebedrijf te vestigen op een duurzame projectlocatie voor recreatie en toerisme. Deze locaties dienen in de eerste plaats voor de opvang van verblifsrecreatiebedrijven die moeten worden verplaatst uit kwetsbare delen van de GHS. Ook andere (verblifs)recreatiebedrijven kunnen zich hier vestigen.

Duurzame projectlocatie recreatie en toerisme

Een duurzame projectlocatie recreatie en toerisme is een locatie waar, al dan niet aansluitend aan bestaande recreatief-toeristische voorzieningen, zowel vanuit milieu-oogpunt (stankoverlast, geluidsoverlast en dergelijke) als vanuit ruimtelijk oogpunt (natuur, landschap, bereikbaarheid en dergelijke) mogelijkheden zijn voor de vestiging of uitbreiding van verschillende toeristisch-recreatieve bedrijven.

Nieuwe locaties voor verblijfsrecreatie nabij en in een ecologische verbindingszone zijn toegestaan, mits het functioneren van de ecologische verbinding voorop staat.

De ingebruikneming van een nieuwe locatie voor verblijfsrecreatie moet gepaard gaan met de uitvoering van een behoorlijk beplantingsplan.

In de leefgebieden struweelvogels en dassen en in het agrarische gebied met landschappelijke waarden wil de gemeente Boekel ruimte geven aan landschapscampings. Deze campings hebben maximaal zestig kampeerplaatsen met een beperkte dichtheid, op aan de landbouw te onttrekken grond en aansluitend bij bestaande of voormalige (agrarische) bouwblokken. De gemiddelde grootte van een standplaats dient minimaal 300 m² (bruto) te zijn. Bij de inrichting van dergelijke campings moeten de natuur- en landschapswaarden worden verhoogd door een passende, robuuste en duurzame beplanting op en rond het kampeerterrein. De oppervlakte voor de nieuwe natuur dient ten minste drie maal zo groot te zijn als de oppervlakte voor de standplaatsen. Een ander uitgangspunt is dat de ontwikkelingskansen van (agrarische) bedrijven niet negatief mogen worden beïnvloed door de ontwikkeling.

Nieuwe locaties voor verblijfsrecreatie in het bosgebied en het agrarisch gebied met natuurwaarden en het agrarisch gebied met landschappelijke waarden mogen de draagkracht van het betrokken gebied niet overschrijden. Verder moet verblijfsrecreatie op een nieuwe locatie in deze gebieden leiden tot verrijking van het toeristisch product in de streek. Tenslotte is verblijfsrecreatie op nieuwe locaties uitsluitend toegestaan indien deze op een bedrijfsmatige wijze wordt geëxploiteerd.

Voor de toetsing aan de laatstgenoemde criteria, alsmede voor de toetsing van de beplantingsplannen voor landschapscampings en andere nieuwe verblijfsrecreatiebedrijven, zal de gemeente advies vragen aan de provinciale adviescommissie recreatie en toerisme.

Ontwikkelingsmogelijkheden bestaande verblijfsrecreatiebedrijven in de GHS

De gemeente is van mening dat de camping "Het Boekels Ven" voldoende ruimte moet krijgen om zich ter plekke verder te kunnen ontwikkelen.

Voor de bouw van recreatiewoningen zijn in het verleden reeds bouwvergunning afgegeven. Voor een aantal recreatiewoningen is een positieve bestemming opgenomen. Voor een resterende aantal recreatiewoningen wordt in het plan middels een wijzigingsbevoegdheid ruimte geboden.

Toepassing van de wijzigingsbevoegdheid is onder voorwaarden mogelijk.

Nieuwe locaties voor dagrecreatie in de GHS en AHS-landschap

Nieuwe dagrecreatiepunten in de bos- en natuurgebieden, het agrarisch gebied met natuurwaarden en het agrarisch gebied met landschappelijke waarden zijn mogelijk. Nieuwe punten en hun uitstralingseffecten mogen de draagkracht van het betrokken gebied echter niet overschrijden. In het agrarisch gebied met natuurwaarden kan het dan bijvoorbeeld gaan om kleinschalige recreatieve nevenactiviteiten op een boerderij of om de omzetting van een voormalige boerderij in een kleinschalige horecagelegenheid. Verder moeten nieuwe dagrecreatiepunten in bovengenoemde gebieden leiden tot verrijking van het toeristisch product in de streek.

De toetsing aan deze criteria wordt opgedragen aan de hiervoor genoemde onafhankelijke adviescommissie van deskundigen op het terrein van toerisme en recreatie en natuur en landschap.

Ontwikkelingsmogelijkheden bestaande dagrecreatiepunten in de GHS en AHS-landschap

In de bos- en natuurgebieden en het agrarisch gebied met natuurwaarden biedt het plan de bestaande dagrecreatiepunten onder strikte voorwaarden uitbreidingsmogelijkheden. In het agrarisch gebied met landschappelijke waarden benadert het plan de uitbreiding van dagrecreatiepunten op dezelfde manier als de uitbreiding van verblijfsrecreatiebedrijven.

Recreatief medegebruik

Met het oog op de bevordering van de mogelijkheden voor dagrecreatie is het plan gericht op het stimuleren van de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden rond de kernen. Hierbij is het belangrijk dat er goede mogelijkheden zijn om in het buitengebied te wandelen, fietsen en paard te rijden, het recreatief medegebruik van de ecologische verbindingzones moet daarbij in beschouwing worden genomen. Het ecologisch functioneren van deze verbinding staat echter voorop.

4.7.2. Verblijfs- en dagrecreatie in het primair agrarisch gebied (AHS-landbouw)

In de AHS-landbouw wil de gemeente Boekel aan het buitengebied gebonden toerisme en recreatie volop de ruimte geven. De ontwikkeling van toerisme en recreatie moet zich echter wel verdragen met de gevestigde en de te ontwikkelen landbouw. Dit betekent dat nieuwe verblijfsrecreatiebedrijven en bezoekersintensieve dagrecreatiepunten niet zijn toegestaan in de landbouwontwikkelingsgebieden intensieve veehouderij, zoals aangegeven op plankaart 1a. Met name in de kernrandzones binnen de AHS-landbouw zijn nieuwe verblijfsrecreatiebedrijven en bezoekersintensieve dagrecreatiepunten wel mogelijk, mits ze landschappelijk goed worden ingepast.

4.7.3. Lawaaisporten, attractieparken en recreatiewoningen

De gemeente Boekel is van mening dat er geen mogelijkheden zijn voor nieuwvestiging van lawaaisporten en attractieparken van bovenregionale betekenis. In het buitengebied liggen geen solitair gelegen recreatiewoningen. Nieuwvestiging van solitair gelegen recreatiewoningen wordt niet toegestaan.

4.8. Beleid milieu, water en lucht

4.8.1. Inleiding

De ruimtelijke ordening biedt goede mogelijkheden om het milieu- en waterbeleid te ondersteunen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het gemeentelijke beleid om middels het bestemmingsplan het milieu- en waterbeleid te versterken.

4.8.2. Milieu

Voor de ruimtelijke ordening in het buitengebied zijn onder andere de milieuthema's verzuuring, vermesting, verspreiding, verstoring, externe veiligheid en duurzame energie van belang.

Hieronder wordt kort ingegaan op de verschillende milieu-aspecten. Het thema verdroging komt in de volgende paragraaf aan de orde.

Verzuring

Voor de beperking van de verzuring gelden landelijke en provinciale regels. Door deze regels is milieutoetsing op grond van het bestemmingsplan overbodig geworden. Alle in het kader van het verzuringsbeleid relevante aspecten kunnen nu in het kader van de verlening van milieu-vergunningen afdoende geregeld worden. Ook voor de takken van de veehouderij waarvoor in het kader van de Wet milieubeheer een algemene maatregel van bestuur geldt (melkrundveehouderij), is een toets in het kader van de ruimtelijke ordening overbodig geworden.

In dit bestemmingsplan zijn de bossen, natuurgebieden en landschapselementen als zodanig bestemd.

Vermesting

Ook ten aanzien van vermesting gelden landelijke regels. In het (ruimtelijk) beleid vormt een nadere nuancering van het toegestane agrarisch grondgebruik (grasland, bouwland, maïsland) of bemestingsnorm géén doelmatig middel om de bemesting van bijvoorbeeld randzones van natuurgebieden of waterlopen te beperken. Regulering van fosfaat- en stikstofnormen middels het milieubeleid heeft de voorkeur.

Verspreiding

Onder verspreiding wordt verstaan de toenemende introductie van schadelijke chemische stoffen die zich door bodem, water en lucht verspreiden in het milieu.

Om schade aan het milieu te voorkomen is er een aantal regelingen die betrekkingen hebben op de minimale afstand tussen milieubelastende installaties naar milieugevoelige functies (bijvoorbeeld woonbebouwing). Aangezien regulering voldoende plaatsvindt middels het milieubeleid zijn er in dit bestemmingsplan geen regels opgenomen om de verspreiding van stoffen tegen te gaan.

Verstoring

Bij verstoring kan onderscheid worden gemaakt tussen geluid, stank en licht.

1. Geluid

Ten aanzien van geluid zijn voor het buitengebied van Boekel de volgende zones van belang:

- de geluidszones van wegen in het plangebied;
- de KE-zones van het vliegveld en
- crossterrein

a. Wegverkeerslawaaï

Doel van het akoestisch onderzoek ten aanzien van wegen in het plangebied is inzicht te krijgen in de geluidsbelasting binnen de verschillende geluidszones in verband met nieuwvestiging van agrarische bedrijven en, indien noodzakelijk, de bouw van een tweede bedrijfswoning. Voor een aantal wegen, waarlangs bebouwingsmogelijkheden aanwezig zijn, is de toekomstige geluidsbelasting hoger dan 50 dB(A). Om onnodige verstarring te voorkomen is aan

Gedeputeerde Staten verzocht om een hogere grenswaarde vast te stellen. De maximale ontheffingswaarde is 60 dB(A). Bij besluit van 13 juni 2005 hebben Gedeputeerde Staten de hogere grenswaarden vastgesteld. Het besluit is als bijlage toegevoegd.

De geluidszones langs de wegen waar bebouwingsmogelijkheden aanwezig zijn, zijn op de plankaart 2 detailbestemmingen aangegeven.

Het gaat om de volgende wegen:

Arendstraat	57 dB(A)	16 m
Bergstraat	60 dB(A)	36 m
Broeder Hogardstraat	57 dB(A)	16 m
Burgt	52 dB(A)	16 m
Daniël Brouwerstraat	57 dB(A)	16 m
Donkstraat	60 dB(A)	36 m
Erpseweg	60 dB(A)	44 m
Gemertseweg	60 dB(A)	32 m
Het Goor	53 dB(A)	16 m
Molenstraat	60 dB(A)	44 m
Runstraat	60 dB(A)	33 m
Statenweg	60 dB(A)	36 m
Volkelseweg	60 dB(A)	47 m
Waterval	51 dB(A)	16 m
Zijp	53 dB(A)	16 m

De afstand van 16 m is de gemiddelde afstand van uit de as van de weg tot aan de bouwgrens. De bouwgrens is in de voorschriften van het bestemmingsplan bepaald op een afstand van 10 m uit de bestemming 'Verkeersdoeleinden'. Aansluitend is een afstand van 6 m aangenomen als zijnde de gemiddelde afstand tot de as van de betrokken weg.

b. KE-zones vliegveld

Het Besluit geluidsbelasting grote luchtvaart van 17 december 1996 bevat de vaststelling van grenswaarden voor de geluidsbelasting binnen en buiten de geluidszones rond grote-luchtvaartterreinen.

De geluidsbelasting wordt uitgedrukt in Kosteneenheden (KE) en betreft de geluidsbelasting op een bepaalde plaats, veroorzaakt door de gezamenlijke op een luchtvaartterrein landende en opstijgende luchtvaarttuigen.

De KE-zones behorende bij het militair luchtvaartterrein Volkel zijn op de detailbestemmingskaart aangegeven.

De geluidsbelasting van 35 KE is de maximaal toelaatbare geluidsbelasting van woningen, andere geluidsgevoelige gebouwen en woonwagenstandplaatsen. Onder bepaalde voorwaarden bedraagt voor woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen de maximaal toelaatbare geluidsbelasting 40 KE.

Voor woningen die ter plaatse dringend noodzakelijk zijn om redenen van grond- of bedrijfsgebondenheid en voor overige in de wet genoemde gevallen is een maximale geluidsbelasting van 40 KE mogelijk.

Voor nieuwbouw ter vervanging van bestaande geluidsgevoelige bebouwing bedraagt de maximaal toelaatbare geluidsbelasting 55 KE.

c. Crossterrein

Ter zake van de geluidhinder wordt een akoestisch onderzoek uitgevoerd.

2. Stank

Inrichtingen waarin productie, opslag en/of verwerking van mest plaatsvindt, moeten voldoen aan de afstandsnormen uit de Richtlijn 'Veehouderij en Stankhinder', de Uitvoeringsregeling 'Ammoniak en Veehouderij' en de landelijke notitie 'Stankbeleid'. Opgemerkt dient te worden dat het beleid ten aanzien van stankzones nog in ontwikkeling is. Momenteel geldt dat binnen landbouwonwikkelingsgebieden en verwevingsgebieden voor de intensieve veehouderij een soepeler beleid geldt dan voor extensiveringsgebieden. In de eerste twee gebieden hoeft namelijk geen rekening te worden gehouden met de cumulatie van de emissie van intensieve agrarische veehouderijbedrijven.

3. Licht

Het beleid is neergelegd in het Openbare Verlichting Beheerplan van de gemeente Boekel. De gemeente acht het zinvol dat verlichting slechts wordt toegepast op die plaatsen waar en in gedeelten van de nacht en in die mate waarin dat noodzakelijk voor de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid. In alle andere gevallen dient verstoring door licht - met name in de Groene Hoofdstructuur - zoveel mogelijk te worden voorkomen.

Externe veiligheid

In dit bestemmingsplan is rekening gehouden met de aanwezige leidingen en andere belemmeringszones (o.a. in verband met de veiligheid). Het gaat in Boekel om een gasleiding, straalpaden, een hoogspanningslijn en een invliegfunnel en een militair ontvangststation behorende bij het vliegveld Volkel. Bij de voorschriften is rekening gehouden met de aanwezigheid van deze ondergrondse en bovengrondse infrastructuur en de daarbij behorende belemmeringszones.

Aan de Telefoonstraat 2 bevindt zich een tankstation met bovengrondse opslag van LPG. Ingevolge de "Regeling externe veiligheid inrichtingen" geldt bij een bovengronds reservoir een afstand van 120 m tot kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten, vanaf het vulpunt geldt een afstand van 45 m. Voor bovenvermeld tankstation geldt dat de afstand vanaf het vulpunt geheel valt binnen de cirkel behorende bij het bovengrondse reservoir. Binnen een afstand van 120 m mogen geen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten worden opgericht.

Overige inrichtingen die vallen onder de "Regeling externe veiligheid inrichtingen" komen in het bestemmingsplan niet voor.

Duurzame energie

De gemeente is van mening dat er mogelijkheden moeten worden geschapen voor de plaatsing van windturbines met een beperkte hoogte bij agrarische bedrijven.

4.8.3. Water

De huidige waterregelgeving ziet in principe toe op alle waterhuishoudkundige ingrepen die tot op heden in de aanlegvergunningenstelsels werden geregeld. Deze taken zijn vastgelegd in de provinciale verordening Waterhuishouding en in de keur met bijbehorende beleidsnota van het Waterschap De Maaskant. Om dubblures in de vergunningverlening te voorkomen zijn in dit bestemmingsplan dan ook geen regels opgenomen ten aanzien van wijzigingen aan het

systeem van waterlopen voor de functiegebieden. Buiten deze functiegebieden geldt voor ingrepen ten aanzien van het watersysteem die gevolgen kunnen hebben voor de natuurwaarden wel een aanlegvergunningplicht.

Om de landschappelijke waarden te beschermen geldt voor de functiegebieden naast een vergunning van het waterschap ook een aanlegvergunningplicht. Het betreft de gebieden met oude open akkers, het dal van de Aa/Leijgraaf en de aardkundig waardevolle gebieden.

4.8.4. Lucht

In het kader van het Besluit luchtkwaliteit 2005 stelt de gemeente de luchtkwaliteit vast en rapporteert over de bevindingen. Zowel de emissies veroorzaakt door verkeer als industriële bronnen worden meegenomen. Situaties waarin grenswaarden worden overschreden, moeten worden gesaneerd. Daarnaast heeft de gemeente de verplichting bij het voorbereiden van (wijzigingen in) bestemmingsplannen de luchtkwaliteit te betrekken in de afwegingen.

De gemeente Boekel heeft over het jaar 2004 een luchtkwaliteitsrapportage opgesteld. Daaruit blijkt dat er op één onderdeel na voldaan wordt aan alle grenswaarden uit het Besluit luchtkwaliteit 2005. Dat ene onderdeel betreft de grenswaarden voor de 24-uursgemiddelde concentratie fijn stof (PM10). Er was in 2004 sprake van 39 overschrijdingen langs de N605 in de kom van Boekel, terwijl er over 2005 slechts 35 overschrijdingen zijn toegestaan. Het betreft hier een probleem dat in grote delen van het land speelt.

Er kan van worden uitgegaan dat deze overschrijding voor het onderhavige plan geen belemmeringen oplevert. Hier zijn meerdere redenen voor aan te voeren. De eerste reden is het feit dat deze overschrijding zich vermoedelijk alleen buiten het plangebied voordoet (de kom van Boekel behoort niet tot het plangebied van dit bestemmingsplan). Een tweede reden is dat het Besluit luchtkwaliteit 2005 anders omgaat met overschrijdingen van de hier aan de orde zijnde grenswaarde dan het Besluit luchtkwaliteit 2001, dat nog gold ten tijde van het opstellen van de rapportage. Het nieuwe Besluit biedt namelijk de mogelijkheid om het aantal geconstateerde overschrijdingen van de 24-uursgemiddelde concentratie fijn stof (PM10) met 6 te verminderen, omdat er in heel Nederland sprake is van natuurlijke achtergrondconcentraties van deze stof.

Tot slot wordt nog opgemerkt dat in dit kader ook van belang is dat het bestemmingsplan een overwegend conserverend karakter heeft. Ontwikkelingen zijn slechts mogelijk na toepassing van vrijstellings- of wijzigingsbevoegdheden. Aan deze bevoegdheden is in het plan veelal de voorwaarde gekoppeld dat moet worden aangetoond dat er geen belemmeringen zijn vanuit de luchtkwaliteitsregelgeving, alvorens een ontwikkeling in juridische zin mogelijk kan worden gemaakt.

4.9. Wonen en niet-agrarische bedrijven

4.9.1. Burgerwoningen

Het wonen wordt zoveel als mogelijk geconcentreerd in de kernen. Spreiding van de woonbebouwing wordt tegengegaan om verdere verstening in het buitengebied te voorkomen. Bewoning van het buitengebied is echter al lang een normaal gegeven, dat in de huidige tijd vooral wordt veroorzaakt door de beëindiging van agrarische bedrijven.

Voor bestaande burgerwoningen in het buitengebied biedt het plan de volgende ontwikkelingsruimte:

- Woningen mogen worden vergroot tot een maximum van 1000 m³, waarbij ondergrondse ruimten zoals kelders niet worden meegeteld;
- Ingeval de vergroting leidt tot verhoging van bestaande beeldbepalende kwaliteiten in de omgeving kunnen deze maxima worden overschreden;
- Bij vergroting van karakteristieke woningen, zoals voormalige landarbeiderswoningen, moet worden aangesloten bij de karakteristieke kenmerken.

Vervangende nieuwbouw van een burgerwoning in het buitengebied is toegestaan. Met uitzondering van bijzondere omstandigheden moet deze plaatsvinden op de bestaande fundamente. Terugbouw van burgerwoningen die moeten worden gesloopt voor de uitvoering van infrastructurele werken ergens anders in het buitengebied is onder voorwaarden in beperkte mate toegestaan.

Toevoeging van burgerwoningen in het buitengebied door nieuwbouw is niet toegestaan. Toevoeging van burgerwoningen door splitsing van gebouwen is evenmin toegestaan. Toevoeging van burgerwoningen door splitsing van beeldbepalende boerderijen is echter wel toegestaan, omdat dit kan bijdragen aan het behoud van de voor het buitengebied kenmerkende boerderijgebouwen. Hierbij geldt als voorwaarde dat de bijbehorende bedrijfsgebouwen worden gesloopt, tenzij ze monumentale kwaliteiten bezitten, en dat rekening wordt gehouden met de overige in de voorschriften opgenomen voorwaarden. In het buitengebied is ook toevoeging van burgerwoningen door splitsing van karakteristieke gebouwen die in gebruik waren voor zorg of religieuze doeleinden toegestaan, omdat dit kan bijdragen aan het behoud van deze panden.

Nieuwbouw van bedrijfswoningen is slechts onder voorwaarden toegestaan voor aan het buitengebied gebonden bedrijven.

Ten aanzien van bijgebouwen geldt dat er een oppervlakte van maximaal 125 m² aan bijgebouwen op het perceel mag staan. Ingeval er sprake is van sloop van voormalige bedrijfsgebouwen kan de oppervlakte worden vergroot.

4.9.2. Niet-agrarische bedrijven⁸

Niet-agrarische bedrijven hebben geen functionele binding met het buitengebied. Om ongewenste versterking van het buitengebied tegen te gaan dient nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijven dan ook slechts beperkt plaats te vinden. In dit bestemmingsplan zijn onder stringente voorwaarden mogelijkheden voor nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijven in de agrarische gebieden (met of zonder landschappelijke waarden) aangeduid als kernrandzone, bebouwingscluster en bebouwingslint mits gebruik wordt gemaakt van vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen.

⁸ Het gaat hierbij niet om agrarisch-technische hulpbedrijven, agrarisch verwante bedrijven en paardenhouderijen; het beleid voor deze bedrijven is in paragraaf 4.6.9 beschreven.

De gemeente heeft in aansluiting op provinciaal beleid daaromtrent een Visie Buitengebied in Ontwikkeling opgesteld. In deze visie wordt aangegeven onder welke voorwaarden ruimere ontwikkelingen voor nieuwvestiging voor niet-agrarische bedrijvigheid zijn toegestaan dan hiervoor geschetst. Deze Visie wordt hieronder uitgebreid besproken in paragraaf 4.11.

Voor een aantal bestaande bedrijven kan in de planperiode een geringe uitbreiding van de bebouwing worden toegestaan. De milieuhygiënische belasting voor de omgeving mag daarbij niet worden verzaamd. De uitbreiding mag in principe niet meer bedragen dan 15 procent van het bebouwingsoppervlak. In sommige gevallen is vanwege een reeds bestaande grote omvang een geringer uitbreidingspercentage toegekend. De vraag of een bedrijf al dan niet mag uitbreiden hangt vooral samen met de vraag of de bestaande bebouwing op een legale wijze tot stand is gekomen en de vraag of het betreffende bedrijf is gelegen in een bebouwingscluster of –lint. Omtrent de werking van bebouwingsclusters en –linten is meer te lezen in paragraaf 4.11 van dit hoofdstuk.

In onderstaande tabel is aangegeven welke uitbreidingsruimte per bedrijf wordt geboden.

Locatie bedrijf	Bedrijfsvorm	Oppervlakte volgens oud bestemmingsplan (in m ²)	Feitelijk bestaande oppervlakte (in m ²)	Nieuw toegestane oppervlakte (in m ²)
Bovenstehuis 1	Loodgietersbedrijf	n.v.t.	973	973
Br. Hogardstraat 9	In- en verkoop van gebruikte wagens	n.v.t.	70	100
Burgt 8	Timmerfabriek/meubelmakerij		517	517
Burgt 13	Verkoop en reparatie van tuinen parkmachines	200	450	450
De Beemd 3	Electrotechnische engineering (als aanhuis-gebonden beroep bij burgerwoning)	n.v.t.		
Dennenmark 2	Caravanhandel, propaan- en spuitinrichting	3.000	3.729	3.729
Dennenmark 3	Meubelmakerij	2.350	1.200	1.400
Elzen 7	Koeltechnisch bedrijf	n.v.t.	368	400

Elzen 8b	Metaalbedrijf	300	833	833
Gagelstraat 5	Landbouwmeechanisatiebedrijf	n.v.t.	177	350
Gemertseweg 4-6	Reparatie en machine- en gereedschapsverhuur	300	430	430
Gewandhuis 4	Offset- en zeefdrukkerij	600	580	670
Leurke 2a	Houtbewerkingenbedrijf	n.v.t.	64	70
Logt 7	Herstelinrichting motorvoertuigen en autospuiterij	150	400	400
Logt 9	Herstelinrichting motorvoertuigen en autospuiterij	n.v.t.	250	250
Molenwijk 2	Herstelinrichting motorvoertuigen	400	639	639
Mutshoek 4	Dierenverblijf	n.v.t.	1.258	1.258
Neerbroek 13a	Atelier (als aanhuis-gebondenberoep bij burgerwoning)			
Neerbroek 15	Installatiebedrijf	150	196	196
Runstraat 13	Electro-detailhandel	750	1.450	1.450
Statenweg 31	Rioolreinigings- en inspectiebedrijf	5100	3.750	5100
Statenweg 54	Verhuur-, opslag- en reparatiebedrijf voor groen- en kermisvoorzieningen	n.v.t.	2.270	2.270
Telefoonstraat 2	Herstelinrichting motorvoertuigen en tankstation	1.250	1.018	1.430
Telefoonstraat 39a	Rondhouthandel	200	664	664

Volkelseweg 3	Garagebedrijf	1.000	1.000	1.150
Volkelseweg 24	Taxibedrijf	250	647	750
Volkelseweg 36-38	Meubelfabriek/interieurbo uw	800	1.060	1.060
Wanroijseweg 5	Verkoop en re- paratie van pompen	n.v.t.	732	800
Wanroijseweg 6a	Zand- en grind- handel	n.v.t.	200	800
Waterval 4	Gemeentelijk opslagterrein	n.v.t.	500	500
Zandhoek 12a	Loodgietersbe- drijf	n.v.t.	300	345
Zandhoek 12b	Tegelhandel	n.v.t.	500	740
Zijp 2	In- en ompak- bedrijf	n.v.t.	312	312
Zijp 3	Palletbedrijf	n.v.t.	1.080	1.080
Zijp 13	Verkoop agrari- sche benodigd- heden	90	90	105

4.10. Recreatieve voorzieningen

In het geldende bestemmingsplan is het bestaande sportcomplex "De Donk" bestemd tot "Sportterrein". Het terrein omvat een aantal activiteiten waarbij de bebouwing op het sportterrein als volgt is verdeeld:

ten behoeve van hockey	bestaand 600 m ²	wordt 1000 m ² ;
ten behoeve van tennis	bestaand 350 m ²	wordt 750 m ² ;
ten behoeve van voetbal	bestaand 750 m ²	wordt 1250 m ² ;
ten behoeve van de manege	bestaand 1500 m ²	wordt 2000 m ² ;
ten behoeve van evenementen	bestaand 750 m ²	wordt 1000 m ² ;
ten behoeve van handboogschieten	bestaand 700 m ²	wordt 1000 m ² .

De kleiduivenschietbaan is sinds 1972 aanwezig en vanaf 1977 in gebruik voor wedstrijden. In 1984 is de baan in eigendom overgegaan naar de heer Swinkels. In Nederland worden 4 banen commercieel geëxploiteerd waaronder de baan van de heer Swinkels. Op de recreatieve markt is er sprake van een groeipotentieel. De baan trekt op jaarbasis ca 35.000 bezoekers. De gronden rond de baan zullen als groenvoorziening worden ingericht ter compensatie van het huidige terrein. In totaal zal circa 10 ha met groen worden ingericht. Op het terrein is vol-

doende parkeergelegenheid aanwezig. Ook is een kleine verblijfsruimte, opslagruimte annex kantoor aanwezig. Deze bebouwing past niet meer bij de hoeveelheid bezoekers en zal worden vergroot en verbeterd. Voor de bebouwing ten behoeve van de kleiduivenschietsbaan wordt 350 m² aangehouden waarvan 180 m² aanwezig is. Een deel van de opslag vindt thans plaats in de open lucht hetgeen ongewenst is.

Het ponyclubterrein aan de Peelkensweg is sinds 1983 als zodanig in gebruik. In 1987 is het perceel nog tot agrarisch kernrandgebied bestemd. Inmiddels is het terrein feitelijk onttrokken aan de agrarische productie zodat een handhaving van de agrarische bestemming niet meer passend is. Voor het terrein van de ponyclub in Venhorst is 200 m² aangehouden, aanwezig is 148 m².

Op het motorcrossterrein heeft de bestaande bebouwing een oppervlakte van 50 m², toegestaan wordt 200 m².

Het hondensportterrein aan de Dennenmark is sinds 1975 aanwezig en is beperkt in omvang. Omdat het terrein in 1987 als bosgebied is bestemd sluit deze bestemming niet meer aan bij het gebruik. Om deze reden is thans een passende bestemming gegeven.

Het hondensportterrein aan de Putakker is reeds sinds 1977 aanwezig en is in 1987 als zodanig bestemd. Het terrein is in het nieuwe bestemmingsplan hernomen.

Voor de hondensportterrein aan de Dennenmark en de Putakker wordt 50 m² aan bebouwing toegelaten.

Aan de Scheidingsweg is een nieuwe activiteit in de vorm van een paintballterrein geprojecteerd. De activiteiten zijn in 2004 aangevangen op een perceel in het bosgebied aan het Rietven en kennen inmiddels voldoende succes om op een groter terrein te exploiteren. Als bebouwing is een ontvangst/kleedruimte en bergruimte noodzakelijk. De locatie ligt binnen de recreatieve zone waar ook Hemelrijk en Voskuilenheuvel deel van uit maken. Voor het nieuwe paintballterrein wordt een oppervlakte van 150 m² aan bebouwing aangehouden.

In onderstaande tabel is een en ander schematisch weergegeven.

Locatie	Recreatievorm	Oud bestemmingsplan	Bestaand oppervlak (in m ²)	Nieuw toegestaan oppervlak (in m ²)
De Donk	Sportterrein	Sportterrein incl manege	4650	7000
Dennenmark	Hondensportterrein	Bosgebied	77	50
Peelkensweg	Ponyclubterrein	Agrarisch kernrandgebied	148	200
Putakker	Hondensportterrein	Hondenafrichtterrein	50	50
Scheidingsweg	Kleiduivenschietsbaan	Bosgebied	180	350
Scheidingsweg	PaintBallterrein	Agrarisch gebied met land-schappelijke waarde	0	150
Putakker	Motorcrossterrein	Bosgebied met recreatieve betekenis	50	200

4.11. Ruimte voor Ruimte

De gemeente Boekel wil de provinciale regeling 'ruimte-voor-ruimte' waar mogelijk toepassen. Deze regeling heeft tot doel dat de ruimtelijke kwaliteit verbeterd wordt door in ruil

voor de sloop van agrarische bedrijfsgebouwen die in gebruik zijn of waren voor de intensieve veehouderij, de bouw van woningen op passende locaties toe te staan in afwijking van de programmering voor de woningbouw of, indien nodig, in afwijking van de regel dat geen burgerwoningen mogen worden toegevoegd aan het buitengebied.

4.12. Buitengebied in ontwikkeling

Om de flexibiliteit en de houdbaarheid van een bestemmingsplan “Buitengebied” te vergroten biedt de provincie Noord-Brabant gemeenten de mogelijkheid om een visie op ontwikkelingen in het buitengebied op te stellen. De richtlijnen en kaders daarvoor zijn uiteengezet in de “Nota Buitengebied in Ontwikkeling”. De gemeente Boekel maakt van deze mogelijkheid voor het benutten van beleidsvrijheid gebruik door de gemeentelijke Visie “Buitengebied in Ontwikkeling” te integreren in de herziening van het bestemmingsplan “Buitengebied”.

In de notitie zijn voorstellen ontwikkeld die in het bestemmingsplan zijn overgenomen.

4.12.1. Bebouwingslinten en clusters

Ontwikkelingsmogelijkheden binnen de kernrandzone van Boekel

Naast de bestaande ontwikkelingsmogelijkheden op basis van het Streekplanbeleid hebben nieuwe ontwikkelingen die hier mogelijk zijn betrekking op de vestiging van categorie 1 en 2 bedrijvigheid, mits deze ruimtelijk inpasbaar zijn en aansluiten bij het karakter van de dorpskern.

Bebouwingslint Zandhoek, Kiesbeemd en De Morgens

Als verruiming van de ontwikkelingsmogelijkheden in het kader van de nota “Buitengebied in Ontwikkeling” behoort de vestiging van categorie 1 en 2 bedrijvigheid hier tot de mogelijkheden, mits deze passend zijn bij het landelijke karakter van het gebied.

Ontwikkelingsmogelijkheden binnen de kernrandzone van Venhorst

Een verruiming van de mogelijkheden bij vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen maakt de vestiging van categorie 1 en 2 bedrijven mogelijk, mits deze ruimtelijk inpasbaar zijn en aansluiten bij het karakter van de dorpskern.

Bebouwingscluster Statenweg en Wanroijseweg

Het bedrijfsmatige karakter, het feit dat de cluster los van de kern ligt, de relatief hoge bebouwingsdichtheid en de uitstekende bereikbaarheid via de Statenweg maken de locatie uitermate geschikt voor de vestiging van bedrijvigheid met een beperkt hindergevend karakter. Hierbij wordt alleen de vestiging van categorie 1 en 2 bedrijvigheid toegestaan, daar zwaardere bedrijvigheid niet past bij de uitstraling van het cluster en een ongewenste versterking van het buitengebied tot gevolg kan hebben.

Bebouwingscluster Broeder Hogardstraat, Daniël de Brouwerstraat, Bezuidenhout, Logt en Kluisstraat

Ruimtelijke gezien is er sprake van een individuele ruimtelijke entiteit met een eigen karakter en in beperkte mate ook een eigen dorpsgezicht. Het is verreweg het meest aantrekkelijke cluster binnen de gemeente Boekel, welke sterk zou moeten profiteren van de nabijgelegen recreatieve functies, cultuurhistorische waarden en natuurwaarden.

Om hier gebruik van te kunnen maken dient het recreatieve karakter van het gebied te worden benadrukt. Juist hiermee kan een verhoging van de belevingswaarde en daarmee ruimtelijke kwaliteit worden gerealiseerd. Hierbij wordt gedacht aan de vestiging van daghoreca, kleinschalige sport en recreatie bedrijven, verhuur en verkoop ten behoeve van recreatieve doeleinden en logiesmogelijkheden passend bij de uitstraling van het gebied. Deze verruimde ontwikkelingsmogelijkheden kunnen gerealiseerd worden op een VAB. Voorwaarden bij de realisatie op een VAB is dat de bestaande bebouwing wordt gesloopt, voor zover hergebruik niet tot de mogelijkheden behoort.

Bebouwingscluster Berkhoek

Daar het bebouwingscluster een beperkte omvang heeft en overwegend bestaat uit woonbestemmingen wordt de locatie geschikt geacht voor de vestiging van een agrarisch-technisch hulpbedrijf, een agrarisch verwant bedrijf of kleinschalige niet agrarische bedrijvigheid.

Bebouwingslint Bergstraat, Runstraat, Zandhoek, Gemertseweg en Leurke

Gezien de ligging aansluitend op de bebouwde kom van Boekel en het bedrijventerrein 'Zandhoek' behoort de vestiging van een agrarisch-technisch hulpbedrijf, agrarisch verwant bedrijf of kleinschalig niet-agrarisch bedrijf hier tot de mogelijkheden.

Gezien de ligging binnen de kernrandzone zijn de mogelijkheden hiervoor in ruime mate aanwezig. In dit kader behoort de vestiging van categorie 1 en 2 bedrijvigheid tot de mogelijkheden, mits deze ruimtelijk inpasbaar zijn en aansluiten bij het dorpskarakter.

Bebouwingslint Molenstraat en Volkelseweg

Buiten de kernrandzone komen in de noordelijke helft van het bebouwingslint een drietal intensieve veehouderijen en een champignonkwekerij voor. Als deze functies in de toekomst beëindigd gaan worden en de huidige bestemming niet gehandhaafd kan blijven, is een bestemmingsverandering afweegbaar, mits passend bij het karakter van een woonwerklandschap dat in het reconstructieplan aan het gebied gegeven is. Op basis van het Streekplanbeleid behoort de vestiging van een agrarisch-technisch hulpbedrijf, agrarisch verwante bedrijvigheid en kleinschalig niet-agrarisch bedrijvigheid reeds tot de mogelijkheden. Aanvullend hierop is de vestiging van categorie 1 en 2 bedrijvigheid mogelijk indien de vestiging gepaard gaat met de sloop van de bestaande bebouwing, voor zover hergebruik niet tot de mogelijkheden behoort.

Bebouwingslint Elzen

De ontwikkelingsmogelijkheden hebben betrekking op de twee intensieve veehouderijen die voorkomen in het lint. Naast de bestaande ontwikkelingsmogelijkheden op basis van Streekplanbeleid hebben verruimde ontwikkelingsmogelijkheden betrekking op de vestiging van categorie 1 en 2 bedrijvigheid welke passend zijn bij het landelijke karakter van het gebied, indien de huidige agrarische bestemming niet gehandhaafd kan blijven.

Bebouwinglint Bovenstehuis

Binnen het deel van het bebouwingslint dat is aangemerkt als mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw dient een bestemmingsverandering in die richting te worden gestimuleerd.

Voor de agrarische bedrijven gelegen buiten het mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw geldt het uitgangspunt dat indien mogelijk de agrarische bestemming wordt voortgezet. Indien dit niet tot de mogelijkheden behoort is naast de bestaande mogelijkheden op basis van het Streekplan de vestiging van categorie 1 en 2 bedrijvigheid toegestaan, mits passend bij het landelijk karakter van het gebied.

Niet agrarische bedrijven

In de bebouwingscluster Kluistraat en Heiderik, het bebouwingslint Statenweg, het bebouwingslint Broeder Hogardstraat en het bebouwingslint Arendnest en Broeder Hogardstraat zijn niet-agrarische bedrijven niet toegestaan.

Daar waar bebouwing voor niet-agrarische bedrijven is toegelaten, is de oppervlakte aan bebouwing bepaald op maximaal 800 m².

Voor de functies die mogelijk zijn in de bebouwingscluster Broeder Hogardstraat, Daniël de Brouwerstraat, Bezuidenhout, Logt en Kluistraat geldt een oppervlak van maximaal 200 m² voor horeca en detailhandelsdoeleinden.

Agrarisch technisch hulpbedrijf en agrarisch verwant bedrijf

Behoudens in de bebouwingscluster Kluistraat en Heiderik, het bebouwingslint Statenweg, het bebouwingslint Broeder Hogardstraat en het bebouwingslint Arendnest en Broeder Hogardstraat is onder voorwaarden omzetting van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen naar agrarisch technisch hulpbedrijf en agrarisch verwant bedrijf mogelijk.

4.12.2. Cultuurhistorische waardevolle bebouwing

Om de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied te versterken wordt er naar gestreefd om cultuurhistorische waardevolle bebouwing te behouden.

Omzetting naar een woonfunctie is alleen mogelijk indien een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is gegarandeerd, de ontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende agrarische bedrijven niet worden beperkt en er geen afbreuk wordt gedaan aan de cultuurhistorische kwaliteit van de bebouwing.

4.12.3. Opslag

Hergebruik van VAB's in het buitengebied ten behoeve van statische opslagactiviteiten is toegestaan, buiten de locaties waarvan de agrarische bestemming kan worden gehandhaafd en buiten de locaties waar sloop van bedrijfsgebouwen heeft plaatsgevonden met gebruikmaking van de Regeling beëindiging veehouderijtakken (Rbv) en de regeling 'Ruimte-voor-ruimte'.

Ten aanzien van de omvang is bepaald dat de opslag beperkt dient te blijven tot maximaal 1000 m² per agrarisch bouwblok en dat geen buitenopslag mag plaatsvinden.

4.12.4. Recreatie en Toerisme

Buiten het landbouwontwikkelingsgebied en het mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw wordt op VAB's ruimte geboden voor de ontwikkeling van verblijfsrecreatieve voorzieningen. Binnen de bestaande en voormalige (agrarische) bouwblokken zijn nieuwe locaties voor verblijfsrecreatie mogelijk. Tot de voorwaarden behoort dat aangetoond moet worden dat nabijgelegen agrarische functies geen onevenredige hinder ondervinden van de voorgenomen ontwikkeling.

In het Agrarisch gebied met landschappelijke waarden bestaat de mogelijkheid voor de oprichting van landschapscampings.

5. Vertaling beleid in bestemmingsplanregeling

5.1. Inleiding

Bij het bepalen van de gewenste opzet van een bestemmingsplan spelen meerdere overwegingen een rol. Enerzijds richten die zich op het vastleggen van de actuele situatie, zoals de bestaande natuurwaarden, agrarische gebieden en landschappelijke elementen. Vanuit dit oogpunt verdient een gedetailleerd plan de voorkeur. Anderzijds dient een bestemmingsplan ruimte te bieden aan de ontwikkeling van bestaande en nieuwe functies. Zo is het voor de ontwikkeling van een duurzame landbouw noodzakelijk dat er voldoende ruimte wordt geboden om de noodzakelijke milieumaatregelen te kunnen realiseren. Daarnaast moet het plan ook mogelijkheden bieden voor de ontwikkeling van natuur en landschap, bijvoorbeeld in het kader van de realisering van de Ecologische Hoofdstructuur. Om zowel de bestaande belangen te beschermen en rechtszekerheid voor de burgers te garanderen als (gewenste) ontwikkelingen mogelijk te maken is gekozen voor een gedetailleerd plan met vrijstelling- en wijzigingsbevoegdheden.

In dit hoofdstuk wordt een beknopt overzicht gegeven van de verschillende plankaarten die bij dit plan horen (paragraaf 5.2). Daarna wordt achtereenvolgens ingegaan op de hoofdstructuren en gebiedsbestemmingen, de Integrale Zonering voor de intensieve veehouderij, de detailbestemmingen en de ontwikkelingenkaart (paragrafen 5.3-5.6). Tevens wordt een beknopt overzicht van de Visie Buitengebied in Ontwikkeling gegeven.

5.2. Plankaarten

Dit bestemmingsplan bestaat uit de volgende plankaarten en hulpkaarten:

- plankaart 1: Gebiedsbestemmingen (schaal 1:10.000);
- plankaart 1a: Zonering intensieve veehouderij (schaal 1:10.000);
- plankaart 1b: Differentiaties (schaal 1:10.000);
- plankaart 2: Detailbestemmingen (drie bladen op schaal 1:5.000 met renvooiblad);
- plankaart 3: Ontwikkelingen (schaal 1:10.000).

Plankaart 1: Gebiedsbestemmingen

Op plankaart 1 zijn de gebiedsbestemmingen aangegeven. Hierbij zijn de volgende bestemmingen te onderscheiden:

1. Natuur- en bosgebied;
2. Agrarisch gebied met natuurwaarden;
3. Agrarisch gebied met landschappelijke waarden;
4. Agrarisch gebied.

De eerste twee bestemmingen worden in dit bestemmingsplan gerekend tot de Groene Hoofdstructuur (GHS) en de bestemmingen drie en vier tot de Agrarische Hoofdstructuur (AHS). Deze structuren vormen samen met de daarbij behorende bestemmingen het zogenaamde casco van het plan waarvan in principe niet mag worden afgeweken.

Plankaart 1a: Zonering intensieve veehouderij

In het Reconstructieplan Peel en Maas is een Integrale Zonering voor de intensieve veehouderij opgenomen. In dit bestemmingsplan zijn deze gebieden en het bijbehorende beleid conform het reconstructieplan Peel en Maas overgenomen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen landbouwontwikkelingsgebieden, extensiveringsgebieden en verwevingsgebieden.

Plankaart 1b: Differentiaties

Corresponderend met de gebiedsbestemmingen op plankaart 1 worden op plankaart 1b de diverse differentiaties aangegeven. Deze differentiaties geven een verklaring voor de diverse waarden die in het betreffende gebied aanwezig zijn en die onder andere middels een aanlegvergunningstelsel dienen te worden beschermd.

Een voorbeeld kan dit verduidelijken. Wanneer op plankaart 1 een gebied de bestemming "agrarisch gebied met landschappelijke waarden" heeft, kan deze landschappelijke waarde ("oude open akker", "aardkundige waarden" etc.) van plankaart 1b worden afgelezen. Hetzelfde geldt voor gebieden die natuurwaarden hebben. Het grote voordeel van deze aanpak is dat in elk gebied die waarden kunnen worden beschermd (middels onder andere het aanlegvergunningstelsel) die er ook daadwerkelijk aanwezig zijn.

Binnen de bestemmingen "natuur- en bosgebied" en "agrarisch gebied met natuurwaarden" worden de volgende differentiaties onderscheiden:

- levensgemeenschappen van bossen;
- leefgebied struweelvogels;
- leefgebied dassen (niet als afzonderlijke differentiatie maar in combinatie met leefgebied struweelvogels);
- aardkundige waarden (niet als afzonderlijke differentiatie maar in combinatie met leefgebied struweelvogels);
- dal Leijgraaf/ Aa (niet als afzonderlijke differentiatie maar in combinatie met leefgebied struweelvogels).

Binnen de agrarische gebieden met landschappelijke waarden zijn de volgende differentiaties onderscheiden:

- leefgebied dassen;
- oude open akker;
- aardkundige waarden;
- dal Leijgraaf/ Aa.

Aanduiding kernrandzone

Een *kernrandzone* is een overgangszone tussen de bebouwde kom en het buitengebied met daarin relatief veel bebouwing op korte afstand van elkaar en met een ondergeschikte en/of afnemende agrarische functie. In de gemeente Boekel betreft het een zone rondom de kernen Boekel en Venhorst.

In deze zone worden meer mogelijkheden geboden ten aanzien van vrijkomende agrarische bedrijfslocaties (zie paragraaf 4.9.2).

Aanduiding doorgroeigebied glastuinbouw

Het bestemmingsplan beoogt de aanduiding 'mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw' uit het streekplan om te zetten in een paar concrete doorgroeigebieden. Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de meest wenselijke omvang van deze gebieden. Daartoe wordt, in overeenstemming met het streekplanbeleid, een begrenzingen- en inrichtingsplan opgesteld. De verwachting is dat dit document nog voorafgaand aan de vaststelling van het onderhavige bestemmingsplan kan worden afgerond. Indien dat het geval is worden de resultaten nog in dit bestemmingsplan meegenomen. Dan zal ook een definitieve begrenzing van de doorgroeigebieden op plankaart 1b worden weergegeven. De nu in het bestemmingsplan opgenomen doorgroeigebieden zijn identiek aan die uit het voorontwerp-bestemmingsplan en hebben slechts een indicatief karakter.

Plankaart 2: Detailbestemmingen

Op deze plankaart worden onder andere de bouwwerken (agrarische bedrijven, niet agrarische bedrijven, agrarisch-technische hulpbedrijven, woningen etc.), bijzondere doeleinden, secundaire infrastructuur en belemmeringen (leidingen, straalpad, geluidszones, etc.) en kleine landschapselementen (poelen, houtsingels, bosjes) bestemd of als aanduiding opgenomen.

Plankaart 3: Ontwikkelingen

Op deze plankaart zijn die ontwikkelingen aangegeven die ruimtelijke consequenties hebben voor het plangebied in de planperiode⁹. Deze plankaart bevat informatie over de gebieden waarbinnen de planperiode (mogelijk) natuur- en landschapsontwikkeling plaatsvindt. In Boekel betreft het allereerst de ecologische verbindingzones uit de Ecologische Hoofdstructuur. Daarnaast is het mogelijke toekomstige Peellandschapspark Voskuilenheuvel aangegeven. Het doorgroeigebied glastuinbouw ten noorden van Boekel is reeds hiervoor besproken, het gebied is nog in studie

Tenslotte zijn ook de bebouwingsclusters en bebouwingslinten op plankaart 3 weergegeven.

5.3. Gebiedsbestemmingen

Voor de gronden die binnen de GHS liggen (Natuur- en bosgebied en agrarisch gebied met natuurwaarden), zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- behoud, herstel en/of ontwikkeling van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, aardkundige en waterhuishoudkundige waarden met een zo sterk mogelijke ecologische en ruimtelijke samenhang;
- afstemmen van het agrarische grondgebruik op de natuurfunctie, met instandhouding van de continuïteit van de bestaande agrarische bedrijven;
- extensief recreatief medegebruik, voor zover de overige doeleinden hierdoor niet worden aangetast;
- handhaven en streven naar kwaliteitsverbetering van de bestaande dagrecreatieve voorzieningen, mits hierdoor de aanwezige natuur- en landschapswaarden niet onevenredig worden aangetast.

⁹. Uitgangspunt hierbij is geweest dat deze ontwikkelingen voldoende financieel onderbouwd dienen te zijn.

De algemene doeleinden van gronden binnen de AHS (agrarisch gebied met landschappelijke waarden en agrarisch gebied) zijn:

- versterking en ontwikkeling van de agrarische ruimtelijke structuur en een duurzame, agrarische bedrijfsuitoefening;
- behoud en herstel van ruimtelijke, landschappelijke en waterhuishoudkundige waarden;
- stimuleren van extensief recreatief medegebruik waar dit mogelijk is.

Hieronder wordt verder ingegaan op de verschillende gebiedsbestemmingen.

Natuur- en bosgebied

Voor de natuurgebieden geldt dat het beleid gericht is op behoud, herstel en/of ontwikkeling van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, aardkundige en waterhuishoudkundige waarden met een zo sterk mogelijk ecologische en ruimtelijke samenhang en op die waarden afgestemde bosbouw. Voor de invulling van de natuurwaarden mag worden verwezen naar de bijlagen.

Het gaat daarbij om de volgende gebieden:

1. het gebied ten zuiden van Boekel;
2. het gebied omgeving (noord-oosten) Huize Padua;
3. de Voskuilenheuvel;
4. het bosgebied in de omgeving van Rietven;
5. een aantal kleinere solitaire bosgebiedjes.

Agrarisch gebied natuurwaarden

In een aantal agrarische gebieden komen dusdanige natuurwaarden voor dat deze waarden middels een aanlegvergunningstelsel beschermd dienen te worden. Het beleid is gericht op behoud en waar mogelijk herstel en/of de ontwikkeling van de aanwezige natuurwaarden. Het betreft globaal de volgende gebieden (waar struweelvogels voorkomen):

1. het gebied in noordwesten en zuidwesten van de gemeente Boekel;
2. het gebied ten noordwesten van het Rietven;
3. het gebied in het noordoosten van de gemeente (langs de Midden-Peelweg).

Agrarisch gebied met landschappelijke waarden

Het buitengebied van Boekel heeft een aantal landschappelijk waardevolle agrarische gebieden. Soms vallen deze gebieden samen met de agrarische gebieden met natuurwaarden. In dat geval wordt aan deze gebieden de bestemming agrarisch gebied met natuurwaarden gegeven. Het beleid is erop gericht de aanwezige waarden zoveel mogelijk te behouden en waar mogelijk middels landschapsbouw te versterken. De agrarische gebieden met landschappelijke waarden zijn:

1. het gebied dat wordt omsloten door de Peelstraat (noorden), Gemertseweg (westen), Berkhoek (zuiden) en het boscomplex (oosten). Het betreft een oude open akker;
2. het gebied dat wordt begrensd door de gemeentegrens (noorden), Biesthoek en Elzen (westen), Elzen (zuiden) en Volkelseweg (oosten). Het betreft een oude open akker;
3. een gebied ten oosten van de weg Hoeve in het noorden van het plangebied (wijst);
4. het noordwesten van de gemeente Boekel (dal van de Leijgraaf en wijstgronden);

5. het gebied ten zuidoosten van de kern Boekel (ten noordoosten van de weg Arendnest). Hier komt wijst voor;
6. het zuidwesten van de gemeente Boekel (dal van de Aa);
7. het gebied ten westen van de kern Boekel (aardkundig waardevol);
8. het gebied langs de Aa en omgeving Rietvense Loop (leefgebied dassen).

Agrarisch gebied

In de agrarische gebieden met beperkte natuur- en landschappelijke waarden moet de landbouw zich optimaal kunnen ontwikkelen. Deze agrarische gebieden bevinden zich verspreid over de gemeente. Voor de intensieve veehouderij wordt verwezen naar de Integrale zoneringsskaart (zie plankaart 1a en paragraaf 5.4).

5.4. Integrale zonering intensieve veehouderij

Op de Integrale zoneringsskaart zijn de landbouwonwikkelings-, verwevings- en extensiveringengebieden voor de intensieve veehouderij aangewezen.

De *landbouwonwikkelingsgebieden* liggen ten noordoosten van Boekel en ten noorden en zuiden van de kern Venhorst. De delen die samenvallen met een dassenleefgebied of een struweelvogelgebied zijn getypeerd als landbouwonwikkelingsgebied primair, aandachtsgebied voor struweelvogels/dassen. Het gebied ter hoogte van de Waterdelweg valt ten dele samen met het mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw.

De *extensiveringengebieden* liggen om de kernen Boekel en Venhorst. Daarnaast zijn de bos- en natuurgebieden en Huize Padua als extensiveringengebied begrensd.

De overige gebieden zijn aangewezen als *verwevingsgebied*.

5.5. Detailbestemmingen

Naast de hiervoor genoemde gebiedsbestemmingen en de integrale zonering voor de intensieve veehouderij (plankaarten 1 en 1a) zijn op plankaart 2 de detailfuncties terug te vinden. Onder verwijzing naar artikel 3 van de voorschriften is voor deze detailbestemmingen bepaald dat door aanwijzing van een detailbestemming de onderliggende gebiedsbestemming komt te vervallen. De volgende detailbestemmingen zijn onderscheiden:

- agrarisch bouwblok;

De bestemming 'Agrarisch bouwblok' is aangegeven met een territoriaal begrensd bouwblok. Binnen het bouwblok bevindt zich alle bestaande bebouwing alsmede de niet bebouwde voorzieningen zoals tuin, erfverharding, kuilvoerplaten, erfbeplanting e.d.

Om misverstanden te voorkomen die mogelijk kunnen ontstaan tussen de bestemming "Agrarisch bouwblok" en het begrip "inrichting" uit de Wet milieubeheer dient de volgende toelichting: het bestemmingsvlak "Agrarisch bouwblok" is niet hetzelfde als de grens van de "inrichting" van de Wet milieubeheer. De Wet milieubeheer geeft de volgende definitie van inrichting: *elke door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht.*

Dit houdt in dat niet-bebouwde voorzieningen zoals bijvoorbeeld tuin en erfbeplanting conform het streekplan wel binnen het bestemmingsvlak dienen te worden opgenomen maar dat deze verder geen deel hoeven uit te maken van de “inrichting”. Voor het bepalen van de afstand tot het hindergevoelige objecten dient bij bestaande hindergevoelige bebouwing uit te worden gegaan van de bestaande “inrichting” maar bij nieuwe hindergevoelige bebouwing van de grens van het bestemmingsvlak “Agrarisch bouwblok”. Het komt dus voor dat bestemmingsvlakken “Agrarisch bouwblok” op zeer korte afstand liggen t.o.v. hindergevoelige bestemmingen maar dat de “inrichting” toch voldoende afstand heeft.

De bestaande glastuinbouwbedrijven zijn apart aangeduid met ‘gl’. Geen van de bedrijven heeft thans een oppervlakte aan glas dat groter is dan 3 ha. De bestaande intensieve veehouderijbedrijven zijn nader aangeduid met ‘iv’ en de bedrijven met teeltvormen in gesloten gebouwen zijn nader aangeduid met ‘gg’.

De bestemming ‘Agrarisch bouwblok’ is toegekend aan ca. 250 bestaande agrarische bedrijven, waarvan de meeste zijn gelegen binnen de bestemming ‘Agrarisch gebied’ (Ag).

Daar waar tevens andere functies binnen het bouwblok aanwezig zijn, zijn deze functie specifiek genoemd in de planvoorschriften.

Voor het leggen van de bestemming ‘Agrarisch bouwblok’ zijn voorstellen gedaan aan de betrokken agrariërs. Uitgangspunt was daarbij het bouwblok “op maat”. Op basis van de voorstellen heeft, daar waar het wenselijk was, nader overleg met de betrokkenen plaats gevonden. De aldus samengestelde agrarische bouwblokken zijn weergegeven op plankaart 2.

– agrarisch-technisch hulpbedrijf, agrarisch verwant bedrijf en paardenhouderij;

Deze bestemmingen zijn gegeven aan bestaande bedrijven en worden in de planvoorschriften specifiek genoemd.

De bedrijven liggen verspreid over het plangebied. Voor bepaling van de oppervlakte van het bestemmingsvlak is eerst gekeken naar:

- a. de bestaande oppervlakte aan bebouwing en voorzieningen,
- b. de oppervlakte die op basis van het vigerende bestemmingsplan is toegekend en
- c. bestemmingsvlakken waarvoor artikel 19 WRO is toegepast

Uitgangspunt is vervolgens geweest het merendeel van de bedrijven positief te bestemmen. Daar waar mogelijk en wenselijk is, is een uitbreidingsruimte tot maximaal 25% van het bestaande oppervlak toegestaan. De vraag of er al dan niet uitbreidingsruimte is toegekend, is met name afhankelijk van de vraag of de bestaande activiteiten legaal tot stand zijn gekomen en van de vraag of het betreffende bedrijf al dan niet in een bebouwingscluster of –lint gelegen is.

– niet-agrarische bedrijven;

De niet-agrarische bedrijven zijn opgenomen in de bestemming ‘Niet-agrarisch bedrijf’.

Bij de bepaling of er sprake is van een (niet-agrarisch) bedrijf is in eerste instantie gebruik gemaakt van het vigerende plan en de gemeentelijke kennis, bijvoorbeeld aan de hand van bestaande vergunningen of middels veldkennis. Uitsluitend de bestaande bedrijven (voor zover het bedrijfsmatige activiteiten betreft) zijn als zodanig bestemd.

De bestemming is op de plankaart aangegeven met een territoriaal afgebakend gebied. Bij zowel de bestemming, de begrenzing als de regeling zijn het vigerende plan, het beleid volgens het streekplan en de bestaande situatie (het actueel in gebruik zijnde perceel, soort bedrijf en aantal bedrijfswoningen) uitgangspunt geweest.

Afhankelijk van bedrijfscategorie en ligging, al of niet in bebouwingsconcentratie, zijn in meer of mindere mate beperkte directe uitbreidingsmogelijkheden (tot max. 15%) toegekend, steeds gerelateerd aan de bestaande bedrijfsbebouwing. De vraag of er al dan niet uitbreidingsruimte is toegekend, is tevens afhankelijk van de vraag of de bestaande activiteiten legaal tot stand zijn gekomen. De bedrijven zijn in de planvoorschriften specifiek genoemd.

– tuincentrum;

Deze bestemming is gegeven aan de gronden die in gebruik zijn bij Tuincentrum Boekel aan de Gemertseweg. De bestemming is op de plankaart aangegeven met een territoriaal afgebakend gebied. Vanwege de aard van de bestemming ligt de nadruk op het aanbieden ter verkoop van bloemen en planten alsmede het volledige assortiment aan tuinartikelen. Met deze detailhandelsactiviteiten onderscheidt het bedrijf zich van andere niet-agrarische bestemmingen. Er is in het plan voldoende bebouwingsruimte geboden voor de komende jaren.

– bedrijfsdoeleinden;

Aan de Zandhoek en de Bergstraat zijn een aantal bedrijven gevestigd in gebouwen die voorheen werden gebruikt als champignonkwekerij. De ruimtes functioneren als bedrijfsverzamelgebouw. De systematiek van de bestemming 'Niet-agrarisch bedrijf' gaat uit van één bedrijf per bestemmingsvlak en sluit daardoor niet aan op de situatie aan de Bergstraat en Zandhoek. Om deze reden is een aparte bestemming 'Bedrijfsdoeleinden' geïntroduceerd.

– maatschappelijke doeleinden;

Tot de aanbieders van geestelijke gezondheidszorg behoort de GGZ Oost Brabant. De GGZ Oost Brabant heeft het oostelijk deel van Noord-Brabant als verzorgingsgebied. Dit verzorgingsgebied is opgedeeld in vier subregio's: Land van Cuijk, Oss en omgeving, Uden/Veghel en Helmond en omgeving. Een centrale kliniek van de regio is gevestigd in Boekel. GGZ Oost Brabant Huize Padua te Boekel heeft uitsluitend een aanbod van specifieke functies. Om die reden richt de GGZ Huize Padua zich op alle subregio's van de GGZ Oost Brabant en fungeert daarmee als centrale kliniek.

Huize Padua heeft de volgende specifieke functies:

- langdurig intensief verblijf (LIV);
- behandeling/begeleiding van patiënten die een psychiatrische stoornis hebben en tevens matig begaafd zijn (MPP);
- behandeling/revalidatie van patiënten met een niet-aangeboren hersenletsel (NAH);
- beschut wonen;
- somatische zorg;
- activiteitenbegeleiding.

De bestemming is op de plankaart aangegeven met een territoriaal afgebakend gebied. Voorzover de gronden tevens groenvoorzieningen bevatten die onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur, zijn die gronden specifiek bestemd. Naast het terrein aan de oostzijde van de Daniël de Brouwerstraat zijn tevens een aantal dienstwoningen aan de westzijde van de Daniël de Brouwerstraat opgenomen binnen de bestemming 'Maatschappelijke doeleinden'.

De bestemming 'Maatschappelijke doeleinden' is ook gegeven aan het scoutinggebouw nabij de Mezenlaan.

- woonbos;

De systematiek van bestemmen berust op de vigerende regeling in het bestemmingsplan “Rekreatiegebied” van de gemeente Boekel. In dat bestemmingsplan is rondom de woning en bijgebouwen een bouwvlak aangegeven en is de rest van het perceel bestemd tot woonbos.

Deze systematiek is in het onderhavige bestemmingsplan overgenomen voor wat betreft het bouwvlak. Het overige deel van het perceel is niet gedetailleerd bestemd tot woonbos maar is geregeld in de hoofdbestemming ‘Natuur- en bosgebied’.

Deze wijze van bestemmen is ook toegepast voor de woningen aan het Rietven en op enige andere plaatsen binnen de gemeente.

- wonen;

In de bestemming ‘Wonen’ zijn de bestaande burgerwoningen (ca. 460 in getal) opgenomen.

De woningen (woonhuis met bijbehorend erf) zijn met een territoriaal getekend bouwblok op de kaart aangegeven, waarbij de bestaande situatie uitgangspunt is geweest.

- verblijfsrecreatie;

De gronden behorende tot Het Boekels Ven zijn positief bestemd tot verblijfsrecreatie. De regeling sluit nauw aan op het vigerende bestemmingsplan en is ook hierop gebaseerd. De uitbreiding van Het Boekels Ven is opgenomen in een wijzigingsbevoegdheid.

Aan de Millseweg is de minicamping D’n Hoenderhof gevestigd. Voor de vestiging is op 12 januari 1998 een verklaring van geen bezwaar afgegeven door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant. Het aantal standplaatsen is overeenkomstig met het begrip minicamping bepaald op 15.

- recreatieve doeleinden;

Als onderscheid van de verblijfsrecreatie is de bestemming ‘recreatieve doeleinden’ toegekend aan recreatievoorzieningen waarbij het overnachten niet aan de orde is. Het betreft terreinen die zijn ingericht en gebruikt voor hondensport, sportterrein en kleiduivenschietbaan. Ook de manege aan de Statenweg is een voorziening binnen deze bestemming.

- horeca en detailhandel;

Aan de bestaande horeca en detailhandel is een passende bestemming gegeven.

- motorcrossterrein;

Het bestaande motorcrossterrein is positief bestemd.

- verkeersdoeleinden;

De bestaande wegen zijn positief bestemd. Hieronder worden begrepen verharde wegen, onverharde wegen en fietspaden.

- landschapselementen;

Voorzover kleine perceeltjes solitair in het landschap liggen, zijn deze als landschapselement bestemd. Hieronder bevinden zich ook kleine solitaire perceeltjes die behoren tot de ecologische hoofdstructuur.

Rond de kleiduivenschietbaan zal voor de landschappelijke inpassing enige percelen worden ingeplant. Deze percelen sluiten aan op de percelen van de ecologische hoofdstructuur en is als zodanig een versterking van de landschappelijke waarden.

Voor initiatieven voor natuurontwikkeling aan Het Goor is in het plan ruimte geboden. De waarde van het gebied voor struweelvogels wordt hiermee versterkt.

- waterlopen;

De bestaande waterlopen zijn positief bestemd.

- nutsdoeleinden.

Als medebestemming zijn hier opgenomen:

- cultuurhistorisch waardevolle bebouwing;
- leidingen.

Bovengenoemde bestemmingen en medebestemmingen zijn nader uitgewerkt in de voorschriften.

5.6. Ontwikkelingen

Op plankaart 3 zijn de gebieden aangegeven waar in de planperiode (mogelijk) ontwikkelingen zijn te verwachten die voor het bestemmingsplan van belang zijn. In Boekel betreft het de ecologische verbindingzones uit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het gaat daarbij om de verbindingzone langs de Aa, de Leigraaf, Meerkensloop en Biesthoekseloop. Voor deze zones geldt dat indien de gronden op vrijwillige basis zijn aangekocht en als verbindingzone zijn ingericht, de (agrarische) bestemming gewijzigd kan worden in een natuurbestemming.

Daarnaast is het mogelijke toekomstige Peellandschapspark Voskuilenheuvel aangegeven. Ook voor dit gebied geldt dat als het op vrijwillige basis is aangekocht en ingericht, dat de (agrarische) bestemming gewijzigd kan worden in een natuurbestemming.

Tenslotte zijn ook de bebouwingsclusters en bebouwingslinten op plankaart 3 weergegeven. Een *bebouwingscluster* is een vlakvormige verzameling van gebouwen in het buitengebied. In de gemeente Boekel betreft het de omgeving van Huize Padua, daar waar de Wanroyseweg en de Statenweg elkaar kruisen en een locatie aan de Berkhoek.

Een *bebouwingslint* is een lijnvormige verzameling van gebouwen langs een weg in het buitengebied, doorgaans dubbelzijdig aanwezig, met geringe afstanden tussen de bouwkeuzen, veelal met een historisch gegroeide menging van kleinschalige buitengebied- en niet buitengebiedfuncties. Het gaat om delen aan de Zandhoek, delen aan de Broeder Hogardstraat/Arendnest, het noordelijk deel van de Runstraat en omgeving, het zuidelijke deel van de Volkelseweg met een stukje Molenstraat, een deel Elzen, het zuidelijke gedeelte van de weg Bovenstehuis en tenslotte een stukje aan de Statenweg nabij Venhorst.

In deze gebieden geldt het verruimde beleid ten aanzien van vrijkomende agrarische bedrijfslocaties (zie paragraaf 4.9.2).

Voor alle ontwikkelingen die op grond van dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, geldt dat het wettelijk verplicht onderzoek, zoals met betrekking tot de Flora- en Faunawet en

toetsing aan de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden, onderdeel is van de wijzigingsprocedure.

De provinciale nota Buitengebied in Ontwikkeling is voor de gemeente uitgewerkt in de Visie Buitengebied in Ontwikkeling. De visie is uitgewerkt in hoofdstuk 4.12.1.

6. Uitvoerbaarheid en handhaving van het plan

6.1. Inleiding

In artikel 9 van het Besluit op de ruimtelijke ordening is aangegeven dat bij het onderzoek in het kader van het bestemmingsplan van het begin af aandacht dient te worden besteed aan de uitvoerbaarheid. Dit betekent dat naast financieel-economische aspecten ook rekening moet worden gehouden met het maatschappelijke draagvlak. Deze twee aspecten kunnen niet los van elkaar worden gezien; een zorgvuldige onderbouwing van de financieel economische uitvoerbaarheid zal het maatschappelijk draagvlak sterk vergroten.

Nadat het plan eenmaal is vastgesteld zal er voldoende aandacht besteed dienen te worden aan de handhaving van de voorschriften van het plan. Het handhaven door een gemeente is zowel van belang voor de rechtszekerheid van de burger als de geloofwaardigheid van de gemeente. Ook bij de planvoorbereiding is het noodzakelijk om aandacht te besteden aan de handhaving. Zo moeten er in het plan geen regels worden opgenomen die niet te handhaven zijn.

Hieronder wordt ingegaan op de manier waarop de gemeente heeft geprobeerd de verschillende belangengroepen bij de voorbereiding van dit bestemmingsplan te betrekken (paragraaf 6.2). Daarna komen enkele financieel-economische aspecten van dit plan aan de orde (paragraaf 6.3). Dit hoofdstuk wordt tenslotte afgesloten met een paragraaf over de handhaving van dit bestemmingsplan (paragraaf 6.4).

6.2. Overleg maatschappelijke organisaties

Bij het opstellen van een bestemmingsplan buitengebied is een groot aantal belangen in het geding. Om deze belangen voldoende aandacht te geven is door de gemeente een klankbordgroep ingesteld. In deze klankbordgroep hadden de volgende instanties zitting:

- Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO);
- Bewoners buitengebied;
- Brabantse Milieufederatie;
- Waterschap Aa en Maas, district Beneden Aa;
- Brabants Landschap;
- Heemkundekring St. Achten op Boeckel;
- Kamer van Koophandel;
- Jeugdnatuurwacht.

In een aantal overlegondes zijn de meningen van de desbetreffende belangengroepen vernomen en - indien de gemeente hiermee instemde - in het plan verwerkt.

6.3. Financieel-economische uitvoerbaarheid

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan is zowel rekening gehouden met de actuele situatie als met toekomstige ontwikkelingen. Bij de bestemmingentoewijzing is uitgegaan van de *actuele situatie*. Zo hebben bijvoorbeeld de natuurgebieden de bestemming natuurgebied gekregen en zijn de agrarische gronden als zodanig bestemd. De actuele natuur- en landschappelijke waarden worden in dit plan beschermd.

Daarnaast is voor de ecologische verbindingzones (aangegeven in het provinciale begrenzingsplan), waarvan verwacht mag worden dat zij in de planperiode aangekocht zullen worden, een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Indien de gronden zijn verworven en als zodanig ingericht kan de agrarische bestemming via toepassing van een wijzigingsbevoegdheid worden omgezet in de bestemming natuurgebied.

Hoewel dit bestemmingsplan met de grootst mogelijke zorgvuldigheid is opgesteld, is het mogelijk dat bepaalde belanghebbenden menen schade ten gevolge van het plan te onderkennen. Hierbij moet onderscheid worden gemaakt tussen schade die al dan niet redelijkerwijs door de belanghebbende kan worden gedragen. In het geval dat er sprake is van een normaal maatschappelijk risico kan er geen beroep worden gedaan op planschaderegeling ex artikel 49 WRO. Indien een belanghebbende schade ondervindt die in redelijkheid niet ten laste mag komen van belanghebbende zal een vergoeding door de gemeente van de planschade moeten plaatsvinden.

6.4. Handhaving

Om de handhaving te verbeteren is door de Provincie Noord-Brabant de nota "Handhaving Bestemmingsplannen Buitengebied: Een Brabantse Aanpak (november 1995)" opgesteld. In deze nota wordt een methode beschreven voor het ontwikkelen van een bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak voor de handhaving van bestemmingsplannen buitengebied. Deze aanpak kent drie pijlers:

1. samenwerking tussen overheden en tussen overheden en private partijen;
2. het ontwikkelen van draagvlak voor beleid en voor uitvoering daarvan;
3. de afspraak tussen partijen, dat handhaafbare thema's ook daadwerkelijk gehandhaafd zullen worden en dat voor andere thema's partijen tot overeenstemming komen over de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid ervan.

In dit bestemmingsplan is op verschillende manieren rekening gehouden met de handhaafbaarheid.

Pijler 1: Samenwerking tussen overheden én overheden en private partijen

Bij de afstemming van bestemmingsplannen buitengebied van verschillende gemeenten dient zoveel mogelijk aangesloten te worden bij het regionale beleid. Voordelen van deze afstemming voor onder andere de handhaving zijn:

- de hoofdlijnen van beleid van de gemeenten worden zoveel mogelijk op elkaar afgestemd;
- het bestemmingsplaninstrumentarium wordt waar mogelijk door meer gemeenten op dezelfde wijze ingezet;
- ook ten aanzien van de uitvoering en handhaving van het beleid kan afstemming tussen de gemeenten plaatsvinden.

Daarnaast streeft de gemeente ernaar om een en ander zoveel mogelijk af te stemmen met andere organisaties.

Pijler 2: Draagvlak

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan is door regelmatig bestuurlijk overleg en het instellen van een klankbordgroep met vertegenwoordigers van verschillende belangengroepen gestreefd naar consensus over het te voeren beleid.

Pijler 3: Afspraken tussen de partijen

In dit bestemmingsplan is ten aanzien van deze derde pijler onder andere rekening gehouden met:

- rechtszekerheidsaspecten versus flexibiliteitsaspecten;
- de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het beleid;
- de (technische) handhaafbaarheid van de regels;
- de gemeentelijke handhavingsmogelijkheden;
- de nazorg.

Op deze aspecten wordt hieronder kort ingegaan.

In verband met de rechtszekerheid legt dit bestemmingsplan in eerste instantie de bestaande toestand juridisch vast. Om toekomstige ontwikkelingen voldoende flexibel te kunnen benaderen is het mogelijk om geaccordeerde wijzigingen in dit bestemmingsplan op te nemen. Hierbij dienen de gemeentelijke beleidsdoelstellingen, zoals in hoofdstuk 4 geformuleerd, als toetsingskader.

Bij het formuleren van dit gemeentelijke beleid is aangesloten bij de meest recente inzichten ten aanzien van uitvoering en handhaving van beleid.

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan is ruim aandacht besteed aan de (technische) handhaafbaarheid van regels die bijvoorbeeld de natuur- en landschapswaarden moeten beschermen. Daarbij is zoveel mogelijk gestreefd naar een selectief gebruik van het aanlegvergunningstelsel.

De gemeente speelt bij de handhaving een belangrijke rol. De kwaliteit van het buitengebied wordt echter niet alleen beschermd door het bestemmingsplan, maar ook door diverse andere regels. Die regels zijn niet altijd van de gemeente afkomstig, maar van bijvoorbeeld rijk, provincie en waterschap. Ook de handhaving van die regels ligt niet altijd in handen van de gemeente. Door het opzetten en uitvoeren van een integraal handhavingsplan (waar de handhaving van dit bestemmingsplan onderdeel van uitmaakt) wordt hier vorm aan gegeven. Bij de totstandkoming en uitvoering van het handhavingsplan vindt afstemming plaats met andere handhavende instanties (middels het Servicepunt Handhaving Regio Brabant-Noord) en tussen gemeentelijke taakvelden (met name Ruimtelijke Ordening, Milieu en Bouwtoezicht met betrekking tot beleidsvorming, vergunningverlening, handhaving en monitoring).

Om vast te stellen of het bestemmingsplan ook in de toekomst blijft voldoen aan de gestelde eisen speelt nazorg een belangrijke rol. Periodieke toetsing van het bestemmingsplan aan nieuwe ontwikkelingen is daarbij noodzakelijk. De gemeente Boekel streeft ernaar het bestemmingsplan periodiek te onderwerpen aan een dergelijke functioneringstoets.

7. Vooroverleg, inspraak en vaststelling plan

7.1. Overleg

Vooruitlopend op het overleg conform artikel 10 Besluit op de ruimtelijke ordening 1985 is door het Waterschap Aa en Maas een reactie opgesteld. De opmerkingen uit het planspecifiek advies zijn in het plan verwerkt. De reactie is als bijlage aan het bestemmingsplan toegevoegd.

7.2. Vooroverleg ex artikel 10 Besluit op de ruimtelijke ordening 1985

7.2.1. Provinciale planologische commissie (reactie 19 juli 2005)

In deze reactie worden de volgende punten naar voren gebracht.

1. Er worden waarderende woorden gewijd aan het in procedure brengen van het onderhavige plan en er wordt geconstateerd dat het plan over het algemeen een goede vertaling geeft van het provinciale beleid en het rijksbeleid. Tevens wordt geconstateerd dat het plan over het algemeen een goede vertaling vormt voor de bestaande waarden en functies en voor de gewenste ontwikkelingen in het gemeentelijk buitengebied. Wel wordt geconstateerd dat er nog veel opmerkingen door de provinciale directie zijn gemaakt die met een goed en constructief overleg vooraf wellicht voorkomen hadden kunnen worden.
2. Verwacht wordt dat de gemeente inzicht geeft in alle planologisch relevante functieveranderingen (zoals bestemmingswijzigingen, wijzigingen in toegestane bebouwing e.d.) in het plangebied die niet in eerdere WRO-procedures (met provinciale toetsing) zijn goedgekeurd, maar die wel in dit plan zijn opgenomen; een retrospectieve toets voor alle bebouwing en functies die tot deze categorie behoren is daarvoor noodzakelijk (Cat. I). Daarbij moet ook rekening worden gehouden met al vergunde maar nog niet geëffectueerde rechten (Cat. II).
3. Er wordt vanuit gegaan dat in het bestemmingsplan de resultaten van alle in de afgelopen tijd goedgekeurde artikel 19-procedures, wijzigingsplannen (Artikel 11 WRO) en dergelijke worden verwerkt.
4. De hoofdzoneringen AHS en GHS van het streekplan zijn over het algemeen goed uitgewerkt op de plankaarten, maar op detailniveau worden nog wel enkele aanpassingen wenselijk geacht (Categorie II). Vervolgens worden de volgende voorbeelden genoemd waar aanpassing aan de orde is:
 - a. tussen de Rietvensche Loop en de Schepersdijk is een perceeltje op plankaart 1A aangegeven als secundair landbouwonwikkelingsgebied (vanwege status in het streekplan als AHS-landschap, subzone dassenleefgebied), maar op plankaart 1, cq 1B niet als "agrarisch gebied met landschappelijke waarden" cq "leefgebied dassen". Geadviseerd wordt deze inconsequentie op te heffen. Overigens is in het vastgestelde reconstructieplan het fenomeen van secundair landbouwonwikkelingsgebied ter plaatse van dassenleefgebied en struweelvogelgebied niet meer opgenomen en zal de specifieke regelgeving ten aanzien van deze gebieden moeten worden aangepast aan het vastgestelde reconstructieplan;
 - b. in het streekplan is een groter gebied aan de noordzijde van de Erpseweg aangeduid als AHS-Landschap, subzone waterpotentiegebied dan in het voorontwerp-

- bestemmingsplan is bestemd als “agrarisch gebied met landschappelijke waarden”. Verzocht wordt deze keuze nader te motiveren;
- c. sommige bestaande (veelal kleinere) bospercelen zijn bestemd als “landschapselement” en andere als “bos- en natuurgebied”, terwijl ze in beide gevallen deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur cq de GHS-Natuur (conform het “Natuurgebiedsplan Noord-Brabant” cq de gedetailleerde onderliggende kaarten met betrekking tot de begrenzing van de GHS-Natuur, subzone overig bos- en natuurgebied). Verzocht wordt om hier nog eens goed naar te kijken teneinde eenduidigheid in bestemming(sregeling) te bevorderen;
 - d. op het agrarisch bouwperceel aan de Vosde 5 (champignonkwekerij) is in tegenpraak met de door GS verleende verklaring van geen bezwaar (zaaknr. 792923 van 19 september 2002) het resterende deel van het erfbos (deel uitmakend van de ecologische hoofdstructuur) niet bestemd als “natuur- en bosgebied”.
5. Geadviseerd wordt om voor de onderdelen die rechtstreeks doorwerken het bestemmingsplan volledig in overeenstemming te brengen met het vastgestelde Reconstructieplan Peel en Maas (vaststelling door Provinciale Staten heeft plaatsgevonden op 22 april 2005) (Cat.I). Vervolgens worden de volgende aandachtspunten benoemd:
- a. Gedeputeerde Staten kunnen bij de beoordeling van bestemmingsplannen zelf bepalen, bijvoorbeeld na een verzoek daartoe van de gemeente bij de indiening van het door de gemeenteraad vastgestelde plan, dat wijzigingsplannen niet haar goedkeuring behoeven mits er niet van zienswijzen tegen het wijzigingsplan is gebleken. GS hebben aangegeven van deze bevoegdheid gebruik te zullen maken indien het bouwblok voor een intensieve veehouderij niet groter wordt dan 1,5 hectare (verwevingsgebied), respectievelijk 2,5 hectare (landbouwontwikkelingsgebied). In de bestemmingsplanvoorschriften (bijvoorbeeld in artikel 6.5.1, 7.5.1 en 8.5.1) kan op het gebruik maken van deze GS-bevoegdheid niet vooruit gelopen worden. Dit geldt ook voor vergroting van bouwblokken behorende bij grondgebonden agrarische bedrijven;
 - b. bouwrechten van intensieve veehouderijen gelegen in extensiveringsgebieden of op een niet-duurzame locatie in verwevingsgebieden en waarbij geen sprake is van aantoonbaar concrete initiatieven komen in het plangebied te vervallen. In die gevallen wordt ter bepaling van de bouwrechten een strakke lijn om de bebouwing van de bestaande intensieve veehouderij getrokken (“nauw begrensd bouwblok”). Men heeft de indruk dat niet in alle daarvoor in aanmerking komende gevallen volgens deze werkwijze is gehandeld;
 - c. in de voorschriften is niet de mogelijkheid opgenomen voor nieuwvestiging van een intensieve veehouderij op basis van een door GS geaccordeerd “Ontwikkelingsplan” voor een landbouwontwikkelingsgebied dat voldoet aan de in het reconstructieplan geformuleerde randvoorwaarden (o.a. aandacht voor beeldkwaliteit). Geadviseerd wordt een dergelijke wijzigingsmogelijkheid op te nemen. Verder mag ten aanzien van het op te heffen bouwblok niet de eis te worden gesteld dat het is gelegen in het reconstructiegebied Peel en Maas;
 - d. de wijzigingsmogelijkheid naar de bestemming agrarisch bouwblok ten behoeve van nieuwvestiging intensieve veehouderij (artikel 7.5.2. en 8.5.3.) dient verder op onderdelen herzien te worden: o.a. mogelijkheid om nieuwe bouwblokken in de vorm van een gekoppeld bouwblok toe te kennen dient te vervallen (sub k.); lid 7.5.2. sub a, tweede gedachtenstreepje dient te vervallen en naar aanleiding van het vastgestelde

reconstructieplan anders te worden geredigeerd; aan sub b dient te worden toegevoegd het opheffen van een bouwblok bestemd voor intensieve veehouderij waarbij sprake is van een niet-duurzame locatie in het verwevingsgebied.

6. Geadviseerd wordt om bij het bepalen van de omvang van de agrarische bouwblokken (met uitzondering van de situatie die in het voorgaande is vermeld ten aanzien van nauw begrensde bouwblokken bij intensieve veehouderijen) zoveel als mogelijk uit te gaan van het "bouwblok op maat" (dus rekening houden met een uitbreiding van ca. 15% ten opzichte van een "nauw begrensd" bouwblok) en daarnaast rekening te houden met de in het streekplan en reconstructieplan opgenomen maximale maatvoering voor bepaalde agrarische sectoren cq gebieden.

De indruk bestaat dat een aantal bouwblokken aanzienlijk ruimer is dan volgens dit "op maat"-principe; er wordt op aangedrongen in deze gevallen de grotere omvang van het bouwblok nader te motiveren (Cat. II).

7. Het agrarisch bouwblok "op maat" dient zodanig te worden begrensd dat alle bestaande bebouwing en voorzieningen, waaronder sleufsilo's en mestbassins, binnen het bouwblok worden gesitueerd. Daarop is onder meer ook de maximale maatvoering van bouwblokken gebaseerd. Er wordt dan ook niet ingestemd in met regelingen die het mogelijk maken om sleufsilo's (artikel 8.2.6.) of foliemestbassins (artikel 8.4.1.) buiten het bouwblok te realiseren; in voorkomende gevallen is een vergroting van het bouwblok, middels wijzigingsbevoegdheid, noodzakelijk. Er wordt dan ook niet ingestemd met een regeling die via vrijstelling het oprichten mogelijk maakt in het agrarisch gebied van schuilgelegenheden voor dieren die hobbymatig worden gehouden (artikel 7.2.6., 8.2.6.). Een dergelijke mogelijkheid achten wij onder voorwaarden alleen toelaatbaar binnen bebouwingsconcentraties (clusters, linten, kernrandzones). Een verdere verspreiding van bebouwing/verstening van het buitengebied ten behoeve van hobbymatig gehouden dieren vinden wij strijdig met de uitgangspunten van het streekplan (Cat. I);
8. Geconstateerd wordt dat het in het streekplan aan de noordzijde van Boekel aangeduide "mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw" in het voorontwerp-bestemmingsplan is uitgewerkt door op plankaart 3 "ontwikkelingen" een drietal "doorgroeigebieden glastuinbouw" concreet te begrenzen, waarvan 1 middels een wijzigingsbevoegdheid. Conform het streekplan kan een "mogelijk doorgroeigebied" alleen de status van "doorgroeigebied" krijgen op grond van een door de gemeente in overleg met belanghebbende partijen op te stellen duurzaam en strak begrensd bestemmings-en inrichtingsplan. In zo'n plan dienen de mogelijkheden tot voortzetting of uitbreiding van de bestaande -positief bestemde- glastuinbouwbedrijven beschreven te worden in relatie tot de in het gebied aanwezige waarden en belangen van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige, milieuhygiënische of recreatieve aard, alsmede de wijze waarop het gebied wordt ingericht en synergievoordelen kunnen worden behaald. De voorliggende bestemmingsregeling voldoet hier niet aan. Wij adviseren een doorgroeigebied glastuinbouw alleen op grond van een plan dat aan deze voorwaarden voldoet te begrenzen en middels een adequaat voorschriftenregime te regelen conform hetgeen in het streekplan (met inbegrip van de partiële herziening) is opgenomen (Cat. I). Daarbij wordt bovendien geadviseerd de voorgestelde begrenzing van de doorgroeigebieden nog eens kritisch te bezien.
9. Verwezen wordt naar het restrictieve beleid dat de provincie voert ten aanzien van de vestiging en uitbreidingsmogelijkheden van niet aan het buitengebied gebonden bedrijvigheid. Aangegeven wordt dat de provincie pas een goede afweging kan maken van de haalbaarheid van eventuele saneringsacties of de in het voorontwerp-plan geboden uitbreidingsmo-

gelijkheden nadat de gemeente, mede gelet op artikel 9 van het Besluit op de ruimtelijke ordening, met betrekking tot alle in de artikelen 10 t/m 15 bedoelde (niet-agrarische) bedrijven inzicht heeft gegeven in de ontstaansgeschiedenis, de vigerende planologische regeling waarvoor provinciale goedkeuring is verleend (begrenzing bestemmingsvlak) dan wel een motivering in het plan waaruit blijkt hoe het bestemmingsvlak tot stand is gekomen, de oppervlakte ter plaatse aanwezige (legale) bebouwing en het huidige aantal bedrijfswoningen (Cat II).

10. Met betrekking tot nieuwe bedrijfswoningen wordt opgemerkt dat deze op basis van het streekplanbeleid alleen zijn toegestaan voor aan het buitengebied gebonden bedrijven en wanneer dat noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering (Cat II).
11. Er wordt geadviseerd, met name voor de duidelijkheid en handhaafbaarheid van de juridische regeling, om per bedrijf in de voorschriften een staat met de (vigerende) bestaande oppervlakte aan bedrijfsbebouwing op te nemen en daarnaast de toegestane maximale oppervlakte aan bedrijfsbebouwing, met inachtneming van de in het streekplan opgenomen maximaal toegestane uitbreidingsruimte per bedrijfscategorie (Cat II).
12. In artikel 13.3.3 is de mogelijkheid tot functiewijziging van een niet-agrarisch bedrijf onder meer gekoppeld aan een Staat van bedrijven en de daarin genoemde categorieën. In deze Staat worden bedrijven aangehaald die weliswaar een lagere milieucategorie kennen maar qua aard en functie niet thuishoren in het buitengebied, bijvoorbeeld detailhandel en onderwijsinstellingen. Geadviseerd wordt deze vrijstellingsmogelijkheid te beperken tot aanvaardbare functies (Cat. I).
13. Binnen het bestemmingsvlak dat behoort bij Boekels Ven mag 1 bedrijfswoning worden opgericht (artikel 19.2.7.). Men heeft, mede na vergelijking met het vigerende bestemmingsplan "recreatiegebied", echter de indruk dat dit een tweede bedrijfswoning betreft en dat de in voornoemd bestemmingsplan nog aanwezige bedrijfswoning aan de Peelstraat nu niet meer als bedrijfswoning maar als "wonen" is bestemd. Deze regeling wordt niet gewenst geacht (Cat. I).
14. Binnen de bestemming "recreatieve doeleinden" zijn een 6-tal recreatieve voorzieningen geregeld. Men vindt dat niet duidelijk is of ten opzichte van de bestaande (alleen voor De Donk in de toelichting vermelde) oppervlakte aan bebouwing een (aanzienlijke) uitbreiding wordt toegestaan, overigens zonder dit nader te motiveren. Ook bij deze recreatieve voorzieningen wordt aangedrongen op een retrospectieve toets waarbij voor elke voorziening wordt aangegeven wat de vigerende planologische regeling toestaat (o.a. oppervlakte bestemming en bebouwing) en waarbij bij afwijking hiervan gemotiveerd wordt waarom voor de nieuwe regeling wordt gekozen (Cat. II).
15. Geadviseerd wordt, met name voor de duidelijkheid en handhaafbaarheid van de juridische regeling, om per onder punt 14 bedoelde recreatieve voorziening in de voorschriften een staat met de (vigerende) bestaande oppervlakte aan bebouwing op te nemen en daarnaast de toegestane maximale oppervlakte aan bebouwing (Cat. II).
16. Binnen diverse bestemmingen, onder andere in de GHS, bestaat de mogelijkheid middels een vrijstelling bebouwing op te richten voor openbare nutsvoorzieningen. Aantasting van de GHS is volgens het streekplan echter pas mogelijk in bijzondere situaties en als alternatieven ontbreken. Geadviseerd wordt om in plaats van een vrijstellingsbevoegdheid te werken met een wijzigingsbevoegdheid. Deze opmerking geldt ook voor de in artikel 6.2.7 opgenomen vrijstellingsmogelijkheid voor de plaatsing van windmolens in agrarisch gebied met natuurwaarden.

17. De in artikel 6.2.7 bedoelde plaatsing van windmolens met een (mast)hoogte tot 100 meter in agrarisch gebied met natuurwaarden is niet toegestaan op grond van het provinciaal beleid (Cat I).
18. Met toevoeging van een uitgebreide motivering wordt geadviseerd de bestemming 'motorcrossterrein' niet verder in procedure te brengen (Cat. I). De PPC heeft aan de provincie het verzoek gedaan om in overleg met de gemeente Boekel en omliggende gemeenten actief te zoeken naar een oplossing waardoor een verdere aantasting van de natuurwaarden wordt voorkomen en de motorcrossers toch hun sport kunnen beoefenen.
19. De regeling met betrekking tot de inhoud van woningen (artikel 9 t/m 22; zowel bedrijfs- als burgerwoningen mogen tot maximaal 1000 m³ vergroot worden) is in strijd met de daarvoor in het streekplan opgenomen maatvoering. Een in alle gevallen toegestane oppervlakte aan vrijstaande bijgebouwen van 125 m² vinden wij te ruim en een (verdere) ongewenste versterking van het buitengebied in de hand werken (Cat. I).
20. In de regeling 'vrijstelling mantelzorg' wordt bij een gebruik als afhankelijke woonruimte van bijgebouwen een oppervlakte van maximaal 80 m² aanvaardbaar geacht (Cat. I).
21. De in artikel 18.2.9 opgenomen vrijstelling om voor het houden van vee met een hobbymatig karakter 50 m² aan vrijstaande bijgebouwen extra te mogen bouwen wordt ongewenst geacht (Cat. I).
22. De in de artikelen 9.4.2, 10.4.2, 18.2.8 enz. opgenomen regeling voor vergroting van vrijstaande bijgebouwen bij sloop van een overmaat aan bebouwing vindt men ook te ruim; met name het toestaan van vrijstaande bijgebouwen met een oppervlakte van 65% van de oppervlakte van de geamoveerde gebouwen wordt niet onderschreven. Ook de in deze artikelen opgenomen mogelijkheid om de inhoud van een woning met 10 % van de aanwezige overmaat te vergroten wanneer het in de bestemming 'wonen' aangegeven maximum al overschreden wordt, wordt niet aanvaardbaar geacht (Cat. I).
23. Artikel 17.2.5 en 18.2.6 bieden de mogelijkheid om vrijstelling te verlenen voor herbouw van woningen op een andere locatie, waarbij voorwaarde is dat dit plaatsvindt op het desbetreffende perceel. Het streekplanbeleid biedt slechts ruimte voor herbouw op de bestaande fundamenteen, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden. Genoemde artikelen geven deze bijzondere omstandigheden niet aan (Cat. II).
24. Artikel 9.4.3., 9.4.4., 9.4.5., 9.4.6. In de toetsingscriteria bij deze wijzigingsbevoegdheden ontbreekt het (streekplan-)criterium dat deze bevoegdheden alleen kunnen worden toegepast buiten de locaties waar sloop van bedrijfsbebouwing heeft plaatsgevonden met gebruikmaking van de regeling 'ruimte-voor-ruimte'.
25. In de criteria (sub a.) onder de wijzigingsbevoegdheden in de artikelen 11.4.2., 12.4.2., 13.4.2. en 14.4.1 wordt aangehaald dat 'de wijziging uitsluitend is gericht op de verbouw van...'. Uiteraard zal deze wijzigingsbevoegdheid ook betrekking (moeten) hebben op het erf en de overige voorzieningen t.b.v. wonen. Wellicht kan ter verduidelijking in de redactie onder a. worden verwezen naar criterium k.
26. In de artikelen 10 t/m 12 is onder de doeleinden van de bestemming het gebruik van bestaande bouwwerken voor stalling van caravans en/of kampeerauto's opgenomen. Aan het gebruik van de opstallen voor deze doeleinden is in het plan geen maximale maatvoering opgenomen. Bovendien ontstaat door deze regeling een bouwtitel voor genoemde stalling. Voor een adequate handhaving kan de regeling leiden tot ongewenste en wellicht onbedoelde gevolgen. Het streekplanbeleid is erop gericht om niet-agrarische en niet aan het buitengebied gebonden activiteiten uit het buitengebied te weren.

27. De gemeente Boekel kent geen vermeldingen op de Archeologische Kaart Monumenten van de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek. Een deel van het plangebied heeft wel een middelhoge tot hoge archeologische verwachtingswaarde. Met uitzondering van het doorgroeigebied 'Glastuinbouw' gelegen tussen de Molenstraat en Bovenstehuis, hebben de op plankaart 3 aangegeven ontwikkelingsgebieden een lage archeologische verwachtingswaarde. Alleen voor het eerder genoemde gebied tussen de Molenstraat en Bovenstehuis dient voorafgaand aan de verdere planvorming een archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd.
28. In artikel 8.5.2. en artikel 30.3 is een regeling voor de archeologie opgenomen. Op basis van de huidige tekst is de verplichting tot een onderzoek niet afdoende geregeld. Wij adviseren in de wijzigingsbevoegdheid expliciet aan te geven dat voor gebieden met een (middel)hoge archeologische verwachtingswaarde voorafgaand aan de verdere planvorming een archeologisch onderzoek wordt uitgevoerd, de resultaten van het onderzoek vervolgens voor te leggen aan de provincie en deze te betrekken in de nadere afweging (Cat.II).
29. In het bestemmingsplan zijn de oude akkers opgenomen, als 'Agrarisch gebied met landschappelijke waarden' met specifiek de aanduiding 'open akker'. De akker ten zuiden van Boekel is ook op de nieuwe Cultuurhistorische Waardenkaart opgenomen. Wij zijn van mening dat deze zuidelijke akker echter een groter gebied bestrijkt dan op de plankaart is aangegeven. Deze akker loopt door tot aan de kern van Boekel. Wij adviseren de gemeente het vlak 'Agrarisch gebied met landschappelijke waarden' voor deze akker te vergroten en aan te laten sluiten bij de kern (Cat. II).
30. De gemeente heeft in het bestemmingsplan de gemeentelijke en de rijksmonumenten opgenomen. Op de Cultuurhistorische Waardenkaart staan meer panden met cultuurhistorische waarden. Voor deze panden is geen regeling opgenomen. Wij vragen de gemeente bij wijzigingen voor deze gebouwen een overwegingsmoment in de besluitvorming op te nemen (Cat. III).
31. In de plantoelichting is het beleid van het waterschap Aa en Maas geschetst. Uit de plantoelichting blijkt echter niet of er in het kader van de "watertoets" over het plan overleg en afstemming heeft plaatsgevonden met de desbetreffende waterbeheerders. Wij adviseren u de resultaten van dit overleg in de plantoelichting op te nemen en waar nodig op plankaart en in voorschriften te vertalen (Cat. II).
32. Uit akoestisch onderzoek blijkt dat voor bebouwing langs een aantal wegen hogere grenswaarden verkeerslawai moeten worden vastgesteld. Deze hogere grenswaarde-procedure dient te zijn afgerond voor de vaststelling van het bestemmingsplan (Cat.II).
33. Er wordt grote waarde gehecht aan een goede handhavingstructuur en een adequaat controlesysteem wordt essentieel geacht voor het welslagen van het handhavingsbeleid. Tevens wordt geadviseerd alle benodigde actuele gegevens (onder andere huidige omvang van bebouwing) vast te leggen (Cat. II).
34. Voorts wordt verzocht om meer concreet aan te geven hoe het handhavingsbeleid in de komende planperiode ter hand zal worden genomen, waarbij ook gedacht wordt aan de personele, organisatorische en financiële consequenties die aan een dergelijk voornemen zijn verbonden.
35. Het vorenstaande dient, voor zover van toepassing, te worden verwerkt op de plankaarten en in de voorschriften. Men is van mening dat de juridische regeling (voorschriften en plankaarten) ook op enkele andere onderdelen nog verbetering danwel verduidelijking behoeft. Zonder daarmee compleet te willen zijn wordt in het onderstaande een aantal opmerkingen ten aanzien van deze regeling gegeven (Cat. II, tenzij anders aangegeven). Er wordt op

aangedrongen het plan op onvolkomenheden in de regeling goed door te lopen. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat het opnemen van een adequate juridische regeling tot de verantwoordelijkheid van de gemeente blijft behoren. Het gaat om de volgende opmerkingen:

- a. het zou de duidelijkheid van het plan ten goede komen indien in de respectievelijke wijzigingsbevoegdheden aangegeven wordt welke bestemmingen, en daarmee ook voorschriften, van toepassing zijn na de wijziging. Dit klemmt temeer nu in het plan geen overzichtstabel/schema is opgenomen in dit verband. Ook in de legenda kan een verwijzing worden opgenomen naar de relevante artikelen (Cat. III);
- b. artikel 1, lid 1.6: als een afhankelijke woonruimte ten behoeve van mantelzorg wordt enkel een vrijstaand bijgebouw genoemd. Geadviseerd wordt vrijstaand tussen haakjes te plaatsen waardoor mantelzorg ook kan plaatsvinden in de bestaande woning met aanbouw;
- c. artikel 1, lid 1.11: bij agrarisch verwante bedrijven gaat het bij onderwijsinstellingen alleen om praktijkonderwijs;
- d. artikel 1: de begrippen 1.17 (bebouwingslint) en 1.54 (kernrandzone) zijn nog niet afgestemd op de begrippen in het streekplan na de partiële herziening van december 2004. Bovendien ontbreekt het begrip 'bouwblok';
- e. artikel 1: de begrippen 1.35, 1.45 en 1.80 komen niet (meer) geheel overeen met de begrippen in het inmiddels vastgesteld reconstructieplan 'Peel en Maas'. Voor wat betreft het begrip 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de afwegingskaders in dit verband is de 'Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij' onder bijlage 5 opgenomen in het reconstructieplan Peel en Maas en maakt daarmee direct onderdeel uit van het reconstructieplan. Deze handleiding moet nog een plaats krijgen in het bestemmingsplan;
- f. artikel 1: in het reconstructieplan Peel en Maas staat dat nertsenhoudertijen worden gerekend tot de intensieve veehouderijen. Dit heeft onder meer te maken met het verplaatsen van deze bedrijven uit de extensiveringsgebieden. Indien deze situatie zich voordoet wordt geadviseerd de begrippen 1.50 en 1.69 in relatie tot de voorschriften hierop na te lopen;
- g. artikel 1, lid 1.72: wellicht abusievelijk staat hier 'noodzaak' in plaats van 'omschakeling';
- h. artikel 1: 1.84: de adviescommissie recreatie en toerisme betreft niet een 'provinciale' adviescommissie;
- i. artikel 1: tot slot wordt geadviseerd in de begripsbepaling op te nemen wat onder 'bedrijfsmatige exploitatie' moet worden verstaan (artikel 19 verblijfsrecreatie);
- j. artikel 4.1: in dit artikel zijn bepalingen opgenomen omtrent bouwwerken met een van het plan afwijkende maatvoering. De bepaling dat deze worden geacht te voldoen aan de voorschriften van het plan, is onbepaald. De toegevoegde waarde ten opzichte van artikel 34 is onduidelijk en lijkt bovendien tegenstrijdig met de hierin opgenomen bepalingen. Op grond van artikel 4.1.2 is vervanging toegestaan terwijl het overgangsrecht uitgaat van gedeeltelijke vernieuwing/verandering;
- k. artikel 8.5.1. sub j. Onduidelijk is welke totale oppervlakte aan teeltondersteunende kas- sen deze bepaling mogelijk maakt op Arendnest 2. Meer dan 5000 m² is echter in strijd met de beleidsnota teeltondersteunende voorzieningen;

- l. artikel 6.5.1.subi, 7.5.1.sub j, 8.5.1.sub k. Voor de zinsnede “..toegestaan ten behoeve van het voldoen aan de wettelijke vereisten met betrekking tot het dierenwelzijn” dient het woord “uitsluitend” te worden toegevoegd;
- m. artikel 6.4.3., 6.5.1., 7.4.3., 7.5.1., 8.4.3., 8.5.1., 9.4., 10.4., 11.4., enz. Belemmeringen voor de realisatie van een ecologische verbindingszone kunnen zich voordoen binnen 25 meter van de insteek van de watergang in plaats van de in de voorschriften genoemde 10 meter, aangezien er naar gestreefd wordt ecologische verbindingszones een gemiddelde breedte van 25 meter te geven;
- n. artikel 8.5.3. sub a. het woord primair is niet op plankaart 1A aangegeven;
- o. artikel 9.2.3. Het is onduidelijk wat in het schema verstaan wordt ‘bestaande oppervlakte’ mede in relatie tot de bestemming(doeleinden). Nevenactiviteiten in de zin van de begripsomschrijving betreffen (ook) niet-agrarische activiteiten die volgens het streekplan niet altijd zijn toegestaan;
- p. artikel 9.2.7. Er is onder a. geen maximum gesteld aan (hoge/permanente) teeltondersteunende voorzieningen;
- q. een oppervlakte van maximaal 30% van de aanwezige bedrijfsgebouwen tot een maximum van 400 m² voor be- en verwerking is te ruim als het gaat om een ondergeschikte functie. Verder is het gebruik van bebouwing voor stallen van caravans en/of kampeerauto’s niet gelimiteerd zodat geen sprake (meer) hoeft te zijn van ondergeschiktheid. In de provinciale beleidsnota ‘Buitengebied in ontwikkeling’, wordt een maximum van 1.000 m² gehanteerd. Verder wordt een relatie gemist tussen nieuw op te richten bebouwing en bebouwing die (met vrijstelling) wordt gebruikt voor andere doeleinden. Een en ander kan bijvoorbeeld leiden tot nieuwe, niet aanvaardbare, functies in het buitengebied en verdere bebouwing hiervoor;
- r. artikel 9.4.5. sub k. Het is onduidelijk wat moet worden verstaan onder ‘kleinschalig verblijfsrecreatief medegebruik’ en ‘kleinschalig dagrecreatief medegebruik’;
- s. artikel 9.4.5. sub k. Wij adviseren om de beperkte oppervlakte van de rijhal te bepalen op maximaal 1000 m²;
- t. artikel 11.3.3. De term agrarisch onderwijs dient vervangen te worden door agrarisch praktijkonderwijs;
- u. artikel 16. Gemist wordt een regeling met betrekking tot de gerealiseerde starterswoningen in de kapel bij Huize Padua;
- v. artikel 16.4.1. Op plankaart 2 ontbreekt de aanduiding ‘groenelement’;
- w. artikel 17.2.6. en 18.2.7. Volgens het streekplan is een vergroting van de inhoudsmaat van een woning mogelijk indien dat gepaard gaat met een verhoging van de beeldkwaliteit. Deze mogelijkheid is ook als zodanig in het bestemmingsplan overgenomen. Wellicht komt het de duidelijkheid ten goede indien in het plan wordt aangegeven wanneer hiervan sprake zal zijn;
- x. artikel 18.4.1. Het beleid ten aanzien van splitsing van boerderijen is na de partiële herziening van het streekplan enigszins verruimd. Er hoeft geen directe relatie (meer) te bestaan met cultuurhistorische waarden;
- y. artikel 18.4.2. Onder i wordt aangegeven dat twee bedrijfswoningen zijn toegestaan als uit het plan volgt dat deze aanwezig zijn. Nu het gaat om een omzetting naar een burgerwoning kan er geen sprake zijn van het bestaan van 2 bedrijfswoningen. De redactie zou hierop aangepast moeten worden;
- z. artikel 19. In de doeleinden van de bestemming wordt een relatie gemist met het behoud van de natuurwaarden. Op plankaart 1b wordt ter plaatse van de bestemming

- immers 'levensgemeenschappen van bossen' als natuurwaarden aangehaald. Ook in 19.4.2 wordt enkel verwezen naar landschappelijke waarden van de gronden;
- aa. er wordt inzicht gevraagd in de feitelijke situatie ter plaatse van de in artikel 19 begrepen gronden (Cat. I);
 - bb. artikel 19.1.1. Op plankaart 2 ontbreekt de aanduiding 'afschermend groen';
 - cc. artikel 27. Binnen deze bestemming worden, zonder nadere afweging, zendmasten toegestaan met een hoogte van 40 meter. Dergelijke hoogten wijken af van de meer gangbare toegestane hoogten in het buitengebied en hebben dan ook effect op het algemeen landschapsbeeld. Bovendien is niet duidelijk of het gaat om bestaande masten met deze hoogte. Geadviseerd wordt de mogelijkheid te koppelen aan een vrijstellingsbevoegdheid met afwegingscriteria;
 - dd. artikel 32.1. Bestemmingsgrenzen kunnen slechts worden gewijzigd met een wijzigingsbevoegdheid en niet middels een vrijstelling;
 - ee. Artikel 34. Voor het overgangsrecht voor bebouwing is de terinzagelegging van het ontwerp-plan bepalend. Het is onduidelijk wat onder 'eerste' terinzagelegging wordt bedoeld. Een eenmalige uitbreiding van 10% wordt niet in overeenstemming geacht met het uitgangspunt dat niet-functionele versterking moet worden geweerd.

Commentaar

1. *Er wordt met instemming kennis genomen van het feit dat met het plan op hoofdlijnen een lijn is ingezet die op steun van de PPC kan rekenen. Ten aanzien van de opmerking dat veel opmerkingen van de provinciale directie door een goed en constructief overleg wellicht voorkomen hadden kunnen worden, merken wij op dat een voorontwerp-bestemmingsplan een prima kader is om voorstellen te doen voor regelingen die in de gemeente wenselijk worden geacht. Dit leidt tot een open discussie met onder meer de provincie over die regelingen. Dat de provincie achteraf niet alle regelingen wenselijk acht, is geen reden vooraf niet met voorstellen te komen die in de gemeente wel wenselijk worden geacht.*
2. *De gevraagde retrospectieve toets zal worden geleverd.*
3. *Alle uitkomsten van de genoemde procedures zijn in het plan verwerkt. Wel wordt één en ander nogmaals geverifieerd.*
4. *Aan de plankaarten ligt een grondige studie ten grondslag. Desalniettemin zullen ze nog eens goed worden nagelopen op de vraag of ze op detailniveau kloppen. Ter zake van de genoemde voorbeelden wordt het volgende opgemerkt:*
 - a. *deze inconsequentie wordt nader bezien en aangepast in lijn met het beleid van het vastgestelde reconstructieplan;*
 - b. *het betreft een omissie. De kaart wordt aangepast;*
 - c. *het plan wordt op dit punt nog eens goed bekeken. Daarbij zal de EHS volledig in de bestemming 'bos en natuurgebied' worden opgenomen;*
 - d. *de kaart wordt aangepast conform de genoemde verklaring van geen bezwaar;*
5. *Het bestemmingsplan zal volledig in overeenstemming worden gebracht met het vastgestelde reconstructieplan. Ter zake van de genoemde aandachtspunten wordt het volgende opgemerkt:*
 - a. *de betreffende bepalingen zullen uit de voorschriften van het plan worden verwijderd;*
 - b. *bij het opstellen van het plan is uitgegaan van het "nauw begrensd bouwblok" principe. Wanneer gekeken wordt naar de kaarten lijkt het alsof er soms gekozen is voor ruimere bouwblokken. Dat beeld ontstaat, omdat niet alle bestaande bebouwing op de onderliggende kadastrale kaarten is weergegeven. De plankaarten zullen aan de hand van luchtfoto's worden geactualiseerd, zodat in de toekomst wel alle bestaande bebouwing is te zien. Een*

probleem blijft dan echter dat de verharding op de bouwblokken niet op de plankaarten te zien is, zodat in een aantal gevallen mogelijk het beeld blijft bestaan dat voor een te ruim bouwblok is gekozen. Daarom stellen wij voor dat wij de provinciale dienst na vaststelling van het plan één set plankaarten toesturen, waarop ook de luchtfoto's zijn weergegeven. Dan is exact te zien hoe de omvang van de bouwblokken tot stand is gekomen;

- c. omtrent dit onderwerp is op ambtelijk niveau overleg gevoerd met de provincie. Daaruit is naar voren gekomen dat het niet wenselijk wordt gevonden de door de PPC bedoelde wijzigingsbevoegdheid in het plan op te nemen. Gemeend wordt dat het mogelijk maken van nieuwvestiging middels een "Ontwikkelingsplan" een te zware aanpassing van het plan is om te regelen met het instrument van een wijzigingsbevoegdheid ex artikel 11 WRO. Een dergelijke aanpassing vergt immers een eigen planologische afweging. Op ambtelijk niveau is daarom met de provincie afgesproken dat een eventueel toekomstig "Ontwikkelingsplan" zal worden gerealiseerd middels een planherziening of een artikel 19 WRO-procedure. De door de PPC genoemde eis omtrent de ligging van het op te heffen bouwblok in het reconstructiegebied Peel en Maas was opgenomen, omdat deze ook was vermeld in het ontwerp-reconstructieplan. In het vastgestelde reconstructieplan is deze eis komen te vervallen. De eis zal derhalve ook uit het onderhavige bestemmingsplan worden verwijderd.
- d. de genoemde wijzigingen zullen worden verwerkt. Uitgangspunt zal zijn dat de bedoelde wijzigingsbevoegdheden volledig dienen te voldoen aan het vastgestelde reconstructieplan;
6. Bij het opstellen van het plan is uitgegaan van het "bouwblok op maat" principe en is ook rekening gehouden met de in het streekplan en reconstructieplan opgenomen maximale maatvoering voor bepaalde agrarische sectoren cq gebieden. Wanneer gekeken wordt naar de kaarten lijkt het alsof er soms gekozen is voor ruimere bouwblokken. Dat beeld ontstaat, net als bij de nauw begrensde bouwblokken (zie punt 5b van deze beantwoording), omdat niet alle bestaande bebouwing op de onderliggende kadastrale kaarten is weergegeven. Ook de verharding is niet op deze kaarten weergegeven. Er wordt voorgesteld dezelfde werkwijze te hanteren als bij de nauw begrensde bouwblokken (zie punt 5b van deze beantwoording).
7. De regelingen die sleufsilos en foliemestbassins buiten het bouwblok mogelijk maken zullen uit het plan worden verwijderd. De regeling omtrent schuilgelegenheden voor hobbymatige dieren zal worden aangepast conform de opmerking van de PPC.
8. De regeling omtrent de doorgroeigebieden glastuinbouw zal worden aangepast conform de voorwaarden uit het streekplan. Er wordt een begrenzingen- en inrichtingsplan vervaardigd dat vervolgens in de vorm van een wijzigingsbevoegdheid wordt verwerkt in het bestemmingsplan. De begrenzing van de gebieden wordt daarbij kritisch bezien. Eén en ander zal naar verwachting worden verwerkt in het plan dat te zijner tijd ter vaststelling aan de gemeenteraad zal worden aangeboden.
9. Een en ander wordt verwerkt in de onder punt 2 bedoelde retrospectieve toets.
10. In het plan zijn geen nieuwe bedrijfswoningen voor niet aan het buitengebied gebonden bedrijven opgenomen, alleen bestaande bedrijfswoningen zijn positief bestemd. Het plan kent ook geen vrijstellingsmogelijkheden voor nieuwe bedrijfswoningen bij deze bedrijven.
11. De gevraagde staat zal in het plan worden opgenomen. Op ambtelijk niveau is met de provinciale dienst overeengekomen dat de volledige staat alleen in de plantoelichting wordt opgenomen. In de planvoorschriften zullen alleen de maximaal toegestane maten worden genoemd. Alleen deze maximale maten zijn immers in juridische zin bindend.
12. De gevraagde beperking zal worden doorgevoerd.
13. Het gemeentebestuur van Boekel houdt vast aan de huidige regeling. De voormalige bedrijfswoning is door de voormalige campingeigenaar verkocht en het is de bedoeling dat er een nieuwe

bedrijfswoning wordt gerealiseerd op een plek die een beter toezicht garandeert op het gehele toekomstige terrein (dus inclusief de uitbreiding van de camping).

14. *Een en ander wordt verwerkt in de onder punt 2 bedoelde retrospectieve toets.*
15. *De gevraagde staat zal in het plan worden opgenomen. Op ambtelijk niveau is met de provinciale dienst overeengekomen dat de volledige staat alleen in de plantoelichting wordt opgenomen. In de planvoorschriften zullen alleen de maximaal toegestane maten worden genoemd. Alleen deze maximale maten zijn immers in juridische zin bindend.*
16. *De bedoelde vrijstellingsbevoegdheden worden uit het plan verwijderd. Er zal worden bezien voor welke bestemmingen de bedoelde wijzigingsbevoegdheid wenselijk is.*
17. *De mogelijkheid om de door de PPC bedoelde windmolens te plaatsen wordt uit het plan verwijderd.*
18. *Het motorcrossterrein Bezuidenhout is al jaren een vast onderdeel van het recreatieaanbod in de gemeente Boekel en biedt aan vele beoefenaren van de motorsport gelegenheid tot het uitoefenen van deze vorm van recreatie. Het gemeentebestuur van Boekel houdt vast aan opname van het motorcrossterrein in het plan.*
19. *Het gemeentebestuur van Boekel houdt vast aan de in het voorontwerp vastgelegde maten. Het bestuur ziet geen redenen van deze ook in het stedelijk gebied gebruikelijke maten af te wijken.*
20. *De oppervlakte van maximaal 80 m² ten behoeve van de afhankelijke woonruimte zal in het plan worden vastgelegd.*
21. *De bedoelde vrijstelling wordt uit het plan verwijderd.*
22. *Het gemeentebestuur van Boekel houdt vast aan de in het voorontwerp vastgelegde maten. Met de door de gemeente voorgestelde maten wordt de versterking in voldoende mate tegen gegaan.*
23. *Er zal alsnog melding worden gemaakt van de bijzondere omstandigheden waar het om gaat. Er wordt met name gedacht aan een milieuhygiënisch of verkeerskundig gunstiger inpassing van de bebouwing. In concreto gaat het dan bijvoorbeeld om verbetering van de akoestische situatie op een locatie of verbetering van de verkeersveiligheid doordat bebouwing in de bestaande toestand leidt tot een onoverzichtelijke situatie.*
24. *De gevraagde voorwaarde zal worden toegevoegd.*
25. *De bedoelde redactie wordt aangepast.*
26. *De regeling zal zodanig worden aangepast dat uitsluitend de reeds legaal bestaande activiteiten binnen deze bestemmingen worden toegestaan. Bovendien zal in de voorschriften een maximale oppervlakte worden opgenomen voor deze activiteiten.*
27. *Vooruitlopend op de opname van de onder punt 8 bedoelde wijzigingsbevoegdheid in het plan, wordt een archeologisch onderzoek uitgevoerd in de gebieden met een hoge of middelhoge archeologische verwachtingswaarde. De resultaten van het onderzoek worden verwerkt in het bestemmingsplan.*
28. *Er is bewust voor gekozen niet de termen 'archeologisch onderzoek' en '(middel)hoge archeologische verwachtingswaarde' te hanteren, omdat deze termen gedurende de looptijd van het plan (tien jaar) kunnen wijzigen. Het is bovendien denkbaar dat er in die periode van tien jaar een verschuiving in de onderzoeksverplichting optreedt: misschien is er in de toekomst wel voor meer of minder gevallen een onderzoek nodig dan nu het geval is. Vanwege deze redenen is besloten uitsluitend te verwijzen naar het feit dat er te allen tijde moet worden voldaan aan de relevante wet- en regelgeving.*
Aan de regeling zal wel de verplichting worden toegevoegd om het in het kader van de wet- en regelgeving bevoegde gezag bij de afweging te betrekken. Hier zal echter niet worden gemeld dat dat de provincie is. Dit soort bevoegdheden kunnen immers in een periode van 10 jaar bij een andere instantie terecht komen.

29. *De gevraagde aanpassing wordt doorgevoerd. Wel zullen de aanduidingen van oude akkers aan de noordzijde van het plangebied enigszins worden verkleind. Deze aanduidingen bestrijken momenteel een groter gebied dan op de Cultuurhistorische Waardenkaart aangegeven.*
30. *Het gevraagde overwegingsmoment wordt opgenomen in het plan.*
31. *Er heeft vooruitlopend op het plan overleg met de waterbeheerders plaatsgevonden en dit overleg heeft ook tot aanvullingen van het plan geleid. De resultaten van dit overleg worden in de toelichting opgenomen.*
32. *Voor een tijdige afronding van de hogere grenswaardenprocedure wordt onzerzijds zorggedragen.*
33. *Bij het opstellen van het plan heeft het uitgangspunt dat het plan goed handhaafbaar moet zijn voorop gestaan. De onder 2. besproken retrospectieve toets garandeert het beschikbaar zijn van voldoende actuele gegevens.*
34. *De gemeente Boekel beschikt over handhavingsbeleid en een handhavingsprogramma. Het onderhavige plan wordt in de toekomst in die cyclus meegenomen. Sinds enkele jaren is er binnen de gemeente een vaste formatieplaats gecreëerd om de uitvoering van de handhaving ook daadwerkelijk te bewerkstelligen.*
35. *Ten behoeve van het opstellen van het voorontwerp is de juridische regeling reeds uitgebreid gescreend op juistheid, duidelijkheid en volledigheid. Er heeft een uitgebreid voortraject plaatsgevonden met onder meer een ambtelijke begeleidingsgroep en een klankbordgroep. Op deze wijze zijn veel onvolkomenheden reeds uit het plan verdwenen. Wij zijn dan ook van mening dat er inmiddels een behoorlijk voldragen plan ligt. Uiteraard vindt vooruitlopend op de definitieve vaststelling nog een uitgebreide eindcontrole plaats. Ten aanzien van de specifieke opmerkingen over de juridische regeling wordt het volgende opgemerkt:*
 - a. *in de wijzigingsbevoegdheden wordt wel degelijk aangegeven welke bestemming na de wijziging van toepassing is. Het artikel waarin de betreffende bestemming is vastgelegd wordt echter niet genoemd. Die toevoeging zal alsnog worden gemaakt. Er is bewust voor gekozen geen schema op te nemen, maar de wijzigingsbevoegdheden per bestemming te noemen. Gemeend wordt dat hiermee met name voor de burger een duidelijker beeld ontstaat van de mogelijkheden en onmogelijkheden per bestemming. Dit mede gelet op mogelijke internet-publicatie in de toekomst;*
 - b. *de voorschriften maken voor de systematiek onderscheid tussen vrijstaande bijgebouwen en aanbouwen. De gewenste aanpassing van de definitie leidt tot verstoring van dit systeem. Wat wel kan en wat ook zal gebeuren is dat in de voorschriften duidelijk wordt opgenomen dat voor mantelzorg in een aanbouw ook een vrijstelling is vereist;*
 - c. *de definitie wordt aangepast;*
 - d. *de definities worden conform de opmerking aangepast en aangevuld;*
 - e. *de definities onder 1.35, 1.45 en 1.80 zullen in lijn worden gebracht met het reconstructieplan. Tevens wordt daarbij op de noodzakelijke plaatsen een verwijzing aangebracht naar de 'Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij'. De Handleiding zal uit overwegingen van rechtszekerheid voor de burger als bijlage achter de planvoorschriften worden ingevoegd;*
 - f. *er zijn in het plan nertsenhouders aangemerkt als intensieve veehouderij. De gevraagde controle wordt uitgevoerd;*
 - g. *het betreft inderdaad een omissie. De tekst wordt aangepast;*
 - h. *de definitie wordt aangepast;*
 - i. *een definitie van 'bedrijfsmatige exploitatie' zal worden toegevoegd;*

- j. *de bedoelde bepaling is bedoeld om expliciet aan te geven dat afwijkingen in situering en maatvoering van bouwwerken ten opzichte van het plan uitdrukkelijk niet onder het overgangsrecht vallen, maar worden geacht te voldoen aan het plan. Voor een optimale handhaafbaarheid van het plan wordt het echter bij nader inzien wenselijker geacht om per voorschrift aan te geven in welke gevallen bestaande afwijkingen worden getolereerd. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een afwijkende hoogtemaat. Het plan zal in die lijn worden aangepast;*
- k. *het door de PPC bedoelde maximum van 5.000 m² is wel degelijk in het plan verwerkt. Bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid wordt gewijzigd naar artikel 9 van het bestemmingsplan. Artikel 9, lid 9.2.3 geeft aan dat er een maximale oppervlakte geldt van 1.000 m² voor teeltondersteunende kassen bij bedrijven zoals Arendnest 2 die niet zijn voorzien van de aanduiding 'GL'. Voorts blijkt uit artikel 8, lid 8.5.1 sub I dat burgemeester en wethouders bij toepassing van bedoelde wijzigingsbevoegdheid tevens vrijstelling kunnen geven van het bepaalde in artikel 9, lid 9.2.3 omtrent de maximale oppervlakte van 1.000 m² voor teeltondersteunende kassen. Wel moet dan worden voldaan aan het bepaalde in artikel 9, lid 9.2.7. In dit lid zijn maximale oppervlaktematen opgenomen conform de beleidsnota teeltondersteunende voorzieningen;*
- l. *de gevraagde aanpassing wordt verwerkt;*
- m. *de breedte van 10 m wordt gewijzigd in een breedte van 25 m;*
- n. *het woord 'primair' wordt alsnog toegevoegd;*
- o. *de door de PPC bedoelde bepaling is niet noodzakelijk, omdat middels de bepalingen in lid 9.3.3. aanhef en sub k de aard en omvang van de toegestane nevenactiviteiten in voldoende mate zijn beperkt. De bepaling wordt verwijderd;*
- p. *het gevraagde maximum wordt alsnog opgenomen;*
- q. *de toegestane oppervlakte aan bebouwing voor be- en verwerking zal worden ingeperkt. De oppervlakte voor het stallen van caravans en/of kampeerauto's wordt conform de notitie 'Buitengebied in ontwikkeling' vastgesteld op 1.000 m². Tevens wordt de gevraagde relatie gelegd tussen nieuw op te richten bebouwing en bebouwing die (met vrijstelling) wordt gebruikt voor andere doeleinden;*
- r. *de regeling wordt verduidelijkt;*
- s. *de genoemde oppervlakte wordt overgenomen in het plan;*
- t. *de hier voorgestelde aanpassing wordt verwerkt;*
- u. *er zal alsnog een regeling voor de bedoelde woningen worden opgenomen;*
- v. *het betreft een omissie. De betreffende aanduiding en het bijbehorende aanlegvergunningstelsel zijn niet meer noodzakelijk, omdat het betreffende gebied inmiddels is opgenomen in de bestemming 'Natuur- en bosgebied'. De betreffende bepalingen worden verwijderd;*
- w. *de bepaling wordt nader geconcretiseerd;*
- x. *de relatie met cultuurhistorische waarden wordt uit de voorschriften verwijderd;*
- y. *het betreft inderdaad een omissie. De tekst wordt aangepast;*
- z. *de verwijzing naar natuurwaarden zal in de bestemming worden verwerkt op de in de reactie aangegeven plaatsen;*
- aa. *het gevraagde inzicht wordt gegeven in de onder punt 2 bedoelde retrospectieve toets;*
- bb. *de aanduiding staat wel op de kaart, maar niet op het renvooiblad. Dit wordt aangepast;*
- cc. *de positieve bestemming zal worden omgezet in een vrijstellingsbevoegdheid met afwegingscriteria;*
- dd. *de bedoelde vrijstelling wordt omgezet in een wijzigingsbevoegdheid;*

- ee. *het woord 'eerste' wordt verwijderd. De door de PPC bedoelde 10 %-regeling is een zeer gebruikelijke regeling die binnen alle recente gemeentelijke bestemmingsplannen voorkomt. Deze regeling wordt uit een oogpunt van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid gehandhaafd.*

Conclusie

De ingekomen reactie leidt tot aanpassing van het plan.

7.2.2. Gemeente Veghel

In deze reactie wordt het volgende punt naar voren gebracht.

Geconstateerd wordt dat het op de bijgevoegde kaart weergegeven gebied niet tot het grondgebied van de gemeente Boekel behoort. Verzocht wordt de kaart aan te passen.

Commentaar

Het betreft een omissie. De kaart zal worden aangepast.

7.2.3. Gemeente St. Anthonis

In deze reactie worden de volgende punten naar voren gebracht.

- a. Het voorontwerp geeft geen aanleiding tot het maken van belangrijke op- of aanmerkingen.
- b. Opgemerkt wordt dat een op de plankaart weergegeven gasleiding niet als zodanig wordt benoemd op de plankaart, terwijl de voorschriften wel de term 'gasleiding' hanteren.
- c. Ook de in acht te nemen *afstand/belemmeringszone* is niet op de plankaart aangeduid, terwijl er volgens de voorschriften twee verschillende zones in acht moeten worden genomen
- d. Voorts zag men nog, dat definitie 1.72 kennelijk over 'omschakeling' gaat; niet over 'noodzaak van een agrarisch bedrijf'.

Commentaar

- a. *Hier wordt met instemming kennis van genomen.*
- b. *Het betreft een omissie. De kaart spreekt over een 'ondergrondse leiding' en de voorschriften over een 'gasleiding'. Een en ander zal worden aangepast.*
- c. *Ook dit betreft een omissie. Op de kaart zal alsnog een belemmeringszone worden opgenomen.*
- d. *De definitie heeft inderdaad betrekking op omschakeling. Een en ander zal worden aangepast.*

7.2.4. Gemeente Uden

Het voorontwerp geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen zoals bedoeld in het Besluit op de Ruimtelijke Ordening.

Commentaar

Hier wordt met instemming kennis van genomen.

7.2.5. Waterschap Aa en Maas

In deze reactie worden de volgende punten naar voren gebracht.

- a. Betreurd wordt dat de beschermingszone langs ecologische verbindingzones niet is verbreed tot 25 m maar beperkt is tot 10 m vanaf de insteek van de watergang.
- b. Verzocht wordt de (riool)persleidingen op de plankaart en in de planvoorschriften op te nemen.
- c. Voorgesteld wordt om in het voorlopig reserveringsgebied 2050 zoals is aangegeven in het reconstructieplan te streven naar een maximale bescherming met minimale plan-schade. Het Waterschap Aa en Maas geeft aan welk beleid daartoe wordt gehanteerd.

Commentaar

- a. *De beschermingszone van 10 m is aangepast tot 25 m. Geringere afstanden dan 25 m zijn mogelijk indien wordt aangetoond dat er ter plaatse geen belemmeringen zijn voor de realisatie van de ecologische verbindingzone.*
- b. *De leidingen zijn op de plankaart en in de voorschriften verwerkt.*
- c. *Het door het waterschap genoemde beleid op het punt van het voorlopig reserveringsgebied 2050 is in het plan verwerkt.*

7.3. Inspiraak

Het bestemmingsplan heeft als voorontwerp voor een ieder ter inzage gelegen. Naar aanleiding hiervan zijn 179 reacties binnengekomen.

In de bijgevoegde Inspiraaknota zijn zowel de reacties samengevat als het gemeentelijk commentaar hierop en is aangegeven op welke wijze het bestemmingsplan is aangepast. Daarnaast heeft het gemeentebestuur middels een informatie-avond eenieder in de gelegenheid gesteld om mondeling op het bestemmingsplan te reageren. Het verslag van de informatieavond is integraal in de Inspiraaknota opgenomen.

7.4. Vaststelling

Het ontwerp-bestemmingsplan heeft met ingang van 22 december 2005 tot en met 1 februari 2006 voor een ieder ter inzage gelegen. In deze periode zijn 84 zienswijzen ingediend. Tijdens de daarna gehouden hoorzittingen zijn de indieners in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze nader toe te lichten. In de openbare vergadering van 15 maart 2006 heeft de raad van de gemeente Boekel zich uitgesproken over de zienswijzen en het bestemmingsplan gewijzigd vastgesteld. De wijzigingen zijn zowel ambsthalf aangebracht als in verband met het gegrond verklaren van een aantal zienswijzen.

Naast aanpassing op detailpunten zijn er ook aanpassingen die op een grotere schaal van invloed zijn op het bestemmingsplan.

Van de grotere aanpassingen kunnen worden genoemd:

- De aanpassingen naar aanleiding van de studie naar het doorgroeigebied glastuinbouw zijn van wezenlijke invloed op het bestemmingsplan. De teneur van de studie is dat er geen sprake meer is van een doorgroeigebied maar van doorgroeimogelijkhe-

den voor uitsluitend de bestaande bedrijven. De bestemmingsplanvoorschriften zijn hierop aangepast.

- Door de provincie zijn op 22 februari 2006 de gebieden vastgesteld die zijn aangewezen als ecologische hoofdstructuur. De gebieden zijn op plank kaart 1 weergegeven. Dit heeft mede als gevolg dat een aantal tot landschapselement bestemde gebieden nu tot Natuur- en bosgebied zijn bestemd.
- De wijzigingsbevoegdheid voor de uitbreiding van Boekels Ven is komen te vervallen.
- Door gewijzigde voorschriften bij het Ministerie van Defensie zijn aanvullingen aangebracht voor een aantal zones die verband houden met de Vliegbasis Volkel.
- Aan de toelichting zijn bijlagen toegevoegd die inzicht geven in de natuurwaarden van de Voskuilenheuvel.

Voor de overige wijzigingen en een uitvoerige behandeling van de zienswijzen wordt hier verwezen naar het raadsbesluit.

Geraadpleegde bronnen

- Arcadis, 2002. Waterplan Boekel; Wijs(t) met water.
- Bureau B+B, 6 maart 2001. StructuurvisiePlus Uden/Veghel.
- Croonen en BRO, 1997/1998. Paraplunota Boekel-Uden-Veghel. Deel A: verantwoording. Deel B: Visie op het buitengebied .
- Croonen en BRO, 2000. Landschapsbeleidsplan Boekel-Uden-Veghel (deel 1: Landschapsvisie).
- Croonen, 2000. Landschapsbeleidsplan gemeente Boekel (deel 2: uitvoeringsgedeelte).
- Gemeente Boekel, 1978. Bestemmingsplan 'Buitengebied'. Vastgesteld op 19 juni 1978.
- Gemeente Boekel, 1988. Bestemmingsplan 'Buitengebied'. Vastgesteld op 28 april 1988.
- Gemeente Boekel, 2000. Structuurschets gemeente Boekel.
- Gemeente Boekel, 2002. Samen vooruit voor een goed milieu: Milieubeleidsplan gemeente Boekel 2003-2006.
- Gemeente Boekel, 1993. Bestemmingsplan "Recreatiegebied". Vastgesteld op 27 mei 1993.
- Provincie Noord-Brabant, 1993. Handleiding bestemmingsplan buitengebied. Vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 29 juni 1993 en herzien in maart 1996.
- Provincie Noord-Brabant, 1998. Beheers- en Begrenzingenplan Oost-Brabant.
- Provincie Noord-Brabant, 1999. Beleidsnota Glastuinbouw.
- Provincie Noord-Brabant, 2000. Provinciaal Milieubeleidsplan.
- Provincie Noord-Brabant, 2000. Uitgangspunten windenergiebeleid.
- Provincie Noord-Brabant, 2001. Reconstructie aan zet; Koepelplan reconstructie Zandgronden.
- Provincie Noord-Brabant, 2002. Waterhuishoudingsplan 2003-2006.
- Provincie Noord-Brabant, 2002. Deelstroomgebiedsvisie Brabant Oost.
- Provincie Noord-Brabant, 2002. Streekplan Noord-Brabant.
- Provincie Noord-Brabant, 2003. Beleidsnotitie Teeltondersteunende voorzieningen.
- Provincie Noord-Brabant, 2004. Ontwerpreconstructieplan Peel en Maas, vastgesteld 20 juli 2004.
- Provincie Noord-Brabant, 2004. Aardkundig waardevolle gebiedenkaart.
- Provincie Noord-Brabant, 2004. Partiële herziening van het Streekplan Noord-Brabant 2002 (eerste herziening).
- Provincie Noord-Brabant, 2004. Beleidsnota Buitengebied in Ontwikkeling.
- Provincie Noord-Brabant, 2004. Notitie Rood voor Groen; nieuwe landgoederen in Brabant.
- Reconstructiecommissie Peel en Maas, 2004. Reconstructieplan Peel en Maas , eerste concept (vastgesteld 18 december 2003).
- Reconstructiecommissie Peel en Maas, 2004. Reconstructieplan Peel en Maas , tweede concept (vastgesteld 1 juli 2004).
- Regionaal Milieubedrijf, 2002. Paraplunotitie windenergie in de regio Noordoost-Brabant.

- Stuurgroep Uitwerkingsplan Uden-Veghel en omstreken, 2004. Uitwerkingsplan Uden-Veghel en omstreken (voorontwerp).
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten, 1999. Bedrijven en milieuzonering.
- Waterschap de Aa, 1998. Ecologische verbindingszone Leigraaf; Streefbeeld.
- Waterschap de Aa, 2001. Waterbeheersplan de Aa.
- Waterschap de Maaskant, 2001. Waterbeheersplan 2001-2004. Samen werken voor water.

Kaartenbijlage

1. Ligging van het plangebied in een wijder verband
2. Streekplan Noord-Brabant: Ruimtelijke hoofdstructuur
3. Streekplan Noord-Brabant: Elementen van de onderste laag
4. De Ecologische Hoofdstructuur
5. Partiële herziening Waterhuishoudingsplan: Plankaart
6. Geomorfologie
7. Bodemkundige hoofdeenheden
8. Globaal hydrologisch systeem
9. Actuele en potentiële natuurwaarden
10. Ligging van de veehouderijbedrijven
11. Historische groenstructuren en stedenbouwkundige waarden
12. Historische waardevolle vlakken en archeologische waardevolle gebieden
13. Deelgebieden uit het landschapsbeleidsplan Boekel

